

Փաշինեան Շնորհաւորեց Ճասթին Թրիտոն Գանատայի Օրուան Առիթով

ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան շնորհաւորած է Գանատայի վարչապետ Ճասթին Թրիտոն Գանատայի օրուան առիթով: Նիկոլ Փաշինեանի ուղերձին մէջ, մասնաւորապէս, ըստած է.

«Հայաստանի ժողովուրդի եւ անձամբ իմ անունէն ջերմ շնորհաւորանքներ ու լաւագոյն մաղթանքներ կը յղեմ Ձեզի Գանատայի օրուան առիթով:

Անցեալ տարի Հայաստան կատարած Ձեր պաշտօնական այցը նոր մակարդակի բարձրացուց մեր երկիրներու եւ ժողովուրդներու միջեւ յարաբերութիւնները՝ հիմնուած փոխադարձ վստահութեան եւ համակրանքի վրայ: Զերմութեամբ կը յիշեմ մեր երեւանեան հանդիպումները, որոնք ի յայտ բերին երկկողմ համագործակցութեան զարգացման ներուժը արդիւնքի վերածելու մեր փոխադարձ ձգտումը:

Օգտուելով առիթէն՝ կը ցանկանանք երախտագիտութեամբ նշել այն զգալի դերը, որ մեր յարաբերութիւններուն մէջ կը կատարէ գանատահայ համայնքը: Սնոր տպաւորիչ վերելքն ու նուաճումները լաւագոյնս կը վկայեն այն մասին, որ Գանատան ամանդապէս կը սատարէ եւ առաջ կը մղէ մարդասիրութեան, հաւասարութեան եւ ժողովրդավարութեան գաղափարներն ու սկզբունքները:

Ընդունեցէք խնդրեմ առողջութեան, յաջողութեան եւ քաղաքական նորանոր յաղթանակներու իմ մաղթանքները Ձեզի եւ խաղաղութեան, յառաջընթացի եւ բարօրութեան մաղթանքներս Գանատայի բարեկամ ժողովուրդին»:

ՀՕՄԻ Թորոնթոյի Լափոյեան Երկրորդական Վարժարանի 15րդ Հունձքը

ՀՕՄԻ Լափոյեան Երկրորդական Վարժարանի 2018-2019 տարեշրջանի շրջանաւարտները

ՀՕՄԻ Թորոնթոյի Լափոյեան Երկրորդական վարժարանի 15րդ հունձքի ամարտական հաղթը տեղի ունեցաւ Յունիս 14-ին, երեկոյեան ժամը 7:00-ին, Թորոնթոյի Հայ Երիտասարդական Կեդրոնի «Համագային» թատերասրահին մէջ:

Ներկայ էին Գանատայի Հայոց Թեմի առաջնորդ Բաբգէն Արք. Չարեան, Գեղարդ Ծարագոյն Վարդապետ Քիւսպէկեան, Աւետարանական եկեղեցւոյ ներկայացուցիչներ, Վարժարանի Կրթական մարմինի ներկայացուցիչներ ատենապետ Վազրիկ Շարապիսանեանի գլխաւորութեամբ, տնօրէնութիւն, ուսուցչական կազմ, բարերարներ, ծնողներ եւ հարազատներ:

Արարողութիւնը բացուեցաւ 25 շրջանաւարտներու հանդիսաւոր մուտքով: Անոնք բեմ բարձրացան եւ Գանատայի, Հայաստանի ու Արցախի քայլերգներէն ետք արտասանեցին՝ վարժարանի նախկին սան եւ ներկայիս տնօրէն Րաֆֆի Սարգիսեանի բանաստեղծութիւնները:

րէն («Ձօն Վարժարանիս») փունջ մը:

Նորա Պօղոսեան հայերէն, Արիս Զուլթեան անգլերէն եւ Լարին Ալեքսանտր ֆրանսերէն լեզուներով իրենց եւ դասընկերներու անունէն խորին շնորհակալութիւն յայտնեցին ծնողներուն, ուսուցիչներուն, տնօրէնութեան, բարերարներուն եւ հայ համայնքի բոլոր այն անդամներուն, որոնք օգնած են եւ քաջալերած զիրենք, հասնելու կեանքի այս կարեւոր հանգրուանին: Նորան իր ուղերձին մէջ ըսաւ. «Պարծանք ու պատիւ է մեզի, կոչուելու այս կրթօճախին 40-ամեակի շրջանաւարտները: Այս նուիրական պահուն կը խոստանանք միշտ բարձր պահել մեր վարժարանին անունը: Սիրելի՛ ընկերներ, կարեւոր է ասպարեզի ընտրութիւնը, բայց միշտ պիտի մտածենք, որ մեր ընտրած ոլորտով ինչ օգուտ պիտի բերենք մեր անձին, մեր դպրոցին, մեր ազգին ու հայրենիքին»:

Վարժարանի տնօրէն Րաֆֆի Սարգիսեան շնորհաւորեց շրջանաւարտներն ու բոլոր հանդիսականները՝ շեշտելով. «Այս տարի կը տօնենք մեր վարժարանի 40-ամեակը, հետեւաբար մեր 15րդ հունձքը այսօր կը ներկայանայ ձեր դիմաց որպէս 40-ամեակի հունձք: Սիրելիներ, Հայ վարժարանի հիմնելու սուրբ գործ է եւ մեծ պարգեւ՝ գաղութի մը համար: 40 տարիներ առաջ, հեռատես եւ նուիրեալ ղեկավարներ եւ բարերարներ, հիմը դրին այս վարժարանին, որպէսզի ապրի Արեւմտահայերէնը, ապրին հայկական արժէքներն ու հայ մշակոյթը եւ ծաղկի Թորոնթոյի գաղութը: Այսօր, մեր գաղութի բարգաւաճումը, յառաջդիմութիւնը եւ մեր վարժարանի կենսունակութիւնը վկայ են, որ այդ հեռատես հերոսներու զոհողութիւնները ապարդիւն չմնացին»:

Վարժարանի Կրթական Մարմինին խօսքը փոխանցեց Վազրիկ Շարապիսանեան: Ան շնորհակալութիւն յայտնեց քոյր միութիւններուն եւ համայնքի անդամներուն իրենց յարատեւ նիւթաշար. տես էջ 4

Professional Service with Honesty and Integrity

25%
Cash Back*

HomeLife/VisiOn

Realty Inc., Brokerage - Independently Owned and Operated
1945 Leslie Street, Toronto, ON M3B 2M3 Tel: 416-383-1828 Fax: 416-383-1821

Not intended to solicit buyers or sellers currently under contract with a brokerage

Kegham K. Bayrakdarian

Sales Representative

Cell: 416-499-9860

Email: sales@realestatetrades.ca

* Buy or Sell real estate property with me as a client
and receive 25% Cash Back on net commissions I earn upon closing.
Offer expires Dec 31, 2019.

ԳԱՆԱՏԱՅԻ

ՔԵՍԱՊՑԻՆԵՐՈՒ 15-րդ ՀԱՄԱՀԱԲԱԶ

ԴԱՇՏԱԳՆԱՅՈՒԹԻՒՆ

Հովանավորությամբ՝
Քենայրիճի Հայ Կեդրոնին

Կիրակի, 4 Օգոստոս 2019
Shades Mills Conservation Area
450 Avenue Road, Cambridge
Sunday, August 4, 2019

Քեսապցիներու յատուկ աւանդական ճաշեր, թմբուկ, գուռնա,
Քեսապի շուրջապար, «մասարայի» պատրաստութիւն,
փրփուր եւ այլ տեսակի խաղեր

Սիրով երաւիրում են Գանատայի եւ շրջանի բոլոր հայերը եւ քեսապցիները

Յանելեալ տեղեկութեանց համար For More Info. Please Call or Email
հաճեցէք հեռաձայնել (519) 740-2336 (519) 240-5753 revsarmazian@gmail.com

Choosing the right real estate agent **does** make a difference.

RE/MAX
Melconian Group HALLMARK REALTY LTD.

Hratch and Alex
Melconian
Real Estate Broker/Sales Representative

416-417-5626
www.TorontoRealEstateMLS.com

BUY, SELL or INVEST?
For all your real estate answers including our
FREE home staging, call 416-417-5626

PLATINUM CLUB TEAM 100% CLUB TEAM RE/MAX HALL OF FAME 2018 FLAGSHIP

Office
416-494-7653

ARMENIAN HERITAGE CELEBRATION

ԽԱՉԿԵՐԱՅԻ ԵՒ ՄՈՒՍԱ ԼԵՐԱՅ
ՔԵՐՈՍԱՍԱՐՏԻ ՅԻՇԱՏԱԿՈՒՄ

FRIDAY SEPTEMBER 6, 2019
\$10 ADMISSION
KIDS AGE 0-10: FREE
Խրախճանք ժամը 8:30PM

SATURDAY SEPTEMBER 7, 2019
\$25 ADMISSION
KIDS: AGE 5-10: \$10, UNDER 5: FREE
Շաբաթ Մատաղօրհներ ժամը 6:00PM
Խրախճանք ժամը 8:30PM

SUNDAY SEPTEMBER 8, 2019
FREE ADMISSION
Կիրակի Պատարագ ժամը 11:00AM
Ղերիսայի Օրհնութիւն ժամը 1:00PM
Հաճելի Մթնոլորտ Աւանդական Տապալ Զուրնա
Համադամ ճաշեր, Փոքրերու Խաղակայր

Aleppo Superstar
Vrej Sahagian

Philadelphia Superstar
Kevork Artinian

WITH ENTERTAINMENT BY:

LA Superstar
Sahag Sislian

Canadian Superstar
Khoren Mouradian

FOR HOTEL RESERVATIONS CALL:
CAMBRIDGE - Cambridge Hotel
700 Hespler Rd, (519) 622-1505
Discount Code: ACC

ARMENIAN COMMUNITY CENTRE
15 INTERNATIONAL VILLAGE DR.
CAMBRIDGE ON.
www.armeniancentrecambridge.org

Գանատայի Մօտ Հայաստանի Դեսպան Անահիտ Յարութինեան Հիւրընկալեց Հայ Համայնքի Ներկայացուցիչները

Գանատահայոց Առաջնորդ՝ Աբգար Արք. Յովակիմեան համայնքի պատուիրակության հետ:

Դեսպան Անահիտ Յարութինեան Առաջնորդ՝ Բաբգէն Արք. Չարեան Առաջնորդարանի պատուիրակության հետ:

Յունիսին, Գանատայի մօտ Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ և լիազոր դեսպան Անահիտ Յարութինեան Օթթաուայի մէջ ընդունեց Գանատայի հայ համայնքի կազմակերպութիւններու եւ միութիւններու ներկայացուցիչները:

Դեսպանատան մէջ կայացած ընդունելութեան ընթացքին հիպատոս Արա Մկրտչեանի բարի գալուստի խօսքէն ետք՝ տիկին դեսպանը շնորհակալութիւն յայտնեց Գանատայի հայութեան եւ իր ուղերձին մէջ ըսաւ. «Դուք միշտ եղել էք դեսպանութեան կողքին, դեսպանատան կազմաւորման առաջին իսկ օրից: Ես իմ կողմից վստահեցնում եմ, որ այդ համագործակցութիւնը կը շարունակուի: Կրկնակի մեծ պարտա-

տրութիւններ ունեմ որպէս առաջին կին դեսպան Գանատայում եւ յուսով եմ, որ պատուով կը կատարեմ իմ առջեւ դրուած առաքելութիւնը: Ես ձեզ խրաքանչիւրիդ համարում եմ դեսպանութեան մի փոքրիկ օղակը»:

Ընդունելութեան ընթացքին տիկին դեսպանը ծանօթացաւ գանատահայ կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներուն:

Ընդունելութեան ներկայ էին ՀՀԴ-Բիւրոյի, Գանատայի Կեդրոնական կոմիտէի եւ շրջաններու կոմիտէներու ներկայացուցիչները, Օթթաուայի Հայ Դատի յանձնախումբի ներկայացուցիչը, Համագաղայնի Կեդրոնական վարչութեան ներկայացուցիչը, ՀՕՄԻ, ՀՄԸՄԻ եւ Համագաղայնի Գանատայի

Դեսպան Անահիտ Յարութինեան Գանատայի հայ համայնքի ներկայացուցիչներուն հետ, 14 Յունիս 2019, Օթթաուա

Շրջանային վարչութեանց ներկայացուցիչները, ՀԲԸՄԻ պատուիրակութիւնը եւ համայնքի անհատ ներկայացուցիչներ:

Դեսպանը նաեւ երկու տարբեր

այցելութիւններու ընթացքին ընդունեց Գանատահայոց Թեմերու ներկայացուցիչները՝ գլխաւորութեամբ Առաջնորդներ՝ Բաբգէն Արք. Չարեանի եւ Աբգար Արք. Յովակիմեան:

Վարուժան Լափոյեան եւ Յակոբ Ճանպազեան Պարգեւատրուեցան Սարդարապատի Հերոսամարտի 100ամեակի Կրծքանշանով

Յունիս 26-ին, Հայոց ազգագրութեան եւ ազատագրական պայքարի պատմութեան թանգարանին կողմէ շնորհակալագրի եւ յուշամետալի արժանացան Թորոնթոյի մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան պատուոյ հիպատոս Վարուժան Լափոյեան, որուն բարերարութեամբ Սարդարապատի յուշահամալիրի տարածքին մէջ կառուցուեցաւ Արամ Մանուկեանի 140ամեակին նուիրուած յուշակոթողը եւ Թորոնթոյի հայ համայնքի ղեկավար Յակոբ Ճանպազեանը, որուն կը պատկանի յուշակոթողի ստեղծման նախաձեռնութիւնն ու գաղափարը:

Արամ Մանուկեանի յուշակոթողին առջեւ տեղի ունեցած արարողութեան ընթացքին Հայոց ազգագրութեան թանգարանի տնօրէն Կարէն Արիստակեսեան շնորհակալութիւն յայտնեց Վարուժան Լափոյեանին՝ որպէս յուշարձանի բարերարի եւ Յակոբ Ճանպազեանին՝ որպէս մտայղացման իրականացնողի: «Արամ Մանուկեանը մեզի վերադարձուց մեր 500ամեայ երազը՝ ազատ, անկախ Հայաստանի Հանրապետութիւնը: Դուք մեզի՝ բոլորիս վերադարձուցիք Արամ Մանուկեանը 100ամեայ հեռաւորութենէն ներկայ գտնուելու այստեղ՝ իր ներկայութեամբ զարդարելու այս յուշահամալիրը: Ուրախ եմ եւ հպարտ, որ ին-

ծի բախտ վիճակուեցաւ ձեր միջոցով իրականութիւն դարձնելու այս մտայղացումը: Հպարտ եմ նաեւ, որ իմ տնօրէնութեան օրօք կրցանք այս ծրագիրը իրականացնել: Կը մաղթեմ ձեզի երկար կեանք, յաջողութիւն ձեր բարեսիրական գործունէութեան մէջ», ըսաւ թանգարանի տնօրէնը:

Այնուհետեւ ան Լափոյեանն ու Յակոբ Ճանպազեանը պարգեւատրեց Սարդարապատի Հերոսամարտի 100ամեակի կրծքանշանով եւ շնորհակալագիրով:

Ինչպէս նաեւ Լափոյեանին յանձնուեցաւ Սարդարապատի ազգագրական թանգարանի բակեկամի կրծքանշան եւ պատուգիր:

Լափոյեան շնորհակալութիւն յայտնեց, որ առիթ ունեցած է մասնակից ըլլալու այս յուշակոթողի իրականացման ծրագրին մէջ, ինչպէս նաեւ շնորհակալութիւն յայտնեց Պաշտպանութեան նախարար Դաիթ Տոնոյեանին եւ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանին, որոնք քաջալերեցին այս ծրագիրը:

Ճանպազեան իր հերթին երախտիքի եւ շնորհակալութեան խօսք ուղղեց թանգարանի տնօրէնին եւ բոլոր անոնց, որոնց շնորհիւ իրականութիւն դարձաւ Արամ Մանուկեանի յուշակոթողի իրականացումը:

Թորոնթոյի մէջ ՀՀ պատուոյ հիպատոս Վարուժան Լափոյեան պարգեւատրման պահուն, Սարդարապատ, 26 Յունիս 2019

Թորոնթոյի հայ համայնքի ղեկավար Յակոբ Ճանպազեան՝ պարգեւատրութեան պահուն

ՀՕՄԻ Պապայեան Մանկապարտէզի Ծաղիկ Դասարանի Ամապերջի Հանդէս

19 Յունիս, 2019-ի երեկոյեան, Համագայինի Թատերասրահին մէջ, տեղի ունեցաւ ՀՕՄԻ Պապայեան Մանկապարտէզի Ծաղիկ դասարանի ամապերջի հանդէսը նուիրուած՝ վարժարանի հիմնադրութեան քառասուն ամեակին:

Աշակերտներուն ծնողներն ու հարազատները մեծ խանդավառութեամբ ներկայ էին վայելելու մեր աշակերտներուն առաջին ամապերջի հանդէսը վարժարանի յարկին տակ:

Վարժարանիս առաջին տնօրէն՝ Մարգար Շարապխանեանին գրած «ՀՕՄԻ Ամէնօրեայ Վարժարանի Քայլերգ»-ի եղանակով, 36 շրջանաւարտ աշակերտ-աշակերտուհիներ, բեմ բարձրացան եւ երեք տարբեր լեզուներով ներկայացուցին երգերու, արտասանութեան եւ պարի ծաղկեփունջ մը, ստեղծելով յուզիչ բայց խանդավառ մթնոլորտ:

Աւարտական հանդէսի պաշտօնական մասը սկսաւ «ՀՕՄԻ Ամէնօրեայ Վարժարանի Քայլերգ»-ով որուն յաջորդեց «Մայրենի Դպրոց» (արտասանութիւն) ապա՝ բեմ բարձրացաւ, վարժարանիս Տնօրէն Բաժնի Սարգիսեան. ան շնորհաւորեց բոլոր աշակերտներն ու իրենց ծնողները եւ գնահատեց ուսուցիչներուն անվերապահ աջակցութիւնը: Իր խօսքին մէջ ան նշեց եւ շնորհաւորեց նաեւ ՀՕՄԻ Ամէնօրեայ Վարժարանի քառասուն ամեակը եւ շեշտեց մեր վարժարանին եւ մանկապարտէզին քառասուն երկար տարիներու առաքինութիւնը եւ յատկանշական ներդրումը Թորոնթոյի զաղութի կեանքին մէջ: «Մինչեւ այնքան որ հայ վարժարաններ կան՝ եւ անոնց կառչած են հայ ընտանիքներ եւ անոր պահապան են հայ բարերարներ, նուիրեալ դաստիարակներ եւ համայն հայութիւնը՝ հայու ոգին պիտի շարունակէ գոյատեւել եւ մեր ժողովուրդին սիրտը պիտի շարունակէ բաբախել», ըսաւ ան:

Տնօրէնին խօսքի ամարտէն ետք, յայտագիրը շարունակուեցաւ հետեւեալ հերթականութեամբ. Անգլերէն լեզուով երգ/պար «Shake It Off» եւ «Dynamite», սահիկներու ցուցադրութիւն «Memories of Kindergarten», «Հայր Մեր» (շարական), Ծնկը-Մընկը (երգ), «Մերոպ Մաշտոցին» (արտասանութիւն), «Հնչին» (երգ), «L'oiseau et l'enfant» (երգ), «New York» (երգ), եւ «Հրաժեշտ» (երգ):

Տնօրէնը, փոխտնօրէն՝ Զէլա Սարմազեան-Գագուսեանի հետ միասնաբար կատարեցին վկայականներու բաշխումը, որմէ ետք Պարոն Տնօրէնը ներկաներուն ներկայացուց Ծաղիկ դասարանի ուսուցչական կազմը եւ յատուկ շնորհակալութիւն յայտնեց անոնց: Տեղի ունեցաւ Ծաղիկ դասարանին կողմէ պատրաստուած տեսերիկի ցուցադրութիւն մը, ապա շրջանաւարտ աշակերտները «Եարիսուտա» հայկական տպաւորիչ պարով հրաժեշտ տուին ներկաներուն եւ ամարտեցին օրուայ յայտագիրը:

Սուրբ Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Հայր Վարդան վարդապետ Թաշճեան փոխանցեց իր սրտի խօսքը եւ աղօթքով փակեց հանդիսութիւնը:

կան Եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Հայր Վարդան վարդապետ Թաշճեան փոխանցեց իր սրտի խօսքը եւ աղօթքով փակեց հանդիսութիւնը:

Տեղին է յիշել, որ Ուրբաթ, 14 Յունիսի առաւօտեան, այս 36 շրջանաւարտները, պահելու համար ամապերջի

դարձած գեղեցիկ սովորութիւնը, յաճախեցին Ս. Աստուածածին Եկեղեցի եւ հաղորդուեցան: Անոնք իրենց աղօթքներով խոր յուզում եւ ուրախութիւն պատճառեցին իրենց ծնողներուն եւ հաւատացեալ ներկաներուն:

24 Շրջանաւարտներ Հրաժեշտ տուին Միջնակարգին

ՀՕՄԻ Գոլովեան Նախակրթարանի ութերորդ դասարանի շրջանաւարտներու ամապերջի հանդէսը տեղի ունեցաւ, Ուրբաթ, 21 Յունիս, 2019-ի երեկոյեան, Համագայինի թատերասրահին մէջ, ներկայութեամբ՝ Հայր Վարդան վրդ.

Թաշճեանի, նահանգային երեսփոխան՝ Արիս Պապիկեանի, Հայ Կեդրոնի երդիքին տակ գործող միութիւններու ներկայացուցիչներու, ծնողներու, բարերարներու, նուիրատուներու, կրթական մարմնի, տնօրէնութեան, փոխտնօրէն:

ՀՕՄԻ Թորոնթոյի...

շար. Ա Էջէն

բարոյական աջակցութեան համար, ապա շնորհաւորեց ներկաները եւ շրջանաւարտները՝ մաղթելով ուսումնառութեան յաջողակ տարիներ իրենց ընտրած համալսարաններուն մէջ:

Բեմ հրաւիրուեցան փոխտնօրէնուհի Սարիկ Պապեան եւ բոլոր ուսուցիչները: Կատարուեցաւ վկայականներու եւ մրցանակներու բաշխման արարողութիւնը:

թիւնը:

Հանդիսութեան ամարտին, Տ. Բաբգէն Արք. Չարեան շնորհաւորեց բոլորը, շրջանաւարտներուն պատգամեց վառ պահել հայեցի կրթութեան ջանքը եւ օրհնանքով ու աղօթքով փակեց հանդիսութիւնը:

Նշենք, որ 1979 թուականին 69 հայ փոքրիկներով սկիզբ առած վարժարանը, այսօր «Պապայեան» մանկապարտէզով, «Գոլովեան» նախակրթարանով եւ «Լափոյեան» երկրորդական բաժինով կը հաշուէ 629 աշակերտ:

նութեան, ուսուցիչներու եւ մեծ թիւով ներկաներու:

24 շրջանաւարտներ սրահէն ներս հանդիսատես մուտք կատարեցին, ապա հնչեցին Գանատայի, Հայաստանի եւ Արցախի օրհներգները: Բացման խօսքով հանդէս եկան Յասմիկ Պապեան (հայերէնով) եւ Վինոտա Մարութ (անգլերէնով):

Յասմիկ Պապեան, որպէս հայերէն լեզուի ու հայոց պատմութեան դասատու եւ դաստիարակ, իր բացման խօսքին մէջ ըսաւ. «Այս բեմահարթակին վրայ կանգնած 24 պարմանաւարմանուհիները, անցնող 11-12 տարիներու ընթացքին հասակ առին այս հայաբոյր եւ ապահով ովասիսին մէջ, դաստիարակուեցան հայեցի կրթութեամբ, ամբարեցին գիտութիւն, զարգացուցին իրենց միտքը, ազնուացուցին իրենց հոգին եւ եղան բարիքն ու ճշմարիտին ջատագովները եւ ահաասիկ գինուած միջնակարգի գիտելիքներով, նոր մարտահրաւերներու դիմաց կանգնած՝ խրոխտ ու վճռական, կ'անցնին Լափոյեան երկրորդական, «Երթալու համար աղբիւրը լոյսին» եւ այդ լոյսին հասնելու ճգնաժամին համար է, որ մենք կ'ըսենք բարի երթ դէպի երկրորդական, անկէ՛ լուսաշող ապագայ:» Տիկին Պապեան շարունակեց խօսքը ըսելով որ այս տարուայ

հունիսը կը զուգահեռի վարժարանիս հիմնադրութեան 40ամեակակին եւ որովհետեւ հայ դպրոցի առաքելութիւնը ամէն բանէ առաջ հայերէն լեզուն որպէս գոյութեան ազդակ փոխանցելն է մատուցել սերունդին, շրջանաւարտները պիտի ներկայացնեն համադրում մը, ձօնուած՝ Մերոպ Մաշտոցին եւ հայ լեզուն:

Երեք աշակերտներ՝ Արամ Թիքճեան (հայերէն), Անահիտ Հունանեան (անգլերէն) եւ Ալիս Պետրոսեան (ֆրանսերէն) լեզուներով կարդացին իրենց երախտիքի խօսքը, որմէ ետք ՀՕՄԻ Պապայեան մանկապարտէզի, Գոլովեան Նախակրթարանի եւ Լափոյեան երկրորդականի տնօրէն՝ Բաժնի Սարգիսեան իր խօսքը արտասանեց, շնորհաւորելով ծնողները հայ դպրոցին հանդէպ ցոյց տուած իրենց սիրոյն համար եւ շրջանաւարտներուն յորդորեց սիրել իրենց լեզուն, ձգտիլ բարձրագոյն ուսման եւ միաժամանակ ըլլալ տիպար հայ եւ քաղաքացի: Սարգիսեան կատարեց մրցանակաբաշխութիւնը, ապա փոխտնօրէն՝ Սարիկ Պապեանի հետ միասնաբար կատարեցին վկայականներու բաշխումը:

Հայր Վարդան վրդ. Թաշճեան տըլաւ իր պատգամը եւ «Պահպանիչ»ով փակեց հանդիսութիւնը:

ԹՈՐՈՆԹՈՆԱՅ
T O R O N T O H V E

Խմբագրութեան կողմէ

«Թորոնթոնայ» պարասխանապարտ չէ իր էջերուն մէջ լոյս տեսած ծանուցումներու բովանդակութեան: Մեզի յղուած բոլոր թղթակցութիւններն ու գրութիւնները ենթակայ են որոշ խմբագրումի:

Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ Շաբաթօրեայ Վարժարանի Երգահանդէս եւ Ամապերջի Յանդէսներ

Պէթթի Փանոսեան

Թորոնթոյի Ս. Երրորդութիւն Յայ. Առաք. Եկեղեցւոյ հովանաւորութեամբ եւ «Բարեւ» կեդրոնի կազմակերպութեամբ, Շաբաթ, 8 Յունիս, 2019-ին տեղի ունեցաւ Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ Ազգ. Շաբաթօրեայ վարժարանի տարեկան երգահանդէսը, ղեկավարութեամբ՝ Նադա Նավասարդյանի:

Ներկայ էին Գանատահայոց Առաջնորդ՝ Գեղ. Տ. Արքար եպս. Յովակիմեան, Փոխ առաջնորդ եւ եկեղեցւոյ հովիւ՝ Տ. Զարեհ Ա. Քհնյ. Զարգարեան, նաեւ ծնողներ եւ հրաւիրեալներ:

Ամիսներ շարունակ ելոյթին պատրաստուող թիով շուրջ 250 աշակերտներ մեծ ոգեւորութեամբ բեմ բարձրացան ներկայացնելու տարեկան այս իրայատուկ համերգը:

Առաջին բաժինով հանդէս եկան նախակրթարանի առաջին չորս կարգերու աշակերտները, որոնց մասնով շուրջերէն դուրս եկան մանկական եօթը հրաշալի երգեր: Երեխաները՝ սկիզբը վարանոտ, սակայն հետզհետէ աւելի ինքնավստահ, ներկայացուցին սորված իրենց երգերը, անգամ մը եւս հաստատելով, որ ի գին Մայրենիի պահպանման տարուած որեւէ աշխատանք եւ գործողութիւն, անպայման արդիւնաբեր կ'ըլլայ: Ընդմիջումին, վարժարանի տնօրէն՝ Դոկտ. Արփի Փանոսեան Մըթարթ փոխանցեց իր սրտի խօսքը մատնանշելով յատկապէս՝ երաժշտութեան ունեցած ազդեցութիւնը երեխաներուն անձին կազմաւորման մէջ:

Յաջորդ բաժինով հանդէս եկան բարձր դասարանի աշակերտները, որոնք աւելի ինքնավստահ եւ պատանիներու յատուկ իրենց աշխուժութեամբ ոգեւորեցին հանդիսատեսը: Մնոնց ներկայացուցած երգերուն ընդմէջէն ծնողներ եւ հրաւիրեալներ մեծ ոգեւորութեամբ ծափողջոյններով ընկերակցեցան անոնց:

Աւարտին, իրենց սրտի խօսքերը փոխանցեցին Սրբազան հայրն ու Յոգեւոր հովիւը, քաջալերելով երեխաները, նաեւ՝ շեշտելով եւ արժեւորելով խումբի ղեկավար՝ Նադա Նավասարդյանի անսակարկ նուիրումը, որուն աշխատանքին արդար արգասիքն էր տուեալ ելոյթը: «Պահպանիչ»ով եւ ապա աշակերտներու կողմէ «Հայր Մեր»ի կատարողութեամբ վերջ գտաւ երգահանդէսը, որուն յաջորդեց խորհուրդին կողմէ պատրաստուած ծաշի եւ խաղերու բացօթեայ ժամանցը եկեղեցւոյ շրջաֆակին մէջ:

Յաջորդ Շաբաթ օր, 15 Յունիսին վարժարանի ամապերջի հանդէսն էր, որուն ընթացքին բոլոր դասարանները մասնակցութիւն բերին երգով, պարով, ասմունքով կամ թատրոնի ներկայացմամբ:

Նոյն օրը տեղի ունեցաւ նաեւ Մանկապարտէզի վկայականաց բաշխումը, ինչպէս նաեւ Արեւելահայերէն բաժնի «Այբբենարան»ի հանդէսը: Կարելի չէր չղզեւորուիլ ի տես 6-7 տարեկան երեխաներու թոթովալից խօսքերով, երբեմն անթերի իսկ երբեմն ալ հաճելի սխալներով կամ մոռացութեամբ ներկայացուցած բաժինները:

Նախակրթարանի բարձր դասարանի աշակերտներ շաբաթական հետեւողական փորձերու ամապերջին, մեծ յաջողութեամբ ներկայացուցին իրենց սորված պարն ու թատրոնը: Ընթացքին, լաւագոյն արդիւնք բերող աշակերտները պարգեւատրուեցան մրցանակներով, որոնք տրամադրուած էին վարժարանիս մեծ ընտանիքին մաս կազմող յազարժան նուիրատուներու

Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ Ազգ. Շաբաթօրեայ վարժարանի տարեկան երգահանդէսի ամապերջին՝ խմբավարն ու մասնակից աշակերտները

Բազմավաստակ ուսուցչուհի Մարիետա Գասպարյան կը պարգեւատրուի

կողմէ: Տնօրէնութեան կողմէ 5 կամատրներ եւս պարգեւատրուեցան գնահատագրերով, նուիրական իրենց ծառայութեան համար:

22 Յունիս, 2019-ին Ս. Երրորդութիւն Յայ. Առաք. Եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ ամապերջին դասարանի հանդէսը: 16 աշակերտներ յաջողութեամբ ավարտեցին 11 տարիներու իրենց հետեւողականօրէն շաբաթօրեայ յաճախելու շրջանը:

Քայլերգներու ունկնդրութենէն ետք, խօսք առաւ օրուայ հանդիսավար՝ Արմէն Պետրոսեան, որ իր ու ընկերներուն անունով շնորհակալական խօսք փոխանցեց վարժարանի տնօրէնութեան, ուսուցչական կազմին եւ ընտանիքին, խոստանալով չմոռնալ սորվածները եւ ամուռ պահել Մայրենին: Խմբային արտասանութենէն ետք, ցուցադրուեցաւ տեսերիկ մը, ուր ելոյթ ունեցաւ նորակազմ «Ճառագայթ» փողերախումբը (կազմուած՝ ամապերջին դասարանի աշակերտներէն, ղեկավար ունենալով Կարինէ Պետրոսեանը):

Ուղերձները ընթերցեցին Լալիկ Թաթառեանն ու Էմմա Ուակմընը, անդրադառնալով առաջինէն մինչեւ ութերորդ դասարանի ամենայատկանշական իրենց տպաւորութիւններուն մասին: Շնորհակալական խօսքեր փոխանցեցին վարժարանի հոգատար տնօրէնութեան եւ անձնակազմին: Յաջորդ բաժինով ուրբ տարիները ներկայացնող տեսերիկի ցուցադրութեամբ ներկաները մեծ ուրախութեամբ հետեւեցան աշակերտներու դարձեալ անօրեան ներկայացնող պատկերներուն:

Հիւրաբար ներկայ գտնուող Նունե Աւետիսյան խօսք առնելով, իր ուրախութիւնը յայտնեց եւ շնորհաւորեց աշակերտներն ու վարժարանի մեծ ընտանիքը, նշելով որ քանի մը օրեր ետք դէպի Հայաստան ծամբորդող այս աշակերտները որքան շնորհակալ պէտք է ըլլան 63 տարիներ առաջ այս վարժարանը

Շրջանաւարտ 16 աշակերտները, տնօրէնութեան եւ ուսուցչական կազմին հետ

հիմնադրողներուն նկատմամբ: Ապա, ան Սեակի «Բարեւ» բանաստեղծութենէն հատուած մը ասմունքեց:

Շաբաթօրեայ տնօրէն՝ դոկտ. Արփի Փանոսեան-Մըթարթ, Տ. Զարեհ Ա. Քհնյ. Զարգարեանի եւ Տ. Զարեհ Ա. Քհնյ. Զարգարեանի ուսուցչուհի Աննա Արէլի հետ կատարեցին վկայականներու եւ գնահատագրերու բաշխումը: Օնթարիո նահանգի երեսփոխան՝ Արիս Պապիկեանի կողմէ բոլոր շրջանաւարտներուն փոխանցուեցան յատուկ պատրաստուած գնահատագրեր:

Տնօրէնութիւն իր սրտի խօսքին մէջ շնորհակալութիւն յայտնեց հոգեւոր հովիւին, վերապատուելի Սարմազեանին, Արիս Պապիկեանին, Անդրանիկ Զիլինկիրեանին, «Բարեւ»ի ատենապետ՝ Արմինէ Պոյաճեանին, խորհուրդի եւ վարժարանի կազմերուն եւ ծնողներուն, աւելցնելով որ ամբողջ Սփիւռքի տարածքին, Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ Ազգ. Շաբաթօրեայ վարժարանը թերեւս միակն է, ուր կը դասաւանդուին Արեւելահայերէնն ու Արեւմտահայերէնը միատեղ: Իսկ ընթացիկ տարեշրջանի ամենամեծ նոյնաձումը իններորդ դասարանի հաստատումն էր, որ ունեցած էր 34 աշակերտներ եւ որուն արդիւնքը եղած էր շատ քաջալերելի իր մատուցած կրթական ժամանակակից ծրագիրով: Տ. Զարեհ Ա. Քհնյ. Զարգարեան իր խօսքին մէջ անդրադարձաւ համայնքին միակամ ըլլալու մասին, որուն որպէս հետեւանք պետական նիւթական աջակցութիւնը պիտի շարունակուի տրամադրուիլ շաբաթօրեայ մեր վարժարանին: Այս առթիւ ան յատուկ շնորհակալութիւն յայտնեց Հայ Դատի յանձնախումբին, տարած ազգանուէր գործունէութեան համար:

Աւարտին, երկարամեայ վաստակ ունեցող եւ Արեւելահայերէն բաժնի հիմնադիրներէն Մարիետա Գասպարյան պարգեւատրուեցաւ «Օրհնութեան գիր»ով եւ «Ս. Էջմիածին» շքանշանով: Վարձքը կատար Հայ դպրոցի բոլոր նուիրեալներուն:

Համագալին
Հայ Կրթական եւ
Մշակութային Միութեան
«Գլածոր» Մասնաճիւղ

Գրասէրներու խմբակի
հաւաքներու շարք

Յերմինէ Աազեան
(Արցախէն ուղիղ եթերով միացում)

Վիտալի Պետրոսեան
Վարդան Յակոբեան
Վազգէն Օվեան

Մասնակցողներ՝
Արեն Մնացականեան
Արտա Տէր Յակոբեան
Արմինէ Թորիկեան

Կիրակի, 21 Յուլիս, 2019
Յետմիջօրէի ժամը 2:00-ին
Համագալինի «Յ. Մանուկեան» գրադարանին մէջ
Հայ Կեդրոն, Թորոնթօ
Սիրով հրաւիրուած էք

Նշում՝ Թումանեանի եւ Կոմիտասի Ծննդեան 150ամեակներու

Պէթթի Փանոսեան

Ընթացիկ տարին յատկանշական էր Հայրենիքի եւ Սփիւռքի մէջ Հայ ժողովուրդի գրականութեան եւ երաժշտութեան մեծանուն երկու տիտաններ՝ Յովհաննէս Թումանեանի եւ Կոմիտաս վարդապետի ծննդեան 150 ամեակներուն նուիրուած ձեռնարկներու շարքով, որոնց նշումը արտացոլում էր աշխարհասփիւռ հայ ժողովուրդի սիրոյն եւ գնահատանքին, հանդէպ՝ յորեւեարներուն եզակի տաղանդին:

Թորոնթոյի հայութիւնը եւս իր բաժինը բերաւ յիշատակելու անոնց մեծ վաստակը: Արդարեւ 22 Յունիս 2019ին Գանատահայ Համայնքի Ծառայութեան «Բարեւ» կեդրոնի կազմակերպութեամբ տեղի ունեցած ձեռնարկը դեռ երկար ժամանակ վառ պիտի մնայ թորոնթոյի հայ գաղութի մտապատկերին մէջ: Ձեռնարկի իրաւաստկութիւնը առաւել կը շեշտուէր մասնակից արուեստագէտներու այլազանութեամբ:

Տպաւորիչ էր Ս. Երրորդութիւն Հայց. Առաքելական Եկեղեցւոյ խորանի կամարին ներքոյ տեղադրուած երկու յորեւեարներու մեծադիր պատկերները: Թումանեանը, որ գրականութեան կողքին եղած է ազգային գործիչ եւ կեանքի վերջին տարիներուն նաեւ որբախնամ հայր՝ ջարդէն ազատած եւ Էջմիածնի մէջ ապաստան գտած հայորդիներուն, եւ Կոմիտասը՝ որուն կեանքի հանգրուանները երբեմն զիրար հակասելով զայն հասցուցած են մինչեւ համաշխարհային ծանաջում եւ ապա մինչեւ անոր տխուր ու անշուք մահը Փարիզի մէջ:

Ռոգա Սաֆարեան-Տէր Յարութիւնեանի եւ «Բարեւ» կեդրոնի ատենապետ՝ Արմինէ Պոյաճեանի բացման խօսքերէն ետք, ներկաները ունկնդրեցին Հայաստանի եւ Սփիւռքի մէջ սիրուած արուեստագէտ՝ Նունե Ավետիսյանի տպաւորիչ ասմունքի շարքը Թումանեանէն եւ այլ հեղինակներէ: Արուեստագիտուիին ամբողջ ելոյթի ըն-

Սոփրանո՝ Լին Անոյշ Իշնարի եւ դաշնակահար Արթուր Միսքչյան

թացքին իր գեղեցիկ կատարողութեամբ մէջ ընդ մէջ բեմ բարձրացաւ, ներշնչելով եւ տպաւորելով հանդիսատեսը: Թորոնթոյի սոփրանո՝ Լին Անոյշ Իշնարի եւ դաշնակահար Արթուր Միսքչյանի երաժշտական հիասքանչ կատարումներով հանդիսատեսը միաձուլուեցաւ օրուայ խորհուրդին, վայելելով երկու արուեստագէտներու անթերի ու գեղեցիկ կատարումները: Անոնք ներկայացուցին Կոմիտասէն երաժշտական չորս կտորներ, եւ Արմինէ Տիգրանեանի «Անոյշ» օփերայէն երկու արիաններ, արժանանալով ներկաներու ջերմ գնահատանքին:

Հայարտանքի եւ ոգեւորութեան պահեր ապրեցաւ հանդիսատեսը, ի տես Թորոնթոյի Սիմֆոնիք նուագախումբի քառնակի հրաշալի կատարումներուն: Զուգակահարներ՝ Marcus Scholtes, Adam Diderrich եւ Anthony Rapoport եւ թաւ ջութակահար Andras Weber, ղեկավարութեամբ՝ մայիստրո Նուրհան Արմանի, արուեստի բարձր կատարողութեամբ ներկայացուցին Կոմիտասէն ինը ստեղծագործութիւններ: Իսկապէս

դժուար էր ընկալել, որ մասնակցները մեծ մասամբ ազգութեամբ հայ չէին: Համաշխարհային մէկ ու միակ լեզուն՝ երաժշտութիւնը, զանոնք միաձուլած էր Կոմիտասի անզուգական արուեստին հետ, առիթ ընծայելով, որ անոնք հարգատօրէն եւ անկաշկանդ զգան ներկայացուած կտորը, ապրին անոր իրաքանչիւր ելեւէջն ու իմաստը եւ զայն փոխանցեն հանդիսատեսին: Ներկաները յոտնկայս, երկար ժամանակ ծափահարեցին երաժշտներուն, ի գնահատանք Կոմիտասեան երաժշտութեան նկատմամբ անոնց ցուցաբերած բախնդիր եւ բարձր մակարդակի կատարողութեան:

Աւարտին, Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ գանատահայոց թեմի փոխ առաջնորդ եւ Ս. Երրորդութիւն հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Ս. Զարեհ Ա. Քնյ. Զարգարեան, բարձր գնահատեց ներկայացուած ձեռնարկը, շնորհակալութիւն յայտնեց մասնակից արուեստագէտներուն իրենց ներկայացուցած հրաշալի կատարումներուն համար, ինչպէս

Զուգակահարներ՝ Marcus Scholtes, Adam Diderrich եւ Anthony Rapoport եւ թաւ ջութակահար Andras Weber, ղեկավարութեամբ՝ մայիստրո Նուրհան Արմանի

Ասմունքող Նունե Ավետիսյան

նաեւ կազմակերպիչներուն՝ այս աննախընթաց ելոյթի մտայղացումին առթիւ: «Պահպանիչ»ով վերջ գտաւ ձեռնարկը:

«Սասուն» Պարախումբի 15-ամեակ

Պէթթի Փանոսեան

Արեւմտեան Սփիւռքի մէջ ազգութիւն եւ յատկապէս մշակոյթ պահելը միշտ ալ մարտահրաւէր եղած է: Սակայն, տեսլական ունեցող խումբ մը հայորդիներ միշտ ալ կրցած են շրջանցել արգելքները, անտեսել կարծրատիպերը, հիմնել մշակոյթի որեւէ բնագաւառի յատուկ միջավայր եւ ստեղծագործել միեւնոյն տեսլականը բաժնեկցող այլոց հետ:

Պարարուեստի մշակոյթին յատուկ, նմանատիպ միջավայրերէն մէկն է Թորոնթոյի «Սասուն» պարախումբը, որ արդէն 15 տարիներէ ի վեր կը գործէ նախ Ս. Երրորդութիւն Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ եւ վերջին երկու տարիներուն՝ Գանատահայ Համայնքի Ծառայութիւններու «Բարեւ» կեդրոնի հովանիին ներքոյ:

Ունենալով Սեւակ Աւագեանի նման ժրաջան եւ ստեղծագործ միտք ունեցող գեղարուեստական ղեկավար, խումբի թիւը այսօր կը կազմէ շուրջ 70 պարողներ, որոնք ըստ տարիքային բաժանումներու մաս կը կազմեն երէց եւ կրտսեր խումբերուն:

Յետադարձ ակնարկով, 15 տարիներու ընթացքին պարախումբին մաս կազմած են շուրջ 350 անդամներ, ներկայացնելով անելի քան 200 պարեր: Անոնք հայկական մշակոյթն ու պարը ծանօթացուցած են օտարներուն, մասնակցելով տեղական եւ միջազգային բազմաթիւ մշակութային ձեռնարկներու, նաեւ բեմահարթակը բաժնեկցած են հայրենի եւ միջազգային ծանաջում ունեցող երգիչներու հետ:

8 Յունիս, 2019ին «Սասուն»ի 15րդ տարեկան ելոյթն էր «Հատընտիր» խորագիրով:

«Սասուն» պարախումբի մեծ ընտանիքի 15ամեակ

Մարալ Մաքսաճի բացման խօսքէն ետք, պարուսոյց Սեւակ Աւագեանի պատրաստութեամբ տեսերիզ մը ցուցադրուեցաւ, ուր շնորհատրանքի ջերմ ու սրտաբոխ խօսքերով հանդէս եկան նախկին «Սասուն»ցիներ: Անոնք իրենց յիշողութիւններու ընդմէջէն թարմացուցին «Սասուն»ի մէջ ապրած անցեալի յիշատակները եւ փոխանցեցին իրենց բարեմաղթութիւններն ու շնորհատրանքները:

Ելոյթը կը ներկայացէր 15 տարիներու ընթացքին խումբին ներկայացուցած լաւագոյն եւ ամենասիրուած պարերէն ցանկ մը, որ յաճախ կը համեմուէր հայրենի հանրածանօթ մեկնաբան՝ Ռոբէն Սասունցիի կատարած ծոխ եւ հայեր-

նասիրական երգերով, ոգեւորելով պարողներն ու հանդիսատեսը հաւասարապէս:

Ներկայացուեցան 18 պարեր (3 բեմադրութիւն՝ Հ.Հ. Թաթուլ Ալթունեանի Անուան Երգի ու Պարի Անսամպլ, 6 բեմադրութիւն՝ Հ.Հ. Պարի Պետ. Անսամպլի եւ 3 բեմադրութիւն Սեւակ Աւագեանի 4 բեմադրութիւն Սարին Աւագեանի եւ 2 բեմադրութիւն Սեւակ եւ Սարին Աւագեաններու): Յատկանշական էր «Ազգագրական պար»ը, որուն մաս կազմած էին պարողներու ծնողները:

Տեղին է յիշել, որ պարախումբի նուաճած յաջողութիւններուն իր ներդրումը ունեցած է պարուսոյցի օգնական եւ զգեստներու պատասխանատու՝ Սարին

Աւագեանը, որ եղբօրը հետ ձեռք ձեռքի տուած՝ կը սատարեն հայ մշակոյթի պահպանման եւ փոխանցման:

Ելոյթի աւարտին, Գանատահայոց Թեմի Առաջնորդ՝ Ս. Աբգար եպս. Յովակիմեան, Փոխառաջնորդ եւ հոգեւոր հովիւ՝ Ս. Զարեհ Ա. Քնյ. Զարգարեան բարձր գնահատեցին տարուած աշխատանքը եւ այս առթիւ գնահատագրով եւ «Ս. Էջմիածին» շքանշանով պարգեատրեցին պարուսոյց Սեւակ Աւագեանը, մաղթելով յարատեւ յաջողութիւն եւ նորանոր նուաճումներ: Իր անսակարկ նուիրումին համար Սարին Աւագեանը եւս պարգեատրուեցաւ Գնահատագիրով:

«Պահպանիչ» ով վերջ գտաւ երեկոն:

Եպիսկոպոսական Սրբազան Պատարագ եւ «Հրաշափառ»ի Արարողութիւն

Վերընտրի Սրբազան Հայրը Հրաշափառ Արարողութեան ընթացքին

Մատաթ Բ. Մամուրեան

25 Մայիս, 2019-ին, Գանատահայոց թեմի Առաջնորդ՝ Արգար եպս. Յովակիմեան, թեմիս 36-րդ պատգամաւորական ժողովին (Օթթաուա), ներկայութեամբ 40 պատգամաւորներու, վերընտրուեցաւ գանատահայոց թեմի առաջնորդ յառաջիկայ հինգ տարիներուն համար:

Վերընտրեալ Սրբազան հայրը, 2 Յունիս, 2019-ի Կիրակի առաւօտեան, Ս. Երրորդութիւն Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ մէջ մատուցեց Սուրբ եւ Անմահ Պատարագ:

Արգար եպս. Յովակիմեան թափօրով ու «Հրաշափառ»ի երգեցողութեամբ եկեղեցի մուտք գործեց եւ դէպի Ս. Խորան առաջնորդուեցաւ, այնտեղ իրեն առընթերակայ ունենալով թեմիս Փոխառաջնորդ եւ եկեղեցւոյս հոգեւոր հովիւ՝ Զարեհ Ա. Զինյ. Զարգարեանը: Ս. Սեղանին սպասարկեցին Սակաւագներ: Երգեցողութիւնները ներդաշնակ կերպով կատարուեցան դպրաց դասին կողմէ ղեկավարութեամբ՝ Շահէ Ալթունեանի, երգեհոնի ընկերակցութեամբ՝ Սոնա Արթինեանի:

Զարեհ Ա. Զինյ. Զարգարեան յանուն Ծխական խորհուրդի, յարակից

մարմիններուն եւ ներկայ հաւատացեալներուն, շնորհատեց Առաջնորդ Սրբազան հայրը իր վերընտրութեան առթիւ եւ յաջողութիւն մաղթեց ի նպաստ գանատահայոց թեմի առաջնորդութեան գործունէութեան վերելքին: Ապա հրափրեց Սրբազան հայրը փոխանցելու իր պատգամը:

Յաւարտ Ս. Պատարագին, Զարեհ Ա. Զինյ. Զարգարեան գնահատեց տիկին Զերա Գաւուքեանը եւ իր ընտանիքը, եկեղեցւոյ Հիմնադրամին կատարած արտաբոլս իրենց նուիրատուութեան առթիւ, ի յիշատակ ննջեցեալ Կարօ Գաւուքեանի: Ապա ընտանիքի ներկայութեան օրհնեց հիմնադրամի ծառին վրայ զետեղուած տերեւը, ինչպէս նաեւ ընտանեկան պարագաները: Ննջեցեալին հոգւոյն համար կարդացուեցաւ «Հոգաց»:

Ի պատիւ Առաջնորդ Սրբազան հօր տեղի ունեցաւ հիւրասիրութիւն, որ պատրաստուած էր Ծխական խորհուրդին կողմէ: Ներկաները շնորհատեցին Սրբազան հայրը եւ ծառայութեան յառաջիկայ հնգամեակին առթիւ մաղթեցին քաջառողջ եւ արեւտատ կեանք, որպէսզի ան շարունակէ աստուածահաճոյ եւ ազգանուէր իր բոլոր ծրագիրները ի պայծառութիւն եւ ի հօգորացում մեր թեմին:

Սրբազան հայրը շնորհակալութիւն յայտնեց ներկաներու բարեմաղթանքներուն եւ ազնիւ զգացումներուն համար:

Թորոնթոյի Ս. Աստուածածին Եկեղեցւոյ Նորանշանակ Հովիւ՝ Վարդան Վրդ. Թաշճեան

Վարդան Վրդ. Թաշճեան նշանակուած է Հոգեւոր Հովիւ Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ:

Ան իր Անդրանիկ Պատարագը պիտի մատուցանէ Կիրակի, 7 Յուլիսին:

Վարդան Վրդ. Թաշճեան նախապէս կը ծառայէր Լաւալի Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ:

Նայիրի Երգչախումբը Կը Մասնակցի Singing Together-ի Ծրագրին

Նայիրի երգչախումբի վերջին ելոյթին պահ մը

Ապրելով հայրենիքէն հեռու, սփիւռքահայը ունի առաւելութիւնը իր ազգի պատմութիւնն ու մշակութային ժառանգը օտարին ծանօթացնելու, փոքր ճիգով օգտուելով անմիջական շրջապատի հաղորդականութենէն: Կարեւոր է օգտուիլ որեւէ ստեղծուած առիթէ այդ առաքելութեանը ծառայեցնելու համար:

Ահա, այդպիսի առիթ մըն է Singing Together ամենամեայ համերգային նախաձեռնութիւնը, որ իրար մօտ կը բերէ տասնեակ եւ անէլ թորոնթօրեակ ազգային համայնքներու երգչախումբեր մէկ եկեղեցւոյ գմբէթի տակ եւ մէկ բեմի վրայ, միասին ներկայացնելու եւ ըմբոշխնելու ethnic մշակոյթներու երգ երաժշտութեան նմոյշ

պատահիկները: Singing Together-ը 1995-էն ի վեր ամէն տարի անընդմէջ յաջողութեամբ կը կազմակերպուի Ապրիլ կամ Մայիս ամիսներուն:

Շաբաթ 4 Մայիսի 2019 երեկոյեան St. Paschal Baylon Church, Thornhill, ON եկեղեցւոյ սրահին մէջ տեղի ունեցաւ այս տարուան համերգային հանդիսութիւնը, ներկայութեամբ բազմազգ համայնքներու զաւակներուն, որոնք եկած էին վայելելու տարբեր մշակոյթներու երգչախումբային կատարումները, ի շարս այլոց նաեւ՝ հայկականը: Մօտ եօթ հարիւր հանդիսատեսներու ներկայութեան ելոյթ ունեցաւ «Նայիրի» երգչախումբը: Ասիկա «Նայիրի»-ի 21-րդ ելոյթն էր:

Թորոնթոյի եւ շրջակայքի Հայ համայնքը հետեւողակաւնօրէն իր բաժինն ու մասնակցութիւնը կը բերէ այս միջ էջինը համայնքային մշակութային ձեռնարկին, շնորհիւ «Նայիրի» երգչախումբին: Արդարեւ, 1998-էն սկսեալ մինչ օրս «Նայիրի» երգչախումբը իր մասնակցութիւնը կը բերէ Singing Together-ին:

Մայիսի 4-ին կայացած համերգին երգչախումբը Հայ եւ օտար հանդիսատեսին ներկայացուց չորս երգեր՝ «Երգ Բարեկամութեան» երգչ. Կեօզէեան, «Ով Հայոց Աշխարհ» երգչ. Ս. Տարօնցի, «Արփա Սեւան» երգչ. Է. Յովհաննէսեան, «Հայրենիքիս Հետ» Յովհաննէս Թումանեան՝ երգչ. Ա. Յա-

րութիւնեան:

Մայիսի 4-ին «Նայիրի»-ն բեմ բարձրացաւ հետեւեալ կազմով՝

Սոփրանօ՝ Մարինա Տորնա, Ամալիա Գաբրիէլեան, Անահիտ Բէրքէզեան, Ալիս Տէօքմէճեան, Աստղիկ Այնթապեան, Սիլվա Շամլեան, Սոնա Պետիկեան:

Ալթօ՝ Հաբրուկ Արսլանեան, Զուարթ Փափագեան, Ասիք Ալվագեան, Յասմին Աբրահամեան, Սոնա Գալճեան Տոլապճեան:

Թենօր՝ Միհրան Ժիգմէճեան, Լեոն Զալմէքեան, Սովսէս Հայիթեան, Միքեր Մինասեան:

Պաս՝ Հայկ Ակոբեան, Գէորգ Ալաճաճեան, Գէորգ Ժիգմէճեան, Գորգէն Մանկասարեան: Խմբավար՝ Վազգէն Գալճեան եւ դաշնամուրի ընկերակցութիւն՝ Սոնա Յովսէփեանի:

Նայիրի տարիներու համերգներուն մասնակից երգչախումբերու թիւը հասած է 14ի: Այս տարուան համերգին մասնակցեցան եօթը երգչախումբեր: Իր մասնակցութիւնը բերաւ նաեւ Օքվի/Միսսիսսակա շրջանէն Հայկական մանկապատանեկան «Նուռ» երգչախումբը ղեկավարութեամբ՝

«Նայիրի» երգչախումբի նախկին անդամ՝ Ֆրանք Փէթիգեանի:

Անցնող տարիներու նման այս տարի ալ «Նայիրի»-ի երգի կատարումները մեծ խանդավառութիւն ու համակրանք ստեղծեցին օտար հանդիսատեսին մօտ: Երգչախումբի անդամները այս ելոյթին պատրաստուած էին երկու ամսուան ընթացքին, շաբաթը մէկ անգամ փորձերով:

«Նայիրի»-ն ներկայիս կը հաշուէ երեսունէ անէլ անդամներ, որոնք ձմրան ձիւնն ու ցուրտն իսկ անտեսելով շաբաթը մէկ կը հանդիպին երգի փորձերուն համար: Բիչ չէ թիւը անոնց, որոնք անցեալին մաս կազմած են այս երգչախումբին, սակայն այսօր անհատական յարգելի պատճառներով անոնք դադարած են:

Երգչախումբին անդամակցութեան համար սահմանափակումներ չկան Թորոնթոյի եւ շրջակայքի Հայ գաղութի գաւազներուն առջեւ: Հայ երգն ու երաժշտութիւնը գնահատող ամէն անձ կրնայ անդամակցութեան վերաբերեալ յայտնել տեղեկութիւններ ստանալ կապ հաստատելով Մարինա Տորնա-յի հետ:

Find us on facebook

www.facebook/Torontohye newspaper

25 Տարուան մէջ Հայաստանէն Հեռացած է Աւելի Քան Մէկ Միլիոն Մարդ

«Ազատութիւն»,- Անկախութեան 25 տարիներուն զգալիօրէն փոփոխուած է Հայաստանի ժողովրդագրական պատկերը՝ իր բոլոր բաղադրիչներով, իսկ մասնաւորապէս մշտական բնակչութեան թիւը նուազած է աւելի քան կէս միլիոնով՝ 579 հազար 400-ով: Այս թիւը, սակայն, չարտացոլեր արտագաղթի պատկերը, կը յստակեցնէ Ազգային վիճակագրական ծառայութեան ժողովրդագրութեան բաժնի պետ Կարինէ Կույումջեանը:

«Ես հաշուարկած եմ, որ անկախութեան 25 տարիներու ընթացքին մեր բնակչութեան բնական յաւելածը կազմած է 440 հազար 800, իսկ նոյն ժամանակահատուածին զաղթը կազմած է 1 միլիոն 10 հազար, եւ ասոր հետեւանքով է, որ 25 տարիներու ընթացքին բնակչութեան թուաքանակը ոչ թէ միլիոնով նուազած է, այլ 570 հազարով», ըսած է Կույումջեան:

25 տարուան մէջ Հայաստանէն հեռացած է 1 միլիոն 10 հազար մարդ. այսպիսի ցուցանիշ Ազգային վիճակագրական ծառայութիւնը ստացած է միջազգայնօրէն ընդունուած մեթոտաբանութեամբ՝ հաշուի առնելով նաեւ 2001-ի եւ 2011-ի մարդահամարի տուեալները:

Իջած են նաեւ ծնելիութեան ցուցանիշները. եթէ 1991-ին Հայաստանի մէջ տարեկան ծնած է աւելի քան 77 հազար երեխայ, ապա 2015-ին՝ 41 հազարէն քիչ մը աւելի:

«Բնականաբար անկախութենէն ետք բոլոր առարկայական եւ ենթակայական պատճառները բոլորիս յայտնի է, ծնելիութեան ցուցանիշի անկում արձանագրուեցաւ եւ այդ անկումը տարիէ-

Հայաստանի Կառավարութեան մէկ նիստը Վարչապետ Փաշինեանի ղեկավարութեամբ:

տարի կ'աւելնար եւ ուրեմն 77 հազարէն աւելի ծնունդէն ետք ամենացած ցուցանիշը արձանագրուեցաւ 2001-ին եւ ամենաբարձրը 2010 թուականին՝ 44 հազար 825 ծնունդ», ըսած է ան:

Հայաստանի մէջ այժմ չ'ապահովուիր նաեւ 2 ծնողներու պարզ վերարտադրութիւնը. եթէ 1991-ին մէկ կնոջ բաժին կ'իյնար միջինը 2.6 երեխայ, ապա 2015-ին ընդամենը՝ 1.6:

«1991-ին այդ ցուցանիշը Հայաստանի մէջ կազմած է 2.6, այսինքն՝ ատիկա մէկ կնոջ հաշուով ծնած միջին ցուցանիշն է: Այսինքն, այստեղ ոչ միայն պարզ վերարտադրութիւն ապահոված է՝ կ'իյնր իր ամուսնական զոյգը վերարտադրած է եւ քիչ մըն ալ աւելի, իսկ 2015-ի մեր նոյն ցուցանիշը կազմած է 1.6», ըսած է Ազգային վիճակագրական ծառայութեան ժողովրդագրութեան բաժնի պետը:

Ըստ մասնագէտներու, մտահոգիչ է

նաեւ Հայաստանի բնակչութեան ծերացումը, երբ երկրին մէջ ծնելիութեան ցուցանիշները ցած են, եւ բնակիչներու ընդհանուր թիւին մէջ աստիճանաբար կ'աւելնան 63 տարեկանէն բարձր մարդիկ. եթէ 90-ականներուն թոշակառուները կը կազմէին բնակչութեան միջին մօտ 10 տոկոսը, ապա 2015-ին՝ արդէն 12.6 տոկոսը:

«Այդ ցուցանիշներու շարժը ցոյց կու տայ, որ այդ, մեր մօտ մեծահասակ բնակչութիւնը կ'աւելնայ, իր հետ բերելով բազմաթիւ խնդիրներ՝ ընկերային, առողջապահական եւ այլն, եւ շատ երկիրներու մէջ ծերացման բաղադրիչը երկիրները կը փորձեն օգտագործել ի օգուտ իրենց հասարակութեան, այսինքն՝ ներգրաւել զանոնք աշխատաշուկայի մէջ», - ըսած է ան:

Կույումջեան կ'ընդգծէ, որ ծերացման այս ցուցանիշներուն պատճառը ցած շար. տեւ է 30

Հայաստանի մէջ 18-էն Վար Հիւանդանոցային Բուժօգնութիւնը Պիտի Դառնայ Անվճար

ՀՀ կառավարութիւնը 12 միլիառ 33 միլիոն դրամ յատկացուց առողջապահութեան ոլորտի աւելի հրատապ եւ կարեւոր շարք մը ծրագիրներ ընդլայնելու համար:

18-էն վար անձերու հիւանդանոցային բուժօգնութիւնը պիտի դառնայ անվճար:

«Մինչեւ հիմա այդ հնարաւորութենէն կ'օգտուէին մինչեւ 7 տարեկան, հաշմանդամութիւն ունեցող, առանց ծնողական խնամքի մնացած եւ շարք մը այլ խումբերու ընտանիքներու երեխաները: Փոփոխութեան արդիւնքով պետութեան կողմէ երաշխաւորուած անվճար եւ արտօնեալ պայմաններով բժշկական օգնութեան եւ սպասարկման իրաւունք ունեցող մինչեւ 18 տարեկան շահառուներու քանակը կ'աւելնայ մօտ 200 հազար անձով: Այս ծրագիրը պիտի նպաստէ առողջ սերունդ ունենալուն», ըսուած է որոշման մէջ:

Ծրագիրով՝ 1-ին եւ 2-րդ խումբի հաշմանդամներու, զինծառայողներու ընտանիքի անդամներուն եւ յատուկ խումբերու մէջ ընդգրկուած այլ քաղաքացիներու բուժօգնութեան թղթածրարը եւս պիտի ընդլայնուի՝ ընդգրկելով սրտի վիրահատական ծառայութիւններու եւ նորագոյն թանկարժէք այլ արհեստագիտութիւններով կատարուող բժշկական ծառայութիւնները:

Նուազագոյն Աշխատավարձը 55 Հազարէն Պիտի Բարձրանայ 68 Հազար Դրամի

Հայաստանի Կառավարութիւնը Յունիս 27-ի իր նիստին որոշեց հաւանութիւն տալ «Նուազագոյն ամսական աշխատավարձի մասին» ՀՀ օրէնքին մէջ փոփոխութիւններ կատարելու մասին Հայաստանի Հանրապետութեան օրէնքի նախագիծին:

Ներկայացուեցաւ ԱԺ «Իմ քայլը» խմբակցութեան պատգամաւորներ Վարադգատ Կարապետեանի եւ Բաբկէն Թունեանի ներկայացուցած նախագիծը, որով կ'առաջարկուի նուազագոյն աշխատավարձի չափը սահմանել 55 հազար դրամի փոխարէն 63 հազար, երբ կառավարութիւնը կ'առաջարկէ՝ ան ըլլալ 68 հազար դրամ:

Օրինագիծը ընթերցողը ներկայացուց հաշուարկի հիմքերը, ուր կարեւոր նկատուած է նուազագոյն սպառողական զամբիւղը. «Ուղիղ պիտի փոխենք 45 հազար մասնաւոր եւ 35 հազար պետական ոլորտի մէջ աշխատողներու աշխատավարձի չափը, որոնք կը ստանան նուազագոյն աշխատավարձ», - ըսած է ան եւ նշած, որ անոնց աշխա-

տավարձը շուրջ 23-24 տոկոսով կ'աւելնայ:

Նիկոլ Փաշինեան կարեւոր համարեց նաեւ աշխատողներու իրաւունքներու պաշտպանութիւնը՝ աւելցնելով, որ պէտք է այդ ոլորտին մէջ չարաշահումները բացառել, հաշուի առնուի ոչ միայն գործատուի, այլեւ աշխատողի շահերը:

Ելեւմուտքի նախարար Ատոմ Զանչուլազեան յստակեցուց, որ այս նախագիծը միայն նուազագոյն աշխատավարձի վերաբերեալ է եւ կապ չունի հիմնական աշխատավարձի հետ. «Տեղի չունենար հիմնական աշխատավարձի փոփոխութիւն, որմէ կախուած են շատերու աշխատավարձի հաշուարկը»:

Փոխվարչապետ Միւր Գրիգորեան նկատել տուաւ, որ գործատուն խուսաւելու հնարաւորութիւններ կրնայ ունենալ ժամերու քանակով, ինչ որ եւս պէտք է կանոնակարգել օրէնքով, որպէսզի նման հնարաւորութիւն չըլլայ:

Հարցը պիտի ներկայացուի Ազգային ժողովի քննարկման:

MRI-ի Գիտարար Ռեյմոնտ Տամատեան Այցելեց Հայաստան

Վարչապետ Փաշինեան կ'ընդունի անուանի գիտնական Ռեյմոնտ Տամատեանը:

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան Յունիս 18-ին հիւրընկալած է գիտնական, գիտարար եւ բժիշկ Ռեյմոնտ Տամատեանը, որ MRI (Magnetic resonance imaging) սարքի ստեղծողն է:

Վարչապետը ողջունած է յայտնի գիտնականներու այցը հայրենիք եւ բարձր գնահատած բժշկութեան մարզին մէջ յեղափոխական դեր ունեցած անոր գիտական յայտնագործութիւնը: «Ձեր այցը լաւ առիթ է քննարկելու ապագայ Հայաստանի մասին մեր պատկերացումներու մասին: Մեր կառավարութիւնը Հայաստանը կը տեսնէ որպէս արհեստագիտութեամբ զարգացած պետութիւն եւ Ձեզ նման հայրենակից ունենալը վստահութիւն կը ներշնչէ, որ ատիկա իրագործելի է», - ըսած է Փաշինեան՝ աւելցնելով, որ պարոն Տամատեանը հայ ժողովուրդի տաղանդի

բացառիկ օրինակ է:

Գիտնականը վարչապետին ներկայացուցած իր գործունէութիւնն ու ծրագիրները, անդրադարձած է կատարելագործուած MRI սարքի հնարաւորութիւններուն:

Ձրուցակիցները մտքեր փոխանակած են Հայաստանի բժշկական եւ գիտական շրջանակներու հետ համագործակցութեան, նոր MRI սարքով ՀՀ առողջապահութեան մարզը համալրելու հնարաւորութիւններու, ինչպէս նաեւ կրթութեան ու գիտութեան ոլորտներու զարգացման մասին:

Նշենք, որ Յունիս 17-ին Տամատեան հանդիպած է նաեւ նախագահ Արմէն Սարգսեանի հետ, որ գիտնականին առաջարկած է դիտարկել հայ մասնագետներու հետ համատեղ նախագիծեր իրականացնելու հնարաւորութիւնները:

Դիլիջանի Մէջ՝ «Մտքերու Գագաթնաժողով»

Ամէն տարի Ֆրանսայի Շամոնի քաղաքին մէջ տեղի ունեցող «Մտքերու գագաթնաժողով»-ը («Summit of Minds») այս տարի առաջին անգամ կ'իրականացուի Հայաստանի մէջ: Հայաստանը առաջին երկիրն է, որ կը հիւրընկալէ այս ժողովը Շամոնիէն դուրս: Յունիս 8-ին Դիլիջանի մէջ գագաթնաժողովի բացման արարողութեան բացման խօսքով հանդէս եկան վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան ու նախագահ Արմէն Սարգսեան:

«Տնտեսութեան մէջ առաջատար դարձած են այն ուժերը, որոնք առաւելապէս հիմնուած են մարդկային մտքի, տաղանդի եւ բանականութեան վրայ: Հիմա մենք կ'ապրինք զարմանալի ժամանակաշրջանի մը մէջ, երբ մարդկային միտքը սկսած է իր ազդեցութիւնը ունենալ ոչ միայն երկիր մոլորակի վրայ, այլ ան սկսած է փոփոխութիւններ կատարել այլ մոլորակներու վրայ եւ որեւէ կասկած չկայ, որ այս միտումը պիտի շարունակուի ու պիտի ուժեղանայ արհեստական իմացականութեան զարգացման զուգընթաց:

«...Երբ ծովու դար էր՝ մենք ծով չունէինք, երբ քարիտի դար էր՝ մենք քարիտ չունէինք, երբ բախտի դար էր՝ մենք բախտ չունէինք, երբ ուժի դար էր՝ մենք ուժ չունէինք եւ ահա եկած է մտքի դարը ու որեւէ կասկած չկայ, որ մենք ունինք միտք եւ, ըստ այդ, մեր հիմնական ընելիքը բնորոշուած է. մենք պէտք է զբաղինք մեր մտքի զարգացմամբ, մենք պէտք է պայմաններ ստեղծենք, որպէսզի միտքը զարգանայ, միտքը ինքնադրսեւորուի, իրացուի, ինքն իրեն վերարտադրելու հնարաւորութիւն ունենայ: Նաեւ սա է պատճառը, որ կ'ըսենք, որ մեր խնդիրն է՝ Հայաստանի Հանրապետութիւնը դարձնել դրախտավայր տաղանդաւոր մարդոց, մտքի համար, իսկ մենք կը հաւատանք, որ ընդհանրապէս, իրաքանչիւր մարդ բացառիկ է, իրաքանչիւր մարդ տաղանդաւոր է եւ մեր խնդիրն է ահա ստեղծել միջավայր

Յունիս 8-ին, Դիլիջանի մէջ տեղի ունեցած միջազգային «Միտքերու Գագաթնաժողովը» հանդիպումի մասնակիցներ:

մը, որ մարդու տաղանդը պիտի աճի, զարգանայ, դրսեւորուի, ստեղծէ միտք, ստեղծէ արհեստական միտք եւ այդ արհեստական միտք ծառայեցնէ մարդկային մտքին, մարդկային, հոգեւոր, բարոյական արժէքներուն, համընդհանուր կայունութեան, խաղաղութեան եւ բարեկեցութեան», իր խօսքին մէջ նշած է Փաշինեան:

Արմէն Սարգսեան իր հերթին ըսած է. «Երբ կը նայինք համաշխարհային աշխարհաքաղաքականութեան, մէկ բան յստակ է՝ աշխարհի մէջ հսկայական անորոշութիւններ կան: Անորոշութիւններ կան՝ Եւրոպայի ապագայի հետ՝ կապուած «Պրեքսիթ»-ի հետ, Միացեալ Նահանգներու մէջ՝ յառաջիկայ ընտրութիւններու հետ, Մերձաւոր Արեւելքի եւ շատ մը այլ վայրերու մէջ: Աշխարհը այսօր լի է նոր կամ հինէն վերադարձող գաղափարներով: Մեծ քանակութեամբ ժողովրդականութիւն, շինծու լուրեր, թիրմբնում: Ի վերջոյ, ինչ պիտի ըլլայ աշխարհի հետ: Մենք կը կորսնցնենք անելի ու անելի շատ վստահութիւն, կը կորսնցնենք երկխօսելու կարողութիւնը: Այս տեսանկիւնէ «Մտքերու գագաթնաժողով»ը կարծես փոքր տապան ըլլայ:

Այսօր սա Նոյի տապանը չէ, հայկական տապան է, որ մարդիկ կու գան քննարկելու, թէ ինչպէս պիտի փրկենք մոլորակը: Եւ սա շատ կարեւոր է: Ես շատ ուրախ եմ՝ ունենալու մոլորակի ապագայի մասին այս փոքր տապանը այստեղ՝ Հայաստանի մէջ»:

Իսկ ժողովի կազմակերպիչ «The Monthly Barometer»-ի հիմնադիր Թիերի Մալըրեն նշած է, որ ուրախ է առաջին անգամ Դիլիջանի մէջ կազմակերպելով «Մտքերու գագաթնաժողով»ը: «Մենք հաւատացած ենք, որ գագաթնաժողովի երեք օրերու ընթացքին տեղի ունենալիք շփումները պիտի նպաստեն իրարու անելի լաւ ճանչնալու, եւ նոր, նաեւ ներդրումային գաղափարներու յառաջացման, որ անհրաժեշտ է նաեւ Հայաստանին», ըսած է Մալըրեն: Ան ընդգծած է, որ «Մտքերու գագաթնաժողով»ի կազմակերպման հիմքը նաեւ այն է, որ բոլոր մասնակիցներու պարտաւորութիւն է հեռանալ գագաթնաժողովէն՝ ունենալով առնուազն նոր գաղափար, նոր ընկեր եւ նոր նախագիծ:

Ժողովին կը մասնակցին հայաստանցի եւ օտարերկրացի անելի քան հարիւր հեղինակաւոր քաղաքական ու

ռազմական գործիչներ, գիտնականներ ու վերլուծաբաններ, գործարարներ ու ձեռնարկատէրեր, որոնց շարքին են 2005-2007-ականներու Ֆրանսայի վարչապետ Տոմինիք տը Վիլփեն, ԱՄՆ նախագահ Պարաք Օպամայի վարչակազմի մէջ նախագահի անվտանգութեան հարցերով խորհրդական, զօրավար Ճէյմս Ճոնս, Միջազգային մշակութային համագործակցութեան հարցերով Ռուսիոյ Դաշնութեան նախագահի յատուկ ներկայացուցիչ Միխայիլ Շուիտքոյ, ՄԱԿ-ի Առեւտուրի եւ զարգացման համաժողովի ներդրումներու եւ ձեռնարկատիրութեան բաժնի տնօրէն Ճէյմս Ժան, Մեծ Բրիտանիոյ առողջապահութեան նախկին նախարար, Լոնտոնի կայսերական քոլեճի Համաշխարհային առողջապահական նորարարութիւններու հիմնարկի տնօրէն Լորտ Արա Տարգին, Իտալիոյ ազգային հետազօտական խորհուրդի նախագահ Մասիմօ Ինգուչօ, Siemens ընկերութեան տնօրէն Ժան-Մարք Լիշքա (Jan-Marc Lischka), Ֆրանսական THALES ընկերութեան փոխնախագահ, տարածաշրջանային տնօրէն Փոլ Ռեմին եւ այլք:

«Ոսկէ Ծիրան»-ը Պիտի Սկսկի Յուլիս 7-ին

Ամրան ընթացքին հայաստանեան մշակութային կեանքը պիտի աշխուժանայ սպասուած եւ նշանաւոր իրադարձութեամբ. Յուլիս 7-ին պիտի սկսի 16-րդ «Ոսկէ Ծիրան»-ը: Հայաստանի մէջ սիրուած ու նաեւ երկրի սահմաններէն դուրս լայն ճանաչում գտած այս բացառիկ փառատօնին սկիզբը այսօր ազդարարած են «Ոսկէ Ծիրան» միջազգային փառատօնը, ՀՀ կրթութեան, գիտութեան, մշակոյթի եւ մարմնակրթութեան նախարարութիւնն ու փառատօնի գլխաւոր գործընկեր VIVA-Cell MTS-ը: Համատեղ մամուլի ասուլիսին ընթացքին՝ կազմակերպիչները լրագրողներուն ներկայացուցած են փառատօնի՝ այս տարուան պաշտօնական պատկերը, ինչպէս նաեւ անդրադարձած են սպասուող ձեռնարկներուն:

«Այս տարի փառատօնը կրած է որոշակի փոփոխութիւններ, քանի որ փոխուած է փառատօնի ղեկավար կազմը: Փառատօնի կազմը համալրած են երիտասարդներ, որոնք մեծ պատասխանատւութեամբ կը պատրաստուին 16-րդ «Ոսկէ Ծիրան»-ին եւ կ'ընեն ամէն ինչ՝ զայն իսկապէս տօն դարձնելու համար: Փոփոխութիւններ եղած են նաեւ գերատեսչութիւններու ծիրէն ներս. տեղի ունեցած է նախարարութիւններու միաւորում, եւ այսուհետեւ մենք պիտի համագործակցինք ՀՀ կրթութեան, գիտութեան, մշակոյթի եւ մարմնակրթու-

թեան նախարարութեան հետ: Չէ փոխուած մեր գլխաւոր գործընկերը՝ VIVA-Cell MTS-ը: Ընկերութիւնը արուեստի՝ մասնաւորապէս՝ շարժանկարի եւ «Ոսկէ Ծիրան»-ի նուիրեալներէն է, որուն համար մենք շատ ուրախ ենք եւ շատ շնորհակալ մեր փառատօնի լաւագոյն բարեկամին»,- իր խօսքին մէջ ընդգծած է Երեւանի «Ոսկէ Ծիրան» միջազգային փառատօնի հիմնադիր նախագահ Յարութիւն Խաչատրեան:

«Տարիներ շարունակ «Ոսկէ Ծիրան» փառատօնի ծիրէն ներս մեր ընկերութիւնը կանգնած է շարժանկարի գործիչներու կողքին: Շարժանկարի արուեստի զարգացման կարեւոր խթան ըլլալուն հետ մէկտեղ, փառատօնը հսկայական աշխատանք կը տանի աշխարհի քարտէզին վրայ Հայաստանը իբրեւ հարուստ մշակոյթ ունեցող երկիր ճանաչելի դարձնելու գործին»,- նշած է VIVA-Cell MTS-ի գլխաւոր տնօրէն Ռաֆ Երիկեան:

Միջազգային փառատօնը աշխարհի տարբեր երկիրներէ ստացած է մասնակցութեան անելի քան 740 յայտ, ինչպէս նաեւ ընտրուած են շարք մը շարժանկարներ աշխարհի հեղինակաւոր փառատօններէն՝ Կաննէն, Պեռլինէն, Ռոթթերտամէն:

Փառատօնը պիտի ունենայ միջազգային երկարատեւ (խաղարկային եւ վաւերագրական), ինչպէս նաեւ կարճա-

«Ոսկէ Ծիրան» փառատօնի կազմակերպիչներու մամուլի ասուլիսը:

տեւ ֆիլմերու տարածաշրջանային մրցոյթներ, իսկ արտամրցութային ծրագիրը պիտի ներառէ «Տարածաշրջանային համայնապատկեր» մրցոյթը: Մնացած ծրագրերը ոչ մրցութային են. անոնք են՝ «Երեւանեան փրեմիերաներ», «Յետահայեաց ցուցադրութիւններ», «Յարգանքի տուրք»:

«Ոսկէ Ծիրան»-ը այս տարի ունի

նաեւ նոր տարբերանշան, որ կ'արտայայտէ փառատօնի նոր կազմին ինքնատիպ մօտեցումը 16-րդ տարին իրականացուող իրադարձութեան: Անիկա մինիմալիստական է, կը ներկայացնէ հայերէն «Ծ» տառը: Այդ տառին միջոցով՝ նշանակին (logo) հեղինակը փորձած է ստանալ փառատօնի խորհրդանիշ համարուող ծիրանը:

Պարոնուհի Քերոլայն Քոքս Դարձեալ Արցախ Այցելեց

Պարոնուհի Քոքս կը հանդիպի Արցախի եւ կառավարութեան անդամներու հետ:

Մեծ Բրիտանիոյ եւ Հիւսիսային Իռլանտայի Միացեալ Թագաւորութեան լորտերու պալատի անդամ Պարոնուհի Քերոլայն Քոքս դարձեալ Արցախ կ'այցելէ: Յունիս 13-ին ան հանդիպում ունեցած է Արցախի Հանրապետութեան Նախագահ Բակո Սահակեանի եւ Արտաքին գործոց նախարար Մասիս Մայիլեանի հետ:

Նախագային հետ հանդիպման ժամանակ քննարկուած են ատրպէյճանա-ղարաբաղեան հակամարտութեան կարգաւորման, Արցախի ներքին ու արտաքին քաղաքականութեան եւ տարածաշրջանային գործընթացներուն վերաբերող հարցեր:

Երկրի ղեկավարը բարձր գնահատած է Պարոնուհիին աջակցութիւնը Արցախին՝ ատիկա համարելով անշահախնդիր մարդասիրութեան եւ անկեղծ ընկերութեան օրինակելի դրսեւորում:

Արցախի Հանրապետութեան արտաքին գործոց նախարար Մասիս Մա-

յիլեանի հետ հանդիպման ժամանակ նախարար Մայիլեան բարձր է գնահատած է Քերոլայն Քոքսի գործունէութիւնը՝ ուղղուած միջազգային ասպարէզին մէջ Արցախի շահերու պաշտպանութեան, նշելով անկախութեան տարիներուն անոր անգնահատելի ներդրումը Արցախի ժողովուրդի պայքարին՝ յանուն իր գաղափարներու եւ նպատակներու իրականացման:

Հանդիպման ընթացքին նախարարը ներկայացուցած է ատրպէյճանա-ղարաբաղեան հակամարտութեան կարգաւորման ներկայ փուլը, անդրադարձած Արցախի միջազգային ճանաչման եւ ապակեդրոնացուած համագործակցութեան գործընթացի վերջին զարգացումներուն: Տեղի ունեցած է նաեւ մտքերու փոխանակում՝ Արցախի մէջ իրականացուող մարդասիրական ծրագիրներու հետ կապուած շարք մը հարցերու շուրջ:

Հայկազեան Համալսարանը 1000 Միաւոր Գիրք Նուիրած է Արցախի Պետական Համալսարանին

Հայկազեան եւ Արցախի պետական համալսարաններու ուսանողաց հանդիպումը:

Յունիս 10-ին, Պէյրութի Հայկազեան համալսարանի «Heritage Club»-ի ուսանողներու պատուիրակութիւնը այցելած է Արցախի պետական համալսարան (ԱրԴՀ) եւ հանդիպում ունեցած համալսարանի ուսանողներուն հետ:

Պատուիրակութեան ղեկավար Ռազմիկ Գաբրիէլեան, որ կը համակարգէ Հայկազեանի ուսանողներու հետ տարուող աշխատանքները, նշած է, որ իրենց այցելութիւնը 2018 թուականի ԱրԴՀ եւ Պէյրութի Հայկազեան համալսարանի միջեւ կնքուած համագործակցութեան յուշագրի ծիրէն ներս է:

«Արցախը մեծ նշանակութիւն ունի մեր կեանքին մէջ, եւ լիբանանահայ գաղութը ուղղակի կապուած է Արցախի հետ՝ միշտ պատրաստ նեցուկ ըլլալու արցախցիներուն: Մեր այցի նպատակն է Արցախի հետ բարեկամութեան կամուրջներ հիմնել, որոնք ծիրէն ներս Հայ-

կազեան համալսարանի կողմէ այս անգամ 1000 միաւոր գիրք նուիրաբերած ենք ԱրԴՀ-ին», ըսած է Գաբրիէլեան:

Հայկազեանի «Heritage Club»-ի նախագահ Քրիս Բրուտեան ըսած է, որ ինք 2րդ անգամ Արցախ կը գտնուի եւ կարելի է համարէ արցախցի ուսանողներու հետ գործակցային յարաբերութիւններու ստեղծումը: «Նման շփումներ կարելի են ուսանողներու համար՝ համազգային հարցերու շուրջ տեսակետներու ու կարծիքներու փոխանակման առումով. մենք բոլորս մէկ մշակութիւն եւ մէկ ինքնութեան տէր ենք: Արցախը ինծի համար սուրբ հող է. այստեղ մենք նոր ուժ եւ ուղեւորութիւն կը ստանանք»:

Երկու համալսարաններու ուսանողները քննարկած են ուսումնական, հասարակականութեան, Արցախեան հիմնախնդիրն, Լիբանանի հայկական համայնքի առնչուող հարցեր:

Արցախի Առաջամուղ Գիւղին Մէջ Բացուեցաւ Մեծ Մարզադաշտ

Յունիս 7 -ին, Հ.Յ. Դաշնակցութեան Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու արեւելեան շրջանի «Արցախֆոնտ» բարեգործական հիմնադրամի բարերարներ Արա և Հայկուհի Մելքոնեաններու մեկենասութեամբ, Հատուրի շրջանի Առաջամուղ գիւղին մէջ, բացուող կատարուեցաւ, ի յիշատակ իրենց դուստր՝ Մարալ Մելքոնեան-Աւետիսեանի անունը կրող մարզադաշտին:

Հատուրի վարչակազմի ղեկավարի տեղակալ Նուէր Գրիգորեանը, ողջունելով ներկաները, շնորհակալութիւն յայտնեց:

«Կը փորձենք կատարել ամէն ինչ, որպէսզի սահմանաւերժ համայնքներու երեխաները կարողանան լիարժէք վայելել իրենց մանկութիւնը: Սահմանաւերժ գիւղերը կը հանդիսանան Արցախի դարպասները:

«Նման բարեգործական ծրագրերու շնորհիւ Սփիւքի մէջ ապրող մեր հայրենակիցները մասնակից կը դառնան ազատագրուած Արցախի շենացման եւ զարգացման», յայտնեց Հ.Յ. Դաշնակցութեան Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու արեւելեան շրջանի «Արցախֆոնտ» բարեգործական հիմնադրամի ներկայացուցիչ Յովսէփ Աւա-

գեանը: Ան ասելցուց, որ այլ ծրագրեր ալ պիտի իրականացուին:

Մարզադաշտի բացման ներկայ Արա Մելքոնեանի քոյրը՝ Սեդա Մելքոնեան-Մանկասարեան յայտնեց. «Արդէն չորս տարի է, Մարալը, հիւանդութեան պատճառով ֆիզիքապէս մեր հետ չէ:

«Անոր բացակայութիւնը շատ ծանր ցաւ է ծնողներուն, հարազատներուն, բարեկամներուն եւ ընկերներուն համար: Մարալի ծնողները որոշած են իրականացնել դստեր երազանքը՝ օգնելով սահմանաւերժ գիւղերի բնակիչներուն, որոնք վառ ապացոյցը այս մարզադաշտի կառուցումն է: Մարալը, ապրելով Ուաշինկթընի մէջ, ստացած է ընտանեկան այնպիսի դատարարութիւն, որ իր հոգին կապուած է Հայաստանի և Արցախի հետ: Մենք երէկ Շուշիի Նարեկացի՝ արուեստի միութիւն ալ այցելեցինք, ուր ժամանակին Մարալ աշխատած էր, փորձելով իր ունեցած գիտելիքները փոխանցել տեղացիներուն»:

Առաջամուղի դպրոցականները հանդէս եկան հայրենասիրական երգերով ու պարերով:

Ուրախ մթնոլորտին մասնակից եղան նաեւ բացման ներկայ բարերարները:

Առաջամուղի մէջ «Մարալ Մելքոնեան Աւետիսեան» մարզադաշտի բացումէն պատկերներ:

Կլենտեյլի Նախկին Քաղաքապետ Զարեհ Սինանեան՝ Սփիւռքի Գործերու Գլխաւոր Յանձնակատար

ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի որոշումով՝ Զարեհ Սինանեան նշանակուեցաւ Սփիւռքի գործերու գլխաւոր յանձնակատար:

Նշենք, որ Յունիս 7-ին, Կլենտեյլի քաղաքապետական խորհուրդի անդամ Զարեհ Սինանեան հրաժարական տուաւ իր պաշտօնէն, որպէսզի կարենայ Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան մէջ բարձրաստիճան պաշտօն ստանձնել: Ամերիկայի Հայ Դատի յանձնախումբի Կլենտեյլի մասնաճիւղի ատենապետ Ռանի Ղարիպեան այս առթիւ յայտնեց, որ յանձնախումբը հաճոյքով աշխատած է քաղաքապետական խորհուրդի անդամ Զարեհ Սինանեանի հետ եւ շնորհակալութիւն յայտնեց անոր իր նուիրեալ ծառայութիւններուն համար եւ յաջողութիւն մաղթեց նոր պատասխանատուութեանց մէջ:

Զարեհ Սինանեան ծնած է 1973-ին, Երեւան: Կրթութիւնը ստացած է Նախ Երեւանի, ապա Միացեալ Նահանգներու Պրիւսթըն քաղաքին մէջ: 1997-ին քաղաքագիտութեան եւ պատմութեան Պսակաւոր արուեստից (BA) աստիճան

Սառա Անջարգոլեան

ստացած է UCLA-էն, այնուհետեւ աւարտած է USC-ի իրաւագիտութեան դպրոցը: 2001-էն զբաղած է փաստաբանական գործունէութեամբ: 2014-2015 թուականներուն եղած է Կլենտեյլի քաղաքապետ: Անուանացած է, ունի չորս զաւակ:

*Վարչապետ Փաշինեանի մէկ այլ հրամանագիրով Սառա Անջարգոլեան

Զարեհ Սինանեան

նշանակուեցաւ սփիւռքի գործերու գլխաւոր յանձնակատարի գրասենեակի ղեկավար:

Սառա Անջարգոլեան ծնած է Լոնտոն, մասնագիտութեամբ իրաւաբան եւ լրագրող է: Ան Impact Hub Yerevan-ի - հիմնադիրներէն է:

Նշենք, որ Սփիւռքի հարցերով յանձնակատարի նորաստեղծ գրասենեակը

պիտի ունենայ 25 հոգինոց անձնակազմ: Սինանեան պիտի ըլլայ վարչապետի ներկայացուցիչը սփիւռքի հետ յարաբերութիւնները կարգաւորելու եւ վարչապետի անունէն պիտի համակարգէ կառավարութեան աշխատանքները սփիւռքի հետ:

Համահայկական խաղերուն Երեք Զահերը Վառեցան Արեւմտեան Հայաստանի, Հայաստանի Հանրապետութեան եւ Արցախի Մէջ

Զահի արարողութիւն խոր Վիրապի մէջ

Զահի արարողութիւն Տիգրանակերտի մէջ

Համահայկական 7-րդ - խաղերու կազմակերպիչ կոմիտէն այս անգամ Համահայկական խաղերուն համար նախատեսուած է վառել խորհրդանշական երեք ջահեր:

Մէկը՝ Արեւմտեան Հայաստանի մէջ՝ Մուսա Լերան ստորոտին, երկրորդը՝ խոր Վիրապի, իսկ երրորդը՝ Արցախի Տիգրանակերտ հնավայրին մէջ:

Յունիս 10-ին Համահայկական խաղերու Համաշխարհային կոմիտէի (ՀԽԿԿ) պատուիրակութիւնը՝ խումբ մը մտաւորականներու եւ հասարակական գործիչներու հետ, յատուկ թռիչքով կը մեկնեցան Արեւմտեան Հայաստան:

Անոնք այցելեցին Վան եւ Իգդիր, ուր հիւրընկալուեցան համաքաղաքապետներուն կողմէ: Պատուիրակութիւնը այցելեց նաեւ Աղթամար կղզիի Ս. Խաչ եկեղեցի եւ կատարեց ուխտի աղօթք մը: Ապա անոնք մեկնեցան Կիլիկիա: Մուսա Լերան

ստորոտը՝ Վազգէ գիւղի Սուրբ Աստուածածին հայկական եկեղեցւոյ մէջ, Պոլսոյ Սրբ. Վարդանանց եկեղեցւոյ հոգեւոր առաջնորդ Հայր Թաթուլ Անուշեանի ձեռամբ մատուցուեցաւ պատարագ: Համահայկական խաղերու յաջող մեկնարկին ու ընթացքին համար: Ապա, եկեղեցւոյ մօմերէն Համահայկական խաղերուն ջահը վառելու պատիւը վերապահուեցաւ խաղերու հիմնադիրներէն ամերիկահայ բարերար Ալպէր Պոյաճեանին:

Ողիմպիական խաղերու ախոյեան Արթուր Ալեքսանեան, խոր Վիրապի մէջ Գրիգոր Լուսատրիչի կանթեղէն վառեց Համահայկական խաղերու երկրորդ ջահը:

Իսկ Արցախի Տիգրանակերտ բերդին մէջ, Յունիս 22-ին վառեցաւ խաղերուն 3-րդ ջահը: Զահը վառելու արարողութիւնը կատարուեցաւ պատմական ներկայացումով. Տիգրան Մեծ թագաւորը՝ ըստ ներկայացումին, իր զօրախումբով Տիգրանակերտի

Զահի արարողութիւն Վազգէ գիւղի Սուրբ Աստուածածին հայկական եկեղեցւոյ մէջ

բարձունքէն իջեցուց ջահը: Համահայկական 7-րդ ամառնային խաղերուն 3-րդ ջահի վառելու պատիւը տրուեցաւ 2016-ին տեղի ունեցած ապրիլեան պատերազմի մասնակից, զինուորական Արթուր Աղասեանին: Ան նշած է, թէ Համահայկական 7-րդ ամառնային խաղերուն 3-րդ ջահը վառելու պատիւին արժանանալը իրեն համար մեծ խորհուրդ ունի:

Օգոստոս 6-ին, Համա-

հայկական 7-րդ խաղերու հանդիսաւոր բացման օրը, ջահերը պիտի միանան Ստեփանակերտի մէջ՝ խորհրդանշելով Հայաստանի Հանրապետութիւն- Արցախ-Սփիւռք ամբողջութիւնը: Համահայկական եօթներորդ խաղերը տեղի պիտի ունենան Օգոստոս 6-էն 17: Բացման հանդիսաւոր արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ Արցախի մայրաքաղաք Ստեփանակերտի մէջ:

Մովսէս Աբէլեան Նշանակուած է ՄԱԿ-ի Գլխաւոր Քարտուղարի Տեղակալ

ՄԱԿ-ի պաշտօնական կայքը կը տեղեկացնէ, որ ՄԱԿ-ի Գլխաւոր քարտուղար Անթոնիօ Կուիերես Մովսէս Աբէլեանը նշանակուած է Ընդհանուր ժողովի եւ համաժողովներու կառավարման հարցերով Գլխաւոր քարտուղարի տեղակալ: Աբէլեան պիտի փոխարինէ Քեթրին Փալարտին, որ նշանակուած է կառավարման ռազմավարութեան, քաղաքականութեան հարցերով Գլխաւոր քարտուղարի տեղակալի պաշտօնին:

Մովսէս Աբէլեան 2016-ին նշանակուած է ՄԱԿ-ի Ընդհանուր ժողովի եւ խորհրդաժողովներու կառավարման վարչութեան հարցերով գլխաւոր քարտուղարի փոխտեղակալ: Մինչ այդ պաշտօնը ստանձնելը, ան կը զբաղեցնէր ՄԱԿ-ի Անվտանգութեան խորհուրդի հարցերով բաժանմունքի տնօրէնի պաշտօնը:

Ան ունի խաղաղութեան, անվտանգութեան, հակամարտութիւններու կարգաւորման բնագաւառներին մէջ գործունէութեան 25-ամեայ փորձ, ղեկավարած է Ընդհանուր ժողովի, Անվտանգութեան խորհուրդի եւ ծրագիրներու ու հիմնադրամներու Գործադիր խորհուրդներու ծիրէն ներս շարք մը գործընթացներ:

Աբէլեան նաեւ ունի կառավարման ոլորտին մէջ մեծ փորձ, ներառեալ ծրագիրներու եւ ամաւարկի ծրագրաւորման: Նախապէս զբաղեցուցած է Ընդհանուր ժողովի Վարչական ու ամաւարկային հարցերով կոմիտէի (5-րդ կոմիտէ) եւ Ծրագիրներու ու համակարգման հարցերով կոմիտէի քարտուղարի պաշտօնները:

1998-2003 թուականներուն եղած է ՄԱԿ-ի մէջ ՀՀ մշտական ներկայացուցիչը, իսկ մինչ այդ՝ մշտական ներկայացուցիչի տեղակալը: Մինչ դիւանագիտական ծառայութեան անցնելը, դասախօսած է Երեւանի Պետական Համալսարանին մէջ:

Կրթութիւնը ստացած է Հայաստանի, Ռուսիոյ եւ Միացեալ Նահանգներու մէջ: Անուանացած է, ունի երկու զաւակ:

Արագ Փոփոխուող Աշխարհի Մէջ Հայաստանը Մեծ Հետք Ձգող Փոքր Երկիր է. Հարցազրույց՝ «Մտքերու գազաթնաժողով»ի Կազմակերպիչ Թիերի Մալլըրի Հետ

Հայաստանը կը դառնայ համաշխարհային վերլուծական մտքի կեդրոն՝ պատմութեան մէջ առաջին անգամ հիւրընկալելով «Մտքերու գազաթնաժողով»ը:

Դիլիջանի մէջ մէկ յարկի տակ հաւաքած են աշխարհի առաջատար քաղաքական ու ռազմական գործիչներ, տնտեսագէտներ ու գործարարներ, գիտնականներ ու լրատուամիջոցներու ներկայացուցիչներ, որոնք կը քննարկեն ժամանակակից աշխարհի մարտահրաւերները, կ'առաջարկեն նոր գաղափարներ եւ հիմք կը դնեն գործընկերային կապերու:

«Արմենփրես»-ը գազաթնաժողովին ընդառաջ գրուցած է ժողովի կազմակերպիչին՝ Monthly Barometer ամսագրի հիմնադիր Թիերի Մալլըրի (Thierry Malleret) հետ, որ պատմած է հաւաքը առաջին անգամ Հայաստանի մէջ կազմակերպելու գաղափարի ծագումին, իրենց ակնկալիքներուն, ինչպէս նաեւ ժամանակակից աշխարհի մէջ Հայաստանի դերակատարութեան մասին:

- Ամէն տարի դուք կը կազմակերպէք «Մտքերու գազաթնաժողով»ը, որ մէկ յարկի տակ կը հաւաքէ տարբեր ուղղութիւններէ կրկնապատկող դերակատարներ ամբողջ աշխարհէն: Կը պատմէք գազաթնաժողովի մասին:

- «Մտքերու գազաթնաժողով»ը Monthly Barometer ամսագրի ամենամեայ հաւաքն է: Անկախ կարելի է անուանել «գաղափարներու շուկայ»՝ ստեղծուած զգուշօրէն մտածուած յատուկ ծրագրի շուրջ, որ բացառիկ հնարաւորութիւն կ'ընծայէ կիսուելու խորաթափանց եւ մտածելու առիթ տուող վերլուծութիւններով այն հրատարակելու համաշխարհային հարցերու վերաբերեալ, որոնց կ'առաջադրուի որոշ աշխարհը: Հիմնական նպատակն է մեր հիւրերու համար ուղղակի հասանելիութիւն ապահովել դէպի տարբեր անհատներն ու գաղափարները՝ ապահովելով փոխադարձ վստահութեան, համագործակցութեան եւ բաց խօսակցութիւններու մթնոլորտ: Թէեւ միշտ մասնակիցները ականաւոր մտածողներ ու որոշում կայացնողներ են, սակայն «Մտքերու գազաթնաժողով»ին բնորոշ է ընկերական ու ոչ պաշտօնական մթնոլորտը: Ծրագ-

րին մէջ ներառուած են միջոցառումներ ինչպէս ներքը, այնպէս ալ դուրսը՝ շեշտադրում ընելով բարօրութեան եւ բնութեան հետ վերամիաւորուելու կարեւորութեան վրայ:

Ամենամեայ «Մտքերու գազաթնաժողով»ը տեղի կ'ունենայ Շամոնիի՝ Ֆրանսական Ալպերու հիասքանչ լեռնային գօտիին մէջ: Սա կարեւոր է, քանի որ ոգեշնչող, ոչ պաշտօնական լեռնային միջավայրը նպաստաւոր է անելի ստեղծարար ու պարզ մտածելակերպի, անելի լաւ որոշումներու ընդունման համար: Այս է այն հիմնական պատճառը, թէ ինչու «Մտքերու հայկական գազաթնաժողով» տեղի կ'ունենայ Դիլիջանի մէջ: Ինչպէս Շամոնիին, ան նոյնպէս հրաշալի եւ ոգեշնչող վայր է:

- Այս տարի «Մտքերու գազաթնաժողով» տեղի կ'ունենայ Հայաստանի մէջ՝ առաջին անգամ Ֆրանսայէն դուրս: Ինչո՞ւ գազաթնաժողովը այստեղ կազմակերպելու որոշման առնուեցաւ:

- Հայաստանի մէջ գազաթնաժողովը կազմակերպելու գաղափարը ի յայտ եկաւ նախորդ տարի՝ Սեպտեմբերին, Շամոնիի մէջ, «Մտքերու գազաթնաժողով»ի ժամանակ իմ ու ՀՀ նախագահ Արմէն Սարգսեանի խօսակցութեան որպէս արդիւնք: Ես երկար տարիներէ կը ծանշեմ զինք ու կը հիանամ քառակուսիէն դուրս մտածելու ու նոր գաղափարներ առաջարկելու անոր կարողութեամբ: Շամոնիի մէջ նախագահը առաջարկեց «Quantum politics» հայեցակարգը, որ մեծ տարածում գտաւ (այնքան մեծ, որ Financial Times-ի մէջ անմիջապէս յօդուած տպագրուեցաւ այս նոր հայեցակարգի մասին): Մենք սկսանք ամենայն մանրամասնութեամբ քննարկելու զայն, մտածելու, թէ ինչ ընկերային ու տնտեսական առնչութիւններ կրնայ ունենալ անիկա: Այսպէս ալ ծնաւ գազաթնաժողովը Հայաստան բերելու գաղափարը: Բացի այդ, մեր որոշ հիւրեր հետաքրքրութիւն ունէին՝ անելին իմանալու Հայաստանի մասին՝ որպէս ներդրումային ուղղութիւն:

- Ինչ ակնկալիքներ ունիք «Մտքերու հայկական գազաթնաժողով»էն:

- Մենք կ'ակնկալենք Դիլիջանի մէջ ունենալ խորաթափանց եւ անկեղծ խօսակցութիւն ընդհանրապէս աշխարհի

Թիերի Մալլըր:

ու մասնաւորապէս Հայաստանի մասին: Նման միջոցառումներէն ետք սովորաբար ժամանակի հարց կը դառայ, թէ երբ պիտի սկսինք տեսնել շօշափելի արդիւնքները: «Մտքերու գազաթնաժողով»ը միշտ նոյն յանձնառութիւնները ունի իր հիւրերու նկատմամբ. անոնք կը հեռանան գազաթնաժողովէն՝ ունենալով առնուազն նոր գաղափար, նոր ընկեր եւ նոր նախագիծ:

- Մեր երկիրը հարուստ պատմութիւն ունի եւ միշտ կանգնած եղած է հնագոյն քաղաքակրթութիւններու խաչմէրուկին: Այսօր Հայաստանը կրնայ կամուրջի դեր ունենալ Արեւելի ու Արեւմուտքի միջեւ:

- Այո, կրնայ: Որքան աշխարհը անելի բաժնուած ու բեւեռացած կը դառնայ, այնքան անելի մեծ արժէք ձեռք կը բերեն այն «հանգոյցները», որոնք կրնան կապել տարբեր տարածաշրջաններ, մարդիկ, համայնքներ, համակարգեր եւ այդպէս շարունակ: Հայաստանը նման հանգոյց մըն է՝ շնորհիւ իր հարուստ պատմութեան, մտքին եւ ընկերային ներուժին:

- Արագ փոփոխուող մեր աշխարհի մէջ ինչ դերակատարութիւն կրնայ ունենալ Հայաստանը:

- Հայաստանը փոքր երկիր է, որ ունի համաշխարհային ներկայութիւն կամ կարելի է ըսել՝ մեծ հետք ձգող փոքր

խաղցող: Սա կարեւոր առաւելութիւն կու տայ: Այո, աշխարհը շատ արագ կը փոփոխուի, ի դէպ, կը փոխուի շատ բարդ ու անկանխատեսելի ձեւով: Այս փոքր երկիրներուն (որոնք, սովորաբար, միտում ունին ըլլալու անելի հակազդող եւ յարմարողական) առաւելութիւն կու տայ: Հայաստանը յաւելեալ առաւելութիւն ունի, քանի որ անոր բնակչութիւնը ցրուած է ողջ աշխարհով մէկ (թէեւ ասոր սկզբնական պատճառը մեծ որբերգութիւնն էր): Ատիկա կը նշանակէ, որ ան ողջ աշխարհի մէջ ունի «արբանեակներ», որոնց շնորհիւ որոշակի պայմաններու առկայութեան պարագային դրականօրէն կրնայ օգտուիլ ցանցային ազդեցութիւններէ:

- Հնարաւոր է, որ «Մտքերու հայկական գազաթնաժողով»ը դառնայ ամենամեայ միջոցառում:

- Ուրախ պիտի ըլլայի: Ես ձեր երկիրը կ'այցելի 1990-ականներու սկիզբը, երբ տնտեսագէտ էի Վերակառուցման եւ զարգացման եւրոպական դրամատան մէջ եւ երկար տարիներ կը մտածէի ետ գալու մասին: Հրաշալի պիտի ըլլար պարբերաբար «Մտքերու գազաթնաժողով»ը կազմակերպել Հայաստանի մէջ: Ես նաեւ կը ցանկայի նպաստել (ամենահամեստ կերպով) Հայաստանի՝ որպէս հիանալի զբօսաշրջային եւ առողջարարական ուղղութեան զարգացման:

Հայաստանը՝ Լոյսի Շող Խաւարի Մէջ, Ըստ Freedom House-ի

Ստելլա Մեհրաբեկեան

Freedom House իրաւապաշտպան կազմակերպութեան նոր՝ «Ազատութիւն եւ մետիա•b7 զսպանակածեւ անկում» զեկոյցը կը փաստէ՝ աշխարհի մէջ մամուլի ազատութեան վիճակը վերջին տասնամեակին վատթարացած է: Աշխարհի ամենաազդեցիկ ժողովրդավարութիւններուն մէջ նպատակաւորաբար ջանքեր կը գործադրուին մետիայի անկախութեան դէմ: Այդուհանդերձ, ըստ զեկոյցին, աշխարհի մէջ մամուլի ազատութեան պատկերը ամբողջապէս մռայլ է•b7 կան երկիրներ, ուր ժողովրդավարական յառաջընթաց արձանագրուած է, եւ այդ երկիրներու շարքին է Հայաստանը:

«Աշխարհի մէջ մամուլի ազատութեան պատկերը ամբողջապէս մռայլ է: Վերջին երկու տարիներուն ժողովրդավարական յառաջընթացի ոգեշնչող օրինակներ են Եթովպիան, Մալայզիան, Հայաստանը, Էքուատորը եւ Զամպիան՝

բոլորն ալ զուգահեռաբար նուաճումներ ունեցած են մետիա դաշտին մէջ: Հինգ այս երկիրներէն միայն Հայաստանը չէ յաջողած նոյն տարւոյն մէջ արձանագրել մամուլի ազատութեան բարելաւում, ինչպէս եղած է քաղաքական փոփոխութիւններու պարագային: Այս ուղղումը անգամ մը եւս կ'ընդգծէ մամուլի ազատութեան եւ քաղաքական փոփոխութիւններու միջեւ սերտ կապը»,- կը նշեն հեղինակները ու կ'աւելցնեն, որ վերոնշեալ երկիրներուն մէջ բարելաւումը մատնացոյց կ'ընէ անկախ լրագրութեան դիմադրողականութեան ուժը:

«Վերջին տարին Հայաստանը շատ անելի մեծ յառաջընթաց արձանագրած է դէպի ժողովրդավարական անցում՝ բողոքի ցոյցերով, որոնք յանգեցուցին նոր ընտրութիւններու, բարեփոխիչ կառավարութեան: Հայաստանի մէջ, օրինակ, բազմաթիւ հեռուստալիքներ սկիզբը կը խուսափէին բողոքի ցոյցերը լուսաբանելէն, բայց փոքրաթիւ անկախ

լրատուականներ, որոնց մէջ՝ Սիվիլնեթն ու Ազատութիւնը, կրցան ապահովել կայուն, խորքային լուսաբանում՝ ուղիղ եթերներն ու ընկերային մետիան հմուտ կիրառելու միջոցով: Տեղեկատվութեան

հոսքը խթանած է ժողովրդական շարժումը: Այս լրատուականները նաեւ կասեցուցած են նախկին վարչակարգի կողմէ ապատեղեկատուութեան տարածումը, ըսուած է զեկոյցին մէջ:

Հարցազրույց՝ Համազգայինի Թորոնթոյի «Էրեբունի» Պարախումբի Պարուսույց Նելլի Կարապետեանի Հետ

«Էրեբունի» պարախումբի երեխաների մեջ շատ լավ կորիզ կայ, նրանցից կարելի է ստանալ որակ, կարելի է լաագոյնը ստանալ: Իմ ցանկությունը այն է, որ նրանք լինեն առաջատար, աշխարհով մէկ ցոյց տան իրենց արուեստը եւ ծաշակ թելադրեն»:

Հարցազրույցը վարեց՝ Տիրուկ Մարգարեան
Կարապետեան

Ինքնութեանդ խորքը թաքնուած հայոյն հոգիդ միշտ պատրաստ է արծազանգելու: փոքրիկ առիթ մը, եւ ահա այդ անգուսպ հոգին թռիչք կ'առնէ եւ նոր գոյն կու տայ ներաշխարհիդ: «Էրեբունի» պարախումբի գեղարուեստական ղեկավար եւ պարուսույց Նելլի Կարապետեանի հետ հարցազրույց վարելու համար Համազգայինի թատերասրահէն ներս մտած պահուստ «Էրեբունի, Երեւան» երգին բառերն ու երաժշտութիւնը, պարման-պարմանոտիներուն ինքնավստահ քայլերով բեմ բարձրանալը եւ հմուտ մանկավարժ-պարուսույցին տեղին հնչած թելադրանքն ու բժախնդրութիւնը նորերանգ թելեր կու տան հոգիիս: Փորձերը կը շարունակուին: հոգիիս թռիչքները հազարերանգ գոյներով կը զարդարուին, ապա՝ Տիկին Կարապետեանի հետ ունեցած մտերմիկ հարցազրույցիս ընթացքին բառը կը գտնէ տիրոջը ու կը դառնայ խօսք, իսկ խօսքը կ'արժեւորուի բազմավաստակ հայ արուեստագէտի մարդկային տիպարին ներկայութեամբ եւ հարցումներս կը գտնեն իրենց արժանավայել պատասխանները:

Հ-Փոքր հասակէն, Ազատ Ղարիպեանի կանչով սկսած էք կերտել մասնագիտական ծանապարհ: Հակիրճ տեղեկութիւն կու տա՞ք այդ մասին: Պ-Փոքրուց սիրահարուած եմ եղել պարարուեստին: Երբ Սայաթ Նովայի Երաժշտական Դպրոցի դաշնամուրի բաժնում էի սովորում, դաշնամուրի դասերը թողնելով դուրս էի գալիս եւ բարձրանում միեւնոյն շէնքում գտնուող Երեւանի Պարարուեստի Ուսումնարանը եւ հիացմունքով դիտում Ազատ Ղարիպեանի պարախումբի փորձերը: Ես սիրահարուած էի այդ պարարուեստին: 1981 թուականին քննութիւն յանձնեցի եւ ընդունուեցի Երեւանի Պարարուեստի Ուսումնարանի Ժողովրդական Պարի Բաժին: Չեմ մոռանում այդ պահը, երբ Ազատ Ղարիպեանը մօրս ասաց՝ «Աչքերի մէջ շող եմ տեսնում եւ հենց աչքերի համար պիտի ընդունեմ»: Եւ սկսուեց պարարուեստի այդ եռուն կեանքը եւ հրաշք տարիները: Առաջին օրից իսկ պարք էր ինձ համար ու գիտելի, որ ես միսիա (առաքելութիւն-իւՍ) ունեմ: 1986 թուին՝ աւարտելուց, երբ Ազատ Ղարիպեանը կարծես իր վերջին թռիչքն էր կատարում եւ ստեղծում էր «Կռունկ» պարային անսամբլը, ես եղայ անսամբլի հիմնադիրն ու մենապարուսույց: Աւարտական քննութիւնը վերջացնելուց, Ղարիպեանը եւ իր հիասքանչ տիկինը, ժողովրդական արտիստուհի, տնօրէն՝ Թերեզա Գրիգորեանը որոշեցին, որ ես պէտք է մնամ ուսումնարանում: Եւ ահա սկսուեց իմ մանկավարժական ուղին, սկսուեցին այն օրերը, երբ ես մտնում էի պարասրահ եւ մոռանում էի, թէ երբէր արեւը ծագում եւ երբ էր մութը ընկնում: Կարելի է ասել որ իմ երիտասարդութիւնը անցաւ այդ պատշաճի ներսում... եւ այսպիսով իմ կեանքի մէջ կայանա-

լիք բարձրութիւնները իրար յաջորդեցին: Հայաստանում եւ արտերկրում: 1996 թուականին նշանակուեցի Երեւանի Պարարուեստի Ուսումնարանի Ժողովրդական Պարի հմբի ղեկավար, 1999-ին վերստեղծեցի «Կռունկ» անսամբլը, աշխարհով մէկ շրջեցի, երկիրս ինձ պարգեատրեց, Եւրոպայում եւ աշխարհի տարբեր երկրներում իմ պատուաւոր հետքը թողեցի, մի խօսքով՝ մասնագիտական ծաղկունքի տարիներս իրար յաջորդեցին:

Ընդմիջտ յարգանքով եմ յիշում Ազատ Ղարիպեանն ու Թերեզա Գրիգորեանը: Ես երախտապարտ եւ շնորհակալ եմ իրենց կատարած այդ հրաշք քայլին համար:

Հ-Այսօր կը գտնուիք Թորոնթօ եւ երկար տարիներու ձեր մանկավարժական փորձառութեամբ արուեստ կը պատուաստէք Համազգայինի պարախումբի պատանիներուն: Ինչպէ՞ս կ'ընթանան ձեր փորձերը:

Պ-«Էրեբունի» պարախումբի երեխաների մէջ շատ լավ կորիզ կայ, նրանցից կարելի է ստանալ որակ, կարելի է լաագոյնը ստանալ այս երեխաներից: Իմ

Մինչեւ ձեր վերջին շունչը մարդ եղէք: Երկրորդ հերթին, իրաքանչիւր մասնագիտութեան մէջ պէտք է լինել նուիրուած մասնագէտ»: Բաական խիստ եմ եւ պահանջկոտ, բայց ես ինձանից էլ եմ նոյնը պահանջում: Արուեստը խնայել չի սիրում, պէտք է լինես մի քիչ խենթ, որովհետեւ արուեստը սիրում է խենթերին եւ նուիրեալներին: Պէտք է լինես կրակ ու կրակովդ բոլորին ջերմացնես: Մի սկզբունք ունեմ՝ ամէն օր ապրում եմ այնպէս, որ կարծես կեանքիս վերջին օրն է եւ «Էրեբունի» պարախումբի անդամները գիտեն այդ մասին: Ինչ որ ունեմ տալու՝ տալիս եմ, մարդկային ինչ ասելիք ունեմ ասում եմ, ինչ որ կ'ուզենայի իրանց մէջ տեսնել՝ ես դա ասում եմ: Սիրելուց է ծնունդ ամէն գեղեցիկ բան, պիտի սիրես ու հարիւր հազար տոկոս տրուես ու նուիրուես, որ հարիւր տոկոսով ստանաս:

Հ-Ես կը հաւատամ, որ մեր հայ երիտասարդներն ու պատանիները լաւ հունտեր են ու խնամքով գետեղուած են Համազգայինի բարեբեր հողին մէջ: Անոնք կամաց-կամաց պիտի շնչեն, ծարածակեն, ծաղկին եւ ծառուկներ դառնան:

Համազգայինի Էրեբունի պարախումբի աղջկանց մէկ պարը

ցանկութիւնը այն է, որ նրանք լինեն առաջատար, աշխարհով մէկ ցոյց տան իրենց արուեստը եւ ծաշակ թելադրեն: Եօթը ամիսներ է, որ աշխատում ենք եւ փորձեր ենք անում: Շաբաթը երկու անգամը շատ քիչ էր, իսկ հիմա՝ երեք, երբեմն չորս կամ հինգ անգամ ենք փորձ անում՝ ըստ պահանջի: Ես տակաւին չեմ ստացել իմ ուզած արդիւնքը, որովհետեւ շատ բժախնդիր եմ: Մի սկզբունք ունեմ՝ «կամ անել շատ լաւ, կամ էլ չանել»: Արուեստը նուիրուածութիւն է պահանջում: Երեխանք պէտք է իմանան, որ պարը կեանք է ու կեանքը այն շղթան է, որի օղակները պէտք է փակ լինեն: մի օղակը որ բացուեց, էլ շղթան չի ամրանայ: Պարը սիրտ, զգացողութիւն եւ հոգի ունենալու խնդիր է: Ես միշտ մեր երեխաներին կողքին եմ, տքնաջան աշխատանքով աշխատում եմ, որ ամէն ինչ լաւ ստացուի եւ յոյսով եմ որ կը ստացուի:

Հ-Տարիներու ընթացքին բազմաթիւ ուսանող եւ շրջանաւարտ ունեցած էք: Ինչ խորհուրդ կու տաք ձեր հին ու նոր ուսանողներուն, արդեօք ո՞րն է յաջողութեան բանալին:

Պ-Աշխարհի տարբեր կողմերում ուսանողներ եմ ունեցել եւ նրանց յաճախ ասել եմ եւ կ'ասեմ՝ «Իրաքանչիւր իրավիճակում, առաջին հերթին մարդ եղէք:

Դուք ալ կը հաւատա՞ք...

Պ-Այո՛, շատ անուշ բալիկներ կան: Այնպէս է, որ ես ապրում եմ նրանց հետ այդ քաղցր պահերը: Շատ տաղանդաւորները ցաօք սրտի քիչ են լինում, մասնաւորապէս, ցաւ ի սիրտ, «Էրեբունի» պարախումբում պարողները սակաւաթիւ են, իսկ տարուող աշխատանքը՝ բաական հսկայ է մեծ բեմերի արժանի: Երբ երեխաներից մէկի մէջ մի կայծ եմ տեսնում եւ ուրիշի մէջ այդ մէկը չեմ տեսնում, փորձում եմ նրան էլ այդ կայծը տալ, ասում եմ՝ «Գիտե՛ս, դու կարող ես: Գիտե՛ս, դու պիտի անես»: Եթէ կայ մի երեխայ, որ թոյլ է կամ շատ աշխատել չի ուզում ու յաճախ ինձանից լսում է այդ քաջալերական խօսքերը, իմ տիսիփիլի-նի (կարգապահութեան-իւՍ) հիման վրայ է քայլում ու ամէն ինչ փոխում է: ուղղակի ժամանակ է պէտք այդ ամէնի համար: Ահաւասիկ, այսօր ես այդ փոփոխութիւնը տեսել եմ այս բեմի վրայ: աշակերտները մեծ ճիգ են թափում լաւ տալու, ու գիտէք ինչ՝ ինձ համար այդ երջանիկ պահը հրաշք է դառնում:

Հ-Պարարուեստը ինչպիսի՞ դեր ունի սփիւռքահայ պատանին եւ երիտասարդը հայրենիքին մօտեցնելու կամ անոր հաղորդակից դարձնելու:

Պ-Գիտե՛ք, ո՛չ միայն պարարուեստը, այլ նաեւ պարարուեստը: Երբ որ

Պարուսույց Նելլի Կարապետեան

հայ պատանին տուտուկի հնչիւնն է լսում, մի ուրիշ կերպ է զգում, երբ որ տիոլի կամ զուռնայի ձայնն է զգում իր մարմնի մէջ, մի ուրիշ կայծ է առաջանում, այսինքն՝ երբ որ երեխան գիտի իր պարարուեստը, մշակոյթը, ակունքը եւ իր շարժումները, ուրեմն ինքը անկախ իրանից այդ հնչիւններին ազդեցութեամբ սնուում է հայոյն հոգիով եւ հայկական երանգներով: Այդ երանգների գունային կամայի փոփոխութեամբ ինքը կերտում է: Այդ մէկը լինում է եթէ ինքը ունի այդ զգացողութիւնը, որը նրան տալիս է մի հզօրութիւն: Օրինակ, երբ մենք քուչարի ենք պարում եւ ձեռք-ձեռքի ենք բռնում, անկախ մեզանից ներշնչում ենք հայոյն զգացողութեամբ եւ հայոյն ոգով: Պարեր կան որոնց ընթացքում մենք ուսերով կպած այնպէս պիտի պարենք, որ թշնամին անգամ եթէ գայ պիտի չկարողանայ մեզ բաժանել, որովհետեւ հոն պիտի գոյանայ մեր միասնական ուժը եւ ներուժը:

Հ-Ինչպէ՞ս կրնայ բարձրունքներ նուաճել այն երիտասարդը, որը ունի պարելու տաղանդ եւ Աստուածատուր շնորհը:

Պ-Վերջերս, երբ Քիւեի մէջ բազմաթիւ յաջողութիւններու արժանացած պալէտիս՝ «Քիւե-Երեւան Տրանզիտ»-ի, ուզրանացի պարուիները Հայաստանում տուտուկի հնչիւնները զգալով, հրաշալի զգացողութեամբ պարում էին, հանդիստեսը ապշած նայում էր նրանց պարերին ու ասում՝ «Ո՞նց կարող է օտարը հայկական պարը պարել այսքան նուրբ զգացողութեամբ»: Գիտե՛ք, մարդը կամ պարող է ծնունդ կամ չի՝ ծնունդ... մարդը կամ արտիստ (արուեստագէտ-իւՍ) է ծնունդ, կամ չի՝ ծնունդ: Վերջերս, աշխարհով մէկ սփռուած՝ պարարուեստի աշխարհի բեմադրիչների եւ գործիկութիւնների (պարադորոներու-իւՍ) մասին, երրորդ անգամ լինելով, մի գիրք տպուեց, որտեղ նաեւ ես իմ փոքրիկ տեղն եմ գտնելու: Անցեալները կարգացի այնտեղ գրուած վերջին տողի «Այո՛, եւ չգիտենք ծանապարհները մեզ ուր են տանելու», նախադասութիւնը, որը ես ասել եմ շատ տարներ առաջ: Երեք տարի ուսանած եւ վերջերս աւարտած սաներս այսօր պարում են աշխարհի տարբեր եւ ամենակարեւոր բեմերում: Երեսուն տարուայ չափ աշխատանք տարեցի նրանց հետ ու մեկնեցի: Այդ ծանապարհները ինձ ո՞ր պիտի տա-

շար. տես էջ 14

Լուսինէի Երկնային Ձայնը Պիտի Շարունակէ Զնչել ու Դաստիարակել Սերունդներ՝ Տուն-Թանգարանին Միջոցով

Սալբի Սաղտըճեան

Որտեղից եկաւ նա այսքան անեղծ, այսքան մոգական, այսքան անմեկին եւ ինչ հրաշքով խաչքարից հանեց նրա մէջ նիրհող մաքուր մեղեդին։

Վահագն Դաթեան

Հռչակաւոր երգչուհի, կոմիտասեան եւ հոգեւոր երգերու անգլագական կատարող Լուսինէ Զաքարեանի ծննդեան օրը՝ Յունիս 1-ին, բացուեցաւ անոր տուն-թանգարանը։ Երեւանի Եզնիկ Կողբացի42 /3 հասցէին վրայ գտնուող տունը եղած է Լուսինէի եւ անոր ամուսինին, յայտնի բանասէր եւ շարակա՝ նագէտ Խորէն Պալեանի բնակարանը։

Հիւրասենեակին պատերը զարդարող Լուսինէի հրեշտակային դէմքով լուսանկարները կարծես կը հետեւին ներս մտնող իւրաքանչիւր այցելուի։ Անոր շունչը կը բեռնէ բնակարանէն ներս։ «Ան շատ ֆոթոկենիք էր, - կ'ըսէ անոր երկար տարիներու հարեանուհին՝ տիկ. Արփենիկը, եւ կ'աւելցնէ, - Լուսինէն ինք իր ձեռքով էր կախում իր լուսանկարները եւ մանուկի պէս ուրախանում»։ Ինչպիսի՞ն էր Լուսինէն, հարցումիս՝ ան անմիջապէս կը պատասխանէ՝ «5 տարեկան երեխու պէս անմեղ ու նուրբ, բայց միւս կողմից շատ խելացի, ահաւոր պարտաճանաչ իրեն տրուած շնորհքին՝ երգեցողութեան վրայ»։

Եւ ի՞նչ կը վկայէ նաեւ տուն-թանգարանի տնօրէնուհին՝ տիկ. Սուսաննա Դաթեանը, որ եղած է Լուսինէի եւ Խորէնի մտերիմը եւ երկար տարիներ նուագակցած է անոնց։ «Լուսինէն անմեղութիւն էր, հրեշտակ, բառին բուն իմաստով՝ երեխայ։ Ուրիշ գլուխ կարելի էր հիանալ, զմայլուն նրանով», - կ'ըսէ ան։

1937-ին երաժիշտներու ընտանիքին մէջ լոյս աշխարհ եկած Սվետլանա Զաքարեանը, 1952-ին Ախալցխայէն ընտանիքին հետ կը տեղափոխուի Երեւան։ Երեւանի պետական երաժշտանոցին մէջ ուսանելու տարիներուն՝ արդէն անոր տաղանդը ակնբեր էր, անոր ձայնային տուեալները կը գերէին ունկնդիրները ու երաժշտագէտները։ Վազգէն Ա. կաթողիկոս՝ հիանալով անոր ձայնով ու կատարումով՝ անմիջապէս զայն կ'ընդունի Էջմիածնի Մայր տաճարի երգչախումբին մէջ՝ որպէս մենակատար։ «Երբ Լուսինէն կ'երգէ «Սուրբ, Սուրբ»ը, բոլոր հրեշտակները բազմութեամբ կ'իջնեն Մայր Աթոռ ու կը

Լուսինէ Զաքարեան

փառաբանեն զԱստուած իր երգեցողութեան ու ի վերուստ տրուած շնորհի համար», ըսած է Վեհափառ հայրապետը։

Լուսինէն երբ կ'երգէր, կ'անեանար, ան կը կտրուէր հողէն, կը բարձրանար երկինք՝ ունկնդիրն ալ իր հետ տանելով, կը վկայէ իր ժամանակակիցները։

Լուսինէի կեանքին մէջ ծակատագրական կ'ըլլայ անոր միութիւնը Խորէնի հետ։ Աստուածաբան, շարականագէտ Պալեանը՝ հեռանալով կուսակրօն կեանքէն՝ կ'ամուսնանայ Լուսինէի հետ։ Ան՝ ռուսախօս Սվետլանային առջեւ կը բանայ հայ միջնադարեան գանձարանի դռները։ Սվետլանա, որ ռուսերէն կը նշանակէ լոյս, կը դառնայ Լուսինէ։ Շնորհիւ Խորէնին՝ ան ոչ միայն կը տիրապետէ հայերէնին, այլեւ՝ գրաբարին։

1960-ականներուն, ազգային զարթոնքի ժամանակաշրջանին ան հայ հոգեւոր երգը դուրս բերաւ եկեղեցւոյ պատերէն եւ բեմ բարձրացուց եւ հրամցուց աշխարհին՝ անոնց եզակի հմայքը եւ համաքրիստոնէական բովանդակութիւնը։ «Լուսինէն մեծարեց հայ ազգին, մեր երաժշտութիւնը եւ այսօր ժամ էր փոխհատուցման, - արժեւորելով Լուսինէի արուեստն ու անոր թողած ժառանգութիւնը կը նշէ թանգարանի տնօրէնուհին ու կ'աւելցնէ, - Մենք մեր հոգու պարտքն են տալիս Լուսինէին այս թանգարանի բացումով եւ դա անում ենք մեծ սիրով ու նուիրումով»։

Տուն-թանգարանի վերանորոգումը կատարած է Խորէն Պալեանի եղբորորդին՝ Ռաֆֆի Պալեանը։ «Մեծ հօրեղբօրս՝ Խորէն պապիկի երազաքն էր տունը թանգարանի վերածելը, որ իրականացաւ»։

Լուսինէ Զաքարեանի նորաբաց տուն-թանգարանը

նութիւն դարձուց հայրս։ Եւ ես շատ ուրախ եմ, որ իմ համեստ լուծման ունեցայ թանգարանի յարդարման գործին մէջ», կ'ըսէ Ռաֆֆին աղջիկը՝ Ալինան, որ մասնագիտութեամբ ձեռագէտ է։ Իսկ Գարեգին Բ. կաթողիկոսի օրհնութեամբ եւ նիւթական աջակցութեամբ՝ կատարուած են թանգարանի ներքին ձեւաւորման եւ կահաւորման աշխատանքները։

Երկու սենեականոց տան հիւսանեակը պահպանուած է այնպէս, ինչպէս՝ զոյգին կենդանութեան օրօք։ Սենեակին համեստ կահոյքը կ'ապացուցէ, թէ անոնք ապրած են առանց ճոխութիւններու։ Տան հարեանուհին կը վկայէ, որ անոնց համար փող գոյութիւն չուներ, ինչ ունէին բոլորը նուէր էր։ Երբեք փողի ետեւէն չեն եղած, նոյնիսկ բնակարանը Խորհրդային իշխանութիւններուն նուէրն էր Լուսինէին։

Նախկին ննջասենեակին մէջ, որ այժմ վերածուած է ցուցասրահի, ներկայացուած են Լուսինէի բեմական հագուստներէն քանի մը հատը, անձնական իրեր, նամակներ, գիրքեր, փաստաթուղթեր, իսկ պատերուն՝ Լուսինէին նուիրուած հայ եւ օտար յայտնիներու բազմաթիւ վկայութիւններ։

Ամերիկացի յայտնի նկարիչ, գրող Ռաքուել Զենթ ըսած է՝ «Այն ձայնը, որ լսեցի, ամենամագնիսական ձայներէն էր, որ առ այսօր լսած եմ կեանքիս մէջ եւ իմ պատկերացումը հրաշքներու երկիր Յայաստանի մասին ամբողջական չէր ըլլար, եթէ չըլլար այս նոր հրաշքի՝ Լուսինէի Զաքարեանի երգը»։

Տան-թանգարանի ցուցանմուշները դեռ անկատար են, ժամանակի ընթացքին անոնք պիտի համալրուին եւ պիտի հարստացուին։ Ներսի լսողական (acoustic) հարցը լուծելէ ետք, այստեղ ընդմիջող պիտի հնչէ նաեւ Մեծ Երգչուհին անգլագական ու երկնային ձայնը։

Անուրանալի է Լուսինէ Զաքարեանի դերը հայ հոգեւոր երաժշտութեան տարածման մէջ։ Այդ իսկ պատճառով թանգարանը պիտի ծառայէ նաեւ որպէս հոգեւոր երաժշտութեան կեդրոն. այստեղ պիտի կազմակերպուին համերգներ, մրցոյթներ, հոգեւոր երաժշտութեան ուղղութեամբ ուսանողներու պիտի տրամադրուին թոշակներ, պարգեւներ, որպէսզի անոնք շահագրգռուած ըլլան խորանալով այդ ուղղութեամբ։

Թանգարանը իր առջեւ նպատակ դրած է հրատարակել Խորէն Պալեանի հսկայական արխիւը, որ կը վերաբերի միջնադարեան հայ երգչուհին, շարականներուն։ Անոնք պիտի ուսումնասիրուին, վերծանուին, արժեւորուին եւ հրատարակուին։ Թանգարանի մօտակայ ծրագիրներէն է նաեւ Լիդա Գէորգեանի եւ Խորէն Պալեանի հեղինակած «Լուսինէ» գիրքին թարգմանութիւնը անգլերէնի, յետոյ նաեւ այլ լեզուներու, որպէսզի օտարներն ալ իմանան Լուսինէ մեծութեան մասին։

Լուսինէն իր հոգեթով եւ երկնային ձայնով հայկական մաքրամաքուր երգը լսելի եւ սիրելի դարձուց ոչ միայն մեզի՝ հայերու, այլ նաեւ օտարներուն։ Անոր ձայնը պիտի շարունակէ հնչել ու դաստիարակել սերունդներ՝ իր տուն-թանգարանին միջոցով։

Հարցազրոյց՝ Համազգայինի...

շար. 13-րդ էջէն

նէին ես չգիտէի, ու ահա ինձ բերեցին Թորոնթօ։ Նախապէս էլ եղել եմ Գանատայում ու հիանալի պարախումբ եմ ունեցել։ Հիմա էլ «Էրեբունի» պարախումբի երեխանքի մէջ այդ նշոյլը տեսնում եմ եւ նրանց խորհուրդ եմ տալիս ու ասում, որ արուեստը նուիրուածութիւն, հոգի եւ զգացողութիւն է պահանջում։

Հ-Իւրաքանչիւր արուեստագէտ իրեն յատուկ ոճն ու դրոշմը ունի։ Յաջորդաբար կայանալիք ելոյթին ձեր իւրա-յատուկ դրոշմը ինչպէ՞ս պիտի արտացոլայ բեմէն ու ներթափանցէ հանդիսատեսին հոգիին։

Պ-Հոգու ձեռագրի ու դրոշմի մասին է ձեր խօսքը։ Կայ անբացատրելի մի գոյն, որը պարարուեստն է, որը անխօս զգացմունքի աշխարհ է, լռութեան մէջ լեցուն խօսքի աշխարհ է եւ այդ լեցուն աշխարհը պիտի փորձենք ներկայացնել հանդիսատեսին։ Այո՛, ես ուզում եմ միասին քայլենք։ Այո՛, ես ուզում եմ, որ

այս ձեռագիրը ամէն տեղ տարբերուի։ Այո՛, ես ուզում եմ, որ անցեալ օրուան նման լինի, երբ երեխանք ֆէսթիվալի (փառատօն-խմբ) մասնակցեցին եւ հակառակ անոր, որ միայն երկու տղայ ունեցող մեր փոքր խմբով բեմ բարձրացան եւ հիացրեցին ներկաներին։ Մենք տակաւին շատ անելիքներ ունենք միասին ու այդ հոգու ձեռագիրը պիտի փորձենք դրոշմել միասնութեան ուժով։

Հ-Պարային ինչ երանգներ պիտի ներկայացնէք թորոնթոյի հանդիսատեսին։ Ինչպիսի՞ պարեր ներառած էք ձեր յայտագիրին։

Պ-Սփիւռքում շատ աւելի կարեւոր են ժողովրդական պարերը, ազգային պարերը եւ դասականացուած ազգային պարերը։ Դեռ շատ անելիքներ կան. մեր երեխաները նոր են սկսել ծիլել տալ։ Երբ մեր մօտ ժողովրդականը յաջող է ընթանում, թանկոյի գոյնն է աւելանում, ապա՝ գնչուական պար, եւ այսպիսով այլ ժանրեր, բայց ամենակարեւոր շեշտը ժողովրդական պարի վրայ է դրում, ո-

րովհետեւ մենք ունենք հիասքանչ եւ հարուստ պարարուեստ։ Ես միջակութիւնը չեմ սիրում...այնպէս պէտք է պարել, որ օտարն անգամ հիանայ քո պարարուեստով, իսկ դու պէտք է իմանաս քո արմատները եւ շատ լաւ իմանաս քո ժողովրդական պարը, որ կարողանաս դրա վրայ կառուցել նոր աշխարհ։ Ինչպէ՞ս կրնաս կառուցել ժամանակակիցը երբ չգիտես քո արմատը, երբ չգիտես պարային այբուբենը։ Մենք այդ ամէնը գիտակցելով պատրաստուած ենք հանդէս գալու այս բեմից։

Հ-Սփիւռքի մէջ ծնած ու մեծցած հայ մանուկն ու պատանին արուեստի եւ յատկապէս հայկական պարարուեստի միջոցով իր պատմութիւնն ու հայկական ինքնութիւնը ինչպէ՞ս կրնայ պահպանել։

Պ-Ես ուսանողներիս պարի միջոցաւ ներարկում եմ արուեստ։ Պարը կրթում է մարմինը, նրան տալիս է կեցումը եւ ձկնութիւն, իսկ ներաշխարհի կրթութեան մասին կարող եմ ասել հետեւեալը՝ հայ արուեստագէտը պիտի կարողա-

նայ պատմութիւնը, արուեստը, մշակոյթը եւ մարդկային յատկութիւնները ամէն կողմերից մատուցի ուսանողին եւ դրանով նոր սերունդը նրա միջից պիտի կարողանայ վերցնել հայկականին մարդագոյնը։ Ես շնորհակալ եմ, որ Հայաստանում եմ ծնուել, կոփուել եւ եկել եմ հոս ու ասում եմ իմ բալիկներին, որ հայը միայն երեք տառ չէ, հայը պէտք է լինի միասնական, մենք պարտաւոր ենք լինել միասնական՝ մեր խմբով։ Չկայ իմը, քոնը այլ բոլորս մի ուղղութեամբ պէտք է գնանք։ Սա մի ընդհանուր աշխատանք է, սա իմս կամ քոնը չի, այլ՝ բոլորիսը։ «Մէկը բոլորին, բոլորը մէկին» եւ ասում նրանց ու տալիս եմ միասնութեան ուժի աննահանջ լինելու դասը։

Հայկական պարը իր մէջ կը բովանդակէ առ Աստուած խոյանալու գաղտնիքը, ու ես լիարժէք համոզուած եմ, որ Յունիս 21-22-ին, Համազգայինի բեմէն բարձրացած ծափողջինները թարգմանաբար պիտի ըլլան ձեր տարած նուիրեալ աշխատանքին։

Altima Tours
& Charters Ltd.

Հաճելի Շաբաթավերջ

Դեպի
Five Finger Lakes in U.S.

Օգոստոս 24 եւ 25, 2019

Սահմանափակ տեղեր
Մանրամասնություններու համար հեռաձայնել
Բեննա Թարգիին՝ 416-494-4067 416-496-0606

KHAJERIAN LAW

Serving your legal needs with
commitment and integrity

Khajerian Law is a boutique law firm where we make it a priority to establish and maintain a close working relationship with our clients. Regardless of the nature of your legal matter, Khajerian Law will provide professional legal services with a personal touch.

FOR A FREE CONSULTATION CALL (416) 882-4131

PRACTICE AREAS

- **REAL ESTATE**
- **WILLS & ESTATES**
- **BUSINESS LAW**

ARMEN KHAJERIAN
BARRISTER & SOLICITOR

(416) 882 4131
armen@khajerianlaw.com
9131 Keele St A4, Vaughan, ON L4K 0G7
khajerianlaw.com

Crown Pastries

حلويات التاج

#1 Baklava in Toronto

TORONTO
2086 Lawrence Ave. East,
(East of Warden) Scarborough
Phone: (647) 351-2015

MISSISSAUGA
5083 Dixie Rd d3,
Mississauga, ON L4W 0E6
Phone: (905) 602-2018

DSF Devry Smith Frank LLP Lawyers & Mediators

**A FULL SERVICE LAW FIRM
SERVING YOUR COMMUNITY SINCE 1964**

Robert P. Adourian, LL.B.
robert.adourian@devrylaw.ca
(416) 446-3303

FOR INDIVIDUALS:

- Real Estate
- Wills & Estates
- Family Law
- Personal Injury
- Immigration

FOR BUSINESS:

- Commercial Real Estate
- Business & Corporate Services
- Commercial Litigation
- Employment Law
- Planning & Development

WWW.DEVRYLAW.CA

95 Barber Greene Road,
Suite 100 Toronto,
ON M3C 3E9

85 Bayfield Street,
Suite 300 Barrie,
ON L4M 3A7

209 Dundas Street East,
Suite 401 Whitby,
ON L1N 7H8

Surf Internet

Unlimited
Internet
5

\$19.99
/month

5 Years Price Guarantee

Unlimited Internet 25 \$29.99/month
Unlimited Internet 75 \$39.99/month

SurfInternetCa

Ask us about the special deals

Tel: +1-866-850-2414 www.surfinternet.ca

ARE YOU CURIOUS ABOUT YOUR HOME'S MARKET VALUE?
CALL FOR A COMPLIMENTARY EVALUATION

JOHNNY ISKENDERIAN
Real Estate Broker
DEDICATED TO RESULTS

Direct: 416-727-6656
Office: 416-235-2500
johnny.iskenderian@gmail.com
www.thediamondrealty.ca

The Diamond realty Inc. Brokerage 1570 Kipling Ave. #200 Toronto, ON. M9R-2Y1

Գիտ՞նիք թե՞

Թաղման ծախսերը գրեթե նոյնն են
եւ կախեալ՝ ընտանիքի
կատարած ընտրութենէն

R.S.KANE
FUNERAL HOME

Բարեւ « Ես ճո՞ն ԶԵՆՆԵՄ R.S.Kane Funeral Home-ի նախագահը:
Եթէ յաւելեալ օգնութեան պէտք ունիք « խնդրեմ կապուեցէք մեզի հետ
Հեռ. 416-221-1159 Կամ e-mail: info@rskane.ca

**Թորոնթոյի Նայ Կեդրոնի
Երէցներու Ընկերակցութիւնը
կոչ կ'ուղղէ գաղութիս
Երէց անդամներուն
մաս կազմելու Ընկերակցութեան եւ
վայելելու մրերմիկ մթնոլորտ
ամէն Երեքշաբթի
առ. ժամը 9:00էն
մինչեւ կե. ժամը 2:00ը
Թորոնթոյի Նայ Կեդրոնէն ներս:**

— *happy* —
**CANADA
DAY**

BOB

SAROYA MP

MARKHAM-UNIONVILLE

BOB.SAROYA@PARL.GC.CA
BOBSAROYA.CA
905-470-2024

CASSANDRA HEALTH CENTRE

**ARMENIAN
MEDICAL CENTRE & PHARMACY**

Vartan (PharmD, RPh), **Sarkis** (BScPhm, RPh) & **Maral Balian** (PharmD, RPh)

Dr. Rupert Abdalian

Gastroenteology

Dr. Mari Marinosyan

Family Physician

Dr. Omayma Fouda

Family Physician

Dr. I. Manhas

Family Physician

Dr. H. Kavazandjian

Family Physician

Physioworx Physiotherapy

**DR. MARI
MARINOSYAN**

Family Doctor

Accepting New Patients

Located at Cassandra Health Centre
2030 Victoria Park Ave.

Please call 416-331-9111
to arrange an appointment

Դեղագիրներու պատրաստութիւն՝ շաբաթական
յատուկ տուիներու մէջ:

Արեան ճնշման քննութիւն եւ հետետողականութիւն՝
անվճար:

Շաքարախտի քննութիւն:

Դեղերը իրենց հասցէներուն առաքելու անվճար
սպասարկութիւն:

Տարեցներու 10% զեղչ:

Կը յարգենք եւ սիրով կը կատարենք բոլոր
ապահովագրական ընկերութիւններու պայմանները:

Walk - in Clinic բաց է շաբաթը 6 օր: Կրնաք բժիշկները
տեսնել առանց ժամադրութեան:

**WALK-IN CLINIC
ONSITE**

416-331-9111

Դիմեցէք մեզի
եւ պիտի դառնաք մեր
մնայուն յաճախորդը

2030 Victoria Park Ave. (south of Ellesmere)

North York, ON M1R 1V2

Tel: 416-449-2040

Fax: 416-449-2048

Anahit Harutyunyan Appointed Armenian Ambassador to Ottawa

Newly-appointed Armenian Ambassador to Canada Anahit Harutyunyan on June 13 presented the copy of her credentials to Chief of Protocol of Canada Stewart Wheeler in Ottawa.

Wheeler congratulated the Armenian Ambassador on assuming office and wished her productive and effective work. He expressed hope that the new Ambassador will make consistent efforts and have a key contribution to the Armenian-Canadian relations.

In her turn, Harutyunyan thanked Wheeler for the warm welcome and assured that she will make the maximum efforts to deepen the bilateral cooperation and include new areas in Canada-Armenia partnership.

In the following weeks, Harutyunyan met with representatives of the Canadian Armenian community organizations and religious leaders.

The newly appointed ambassador Anahit Harutyunyan with Canadian Armenian community leaders and representative of organizations.

Archbishop Papken Charian and church delegation visit Harutyunyan in Ottawa.

Harutyunyan with Archbishop Hovakimyan and church and community representatives.

The Armenian Genocide Featured At The Congress of Humanities and Social Sciences of Canada

VANCOUVER—On June 6, 2019, in a panel session at the annual Congress of Humanities and Social Sciences of Canada entitled Genocide Art, the Armenian Genocide was discussed and presented through poetry. The session brought together papers that look at, from a feminist/socialist perspective, different aspects of art forms pertaining to the subject of genocidal murder. Such art can originate from survivors or their children, witnesses, members of a perpetrator nation, or individuals who wish to engage in the artistic representation of historical or systemic violence. Its function can be trauma release, commemoration, protest, resistance, interpretation or therapy and resilience. Before presenting, from a feminist and socialist perspective, Arpine Konyalian Grenier's poetry as post genocide art, session co-organizer Dr. Sima Aprahamian, Research Associate at Simone de Beauvoir Institute, Concordia University, stressed that the Armenian Genocide, though perpetrated over a hundred years ago, is unfortunately a Genocide that is still continuing to take place in multiple ways including through its denial by the perpetrator state as well as through the destruction of the material and cultural remains of the Armenian people, and through racist violent attacks. Dr. Aprahamian's main focus was on Arpine's latest published book of poetry entitled "The Silent G". Arpine is a second generation survivor of the Armenian Genocide. Like Arpine's previous works, "The Silent G" is a difficult text to read, marked by dislocations. As she states, the collection may be considered a songbook of what's, why's and

how's, experienced ontologically, culturally, socially and multi-nationally against a backdrop deemed Armenian — its prolific and full bodied history, all too subtle and volatile a song for legal restraint, as enchanted syllables lash the wind, unwilling to match desire to the attenuation of the passion it comes from. It is dedicated to Nora Rose, the poet's granddaughter, and Grandma Gul — the grandmother she never had the

chance to meet (Gul means rose in Turkish). Her text begins with "Whereas one cannot read vulnerability and '3f awed citizenship, cannot name the deaf and oblique pain most think comes from depression or evil, whereas there is unfinished business as G stands for gravity, greed, the gothic and gnostic, gratitude and google, golem and gospel and ghouls, and genocide; and whereas it is silent, nuanced or muddled, here's an ode to tears, an investment return to the investment return of clinging to the river, Euphrates, Araxes, other."

In the other papers presented, Dr. Karin Doerr's focus was on Holocaust art. Indira Prahst's focus was on visual representations of the Sikh 1984 Genocide and Dr. Michiko Aramaki's focus was on post WWII Japan and forced forgetting, racism, art work including comic books about Hiroshima and Nagasaki, the Emperor, and the War and how these have been re-conceptualized in the collective memories. The 88th Annual Congress of Humanities and Social Sciences was held on the traditional, ancestral and unceded territory of the Musqueam people at the University of British Columbia, June 1-7. The annual

Left to right: Dr. Sima Aprahamian, Karin Doerr, Indira Prahst and an audience member at UBC

Congress brings together over 70 scholarly associations and over 8000 researchers and is hosted by a different Canadian university each year. This year the theme was conversations and had a focus on Canada's efforts for reconciliation with its indigenous peoples. Speakers included Canadian novelist, two-time Giller prize winner Esi Edugyan, who discussed issues of history, race, creativity, the nature of freedom, and voice; Director and CEO of the Canada Council for the Arts Simon Brault whose focus was on cultural citizenship, inclusiveness, equality and the price of change. There was a screening of the latest film of

David Suzuki and Ian Mauro entitled Beyond Climate, and a discussion about the role of '3flm in research, community engagement, and solution-making. The Society for Socialist Studies, one of the member associations of the Federation that organizes the Congress has been sponsoring research presentations on the Armenian Genocide for over two decades. This year its theme was circuits of capital and solidarity. It highlighted the struggles of working people, Indigenous peoples, racialized persons, those with disabilities, the poor, sexual and gender minorities for sustainable relations.

House of Representatives Passes Speier Amendment on Additional \$40 Million for Armenia

Congressional Armenian Caucus Co-Chair Jackie Speier (D-CA) with ANCA Projects Director Sipan Ohannessian and a portion of the 2019 ANCA Leo Sarkisian Summer interns.

WASHINGTON—Congressional Armenian Caucus Co-Chair Jackie Speier (D-CA) secured strong bipartisan support Tuesday for the adoption, by the full U.S. House, of her amendment appropriating \$40 million in democracy aid to Armenia, reported the Armenian National Committee of America (ANCA). Her amendment, co-sponsored by fellow Armenian Caucus leaders, Reps. Frank Pallone (D-NJ) and Adam Schiff (D-CA), was adopted by a vote of 268 to 152.

"The broad-based backing we saw today on the House floor for Representatives Speier's amendment reflects a powerful bipartisan Congressional consensus in support of Armenia's democratic aspirations and continued investments in the growth of the U.S.-Armenia strategic partnership," said ANCA Executive Director Aram Hamparian. "We thank Congresswoman Speier for her principled leadership and share our appreciation with all those who voted in favor of her amendment."

"Congress's approval of this measure sends a strong signal to Armenians that the United States recognizes their inspiring

democratic progress, supports their quest to build a more accountable government, and will continue to work with them to build resilient, responsive institutions," said Congresswoman Jackie Speier, Co-Chair of the Congressional Caucus on Armenian Issues.

Last week, during House floor debate on her amendment, Rep. Speier spoke passionately about Armenia's "Velvet Revolution" during House consideration of the Fiscal Year 2020 Foreign Aid Bill, noting that "it is very important at this point in time that we do everything in our power to support this new democracy." Citing an earlier U.S. commitment of \$60 million to assist Armenia's democratic transformation, Rep. Speier argued more is needed. "Armenia has a rare and potentially fleeting window of opportunity to consolidate and build upon its democratic gains. [...] Armenia has earned a clear signal that the United States supports its democratic transformation and resources will be brought to them to carry out that transformation."

House Appropriations Committee Chair Nita Lowey (D-NY) concurred, stating that "the progress made in Armenia's transition to

democracy and the Velvet Revolution is a refreshing development at a time when so many other countries are headed in the opposite direction." Chairwoman Lowey continued "I'm prepared to work to provide the necessary resources to encourage continued progress in Armenia." Ranking Republican of the Appropriations Committee Hal Rogers (R-KY) opposed the measure, noting: "the funding directed in this amendment is a significant increase above current levels. It could result in funds being cut from important partners in Europe facing Russian aggression."

Thousands of ANCA Rapid Responders and Armenian Americans across the U.S. reached out to their U.S. Representatives in support of the Speier Amendment for Armenia assistance through the ANCA's March to Justice portal. In the days leading up to the vote, ANCA Leo Sarkisian Summer Interns amplified the nationwide constituent advocacy, visiting with every U.S. House office in support of the measure.

In March, the ANCA worked closely with Congressional Armenian Caucus leadership in support of a Congressional letter, supported by over 35 Members of Congress, to the House Appropriations Committee leadership outlining a range of U.S. foreign assistance priorities, including aid to the Republic of Armenia and the Republic of Artsakh.

During testimony before the House Appropriations Subcommittee on Foreign Operations, the ANCA stressed that "In the aftermath of Armenia's constitutional, political transition and recent free and fair elections, we want to share our special thanks with the Subcommittee for its longstanding leadership in fostering the bilateral friendship of our two nations, to voice our appreciation for the steady progress of Armenia's aid-to-trade transition, and to seek your continued support for strengthening Armenia's independence, securing a durable and democratic peace for Nagorno Karabakh (Artsakh), and sustaining Armenia as a regional safe haven for at-risk refugees."

U.S. House of Representatives Approves \$1,5 Million Aid to Artsakh For FY2020

US Congressman TJ Cox (D-CA) – a first-term legislator representing California's Central Valley – spearheaded the successful passage today of an amendment appropriating Fiscal Year 2020 (FY20) U.S. assistance for life-saving de-mining programs and expanded rehabilitation services in the Republic of Artsakh (Nagorno Karabakh), reported the Armenian National Committee of America (ANCA).

"Children and families in Nagorno Karabakh shouldn't have to live under the constant threat of a crippling injury or death from exploding mines," Congressman Cox told the ANCA. "My amendment will ensure continued funding for demining and rehabilitation projects in Nagorno Karabakh. I'm committed to working with my colleagues on the Armenian Caucus, the Armenian National Committee of America and the HALO Trust to restore communities in Nagorno Karabakh and ensure the region is landmine free in the very near future."

During remarks on the House floor last week, Rep. Cox noted "Karabakh has one of the highest civilian casualty rates from land mines and unsolicited remnants of war. According to The HALO Trust, there have been nearly 400 civilian casualties from mines and unexploded ordnance in Karabakh for the last few decades and a quarter of those landmine victims have been children. In 2013, a needs assessment estimated that The HALO Trust interventions have benefited over 80% of the region's population. Mr. Speaker, families and children shouldn't have to live in fear of dying due to a landmine accident."

The Cox Amendment on Artsakh aid, which was supported by Congressional Armenian Caucus Co-Chairs Frank Pallone (D-NJ) and Jackie Speier (D-CA) and Vice-Chair Adam Schiff (D-CA), calls for a \$1.5 million allocation for FY2020. It was adopted as part of an "en bloc" group of foreign aid related amendments to H.R.2740 by a vote of 231 to 187.

US Presidential Candidates Line Up Behind Armenian Genocide Resolution

WASHINGTON—Half of the U.S. Senators and three of the four U.S. Representatives running for president have cosponsored legislation to lock in official U.S. recognition and permanent remembrance of the Armenian Genocide.

With Senator Bernie Sanders' (D-VT) decision this week to cosponsor S.Res.150, the three top U.S. Senate candidates seeking the presidency are current backers of this human rights measure. The others are Senator Kamala Harris (D-CA) and Elizabeth Warren (D-MA). Two of the three sitting U.S. Senators who have not cosponsored S.Res.150 – Cory Booker (D-NJ) and Kirsten Gillibrand (D-NY) – have never backed similar measures. The third, Amy Klobuchar (D-MN), is a past supporter of the Armenian Genocide Resolution.

On the House side, Representatives Tulsi Gabbard (D-HI), Seth Moulton (D-MA), Tim Ryan (D-OH), are all cosponsors of the Armenian Genocide Resolution, H.Res.296. Rep. Eric Swalwell, a past supporter, has not cosponsored H.Res.296. Neither of the two former Representatives who are running for the White House – Beto O'Rourke (D-TX) and John Delaney (D-MD) – have ever cosponsored the Armenian Genocide legislation.

Former Vice President Joe Biden (D-DE) championed Armenian Genocide recognition during his decades in the Senate, yet was part of an Obama-Biden Administration that

broke its pledge to properly commemorate this crime. The Obama-Biden White House also actively opposed Congressional legislation commemorating this atrocity, while its State Department called the Armenian Genocide a matter for "historical debate," and its Department of Justice filed a Supreme Court brief against the right of Americans to file pursue Armenian Genocide-era insurance claims.

H.Res.296, spearheaded by Rep. Adam Schiff (D-CA) and Rep. Gus Bilirakis (R-FL) and backed by the Armenian National Committee of America (ANCA), currently has 102 cosponsors, while S.Res.150, its Senate counterpart led by Senator Bob Menendez (D-NJ) and Ted Cruz (R-TX) has 18 cosponsors. Both aim to establish, as a matter of U.S. policy, 1) the rejection of Armenian Genocide denial, 2) ongoing official U.S. government recognition and remembrance of this crime, and 3) the importance of education about the Armenian Genocide in preventing modern-day atrocities.

2020 Presidential candidate and Indiana Mayor Pete Buttigieg shared his views on U.S. affirmation of the Armenian Genocide responding to a question during a Fresno, California town hall held on June 3.

"To me, the United States needs to stand up for human rights," stated Mayor Buttigieg, who went on to explain: "And, I think of a historian I studied as a student who said that one of the reasons you need to pay attention

Senator Bernie Sanders (left) and South Bend, Ind. Mayor Pete Buttigieg

to history is that even the dead are not safe from the enemy if he wins. There is a relationship between how we pay attention to history and how we live in the present."

Buttigieg continued, noting "sometimes something as simple as recognizing the truth

– that helps create human rights diplomacy that makes countries want to do the right thing and have to explain themselves if they fail to do the right thing. And that is part of how foreign policy will work on my watch."

ARS Under10 Track & Field Team Controls the Long Jump

U10 - Long Jump Medal Winners

By Sam Manougian

On May 30th the ARS School Under10 track & field team participated in the SSAF Track & Field Championships at the Terry Fox Track and Field Stadium in Brampton. This year the ARS school once again brought a huge team of 40 athletes to the championship meet. The Under10 team was comprised of students from grades 2,3 and 4. For the grade 2's this was new as they were participating in their first competition. The team was well prepared as they had been practicing for many weeks under the guidance of coaches Ms. McDowell and Sam Manougian.

It was a beautiful day and the athletes participated in several running events (100m, 200m, 400m), long jump and baseball throw. With each event the top finishers earned valuable points for their schools. The ARS athletes performed extremely well on all their

events. However this year it was the long jump competition where the ARS jumpers took control, winning 3 medals. In the 8 year old class it was Sevanna Sarkissian who was the 1st place champion. Immediately after Sevanna's win the 9 year olds followed winning 2 medals by Carina Sarkissian who placed 2nd and Kami Kakousian who placed 3rd. On this day ARS were the kings of the long jump and the Sarkissian sisters had much to celebrate.

The under10 track and field and cross country programs are extremely important as the younger students are introduced to sports and competition. They start to become more active and adopt a healthier lifestyle. They also learn that achievement comes with dedication and a strong work ethics. The good work skills are also carried over to their academic performance as they become better students.

ARS Under12 Track & Field Team Surprise the Competition

U12 - ARS Track and Field group photo

By Sam Manougian

On May 10th the ARS School under 12 track & field team participated in the SSAF Track & Field Championships at the Toronto Track & Field Centre at York University. It had been raining the entire previous day and during the entire evening. Despite the constant rain the team met at 7:30 am at the school grounds. However, the wet weather did not dampen the spirits of the team and magically by the time the team arrived at the track the rain finally stopped. All the teams and coaches had received their instructions, the official and timekeepers were all in place and the competition was ready to start. The team was ready as they had been practicing under the guidance of coaches Ms. McDowell and Sam Manougian.

The first race of the day was the very grueling girls' 1500m race. The ARS runners lined up at the starting line with all the runners from many different schools. It was a very competitive field of runners. Then, BANG, the starter's gun sounded and the runners sprinted forward, each jockeying for position and trying to get into the lead. As they rounded the first curve, it was Gayaneh Artounian from ARS and another runner who were battling for the lead. At the end of the first lap all the runners were starting to slow down as they could not keep up the fast pace that they started with. It was then that Gayaneh switched to a higher gear and surged ahead to take sole control of the lead. By the second and third lap as all the other runners were slowing down, Gayaneh kept surging ahead to increase the lead, as her ARS teammates cheered her on. On the bell lap Gayaneh crossed the finish

Gayaneh Artounian - 1500m Champion

line in 1st place and a good 100 meters ahead of her closest rival. It was an impressive performance and an amazing start for the ARS team.

All the ARS runners and jumpers soon followed with their own events, each posting excellent results and achieving personal bests. With each competition the athletes gain valuable experience and improved their self-confidence. The ARS athletes returned home and were eagerly waiting for next year's cross-country and track and field competitions where they will once again have the opportunity to represent their school.

www.torontohye.ca

Dr. Raffi Aynaciyan

braces
for children
and adults

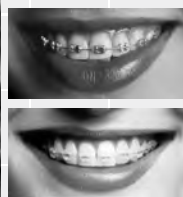
D.D.S., M.C.I.D., F.R.C.D.(C)

Orthodontist

Richmond Hill (Hillcrest Mall):
9350 Yonge Street, Suite 216
905-884-4161

North York:
3333 Bayview Avenue, Suite 203
416-221-0660

Downtown Toronto:
11 King Street West,
Suite C115
416-363-3018

Ara Graphics

Your Most Reliable Transportation Partner To/From Armenia & Worldwide

- Ocean, Air & Land Int'l Transportation
- Door to Door Services Available
- 20', 40', LCL and Break-Bulk
- Insurance Coverage
- Export Documentation, Letters of Credit Handling and Banking Negotiations
- Dedicated Agency Network Worldwide

METRAS

SHIPPING & FORWARDING INC.

2175 Sheppard Ave. E.
Suite 215 Toronto ON, M2J 1W8

Tel.: 416-497-0377

Fax: 416-497-0783

info@metrasshipping.com

www.metrasshipping.com

Ara Graphics

Former U.S. Mayor Sinanyan To Manage Armenia's Ties With Diaspora

(RFE/RL)- Prime Minister Nikol Pashinian on June 14 appointed the Armenian-born former mayor of Glendale, a city in Los Angeles County, as head of a newly formed government division tasked with coordinating Armenia's relations with its worldwide Diaspora.

Pashinian created the post of "commissioner general of Diaspora affairs" after abolishing the Ministry of Diaspora as part of a recent restructuring of the Armenian government. The first commissioner, Zareh Sinanyan, will have a 25-member staff.

Sinanyan, 43, was born in Soviet Armenia and lived there until emigrating to the United States with his family in 1988. He served as mayor of Glendale, a city with a sizable ethnic Armenian population, from 2014-2015 and 2018. Sinanyan resigned from the Glendale city council last week ahead of his anticipated appointment to the new government position in Yerevan.

A vocal critic of Armenia's former government, Sinanyan strongly supported last year's "velvet revolution" which brought Pashinian to power. In a May 2018 interview with RFE/RL's Armenian service, he suggested that many Diaspora Armenians will be ready to move to their ancestral homeland after the revolution.

"We must change our policy towards the Diaspora and make it more effective," Pashinian told Sinanyan when they met later on Friday. He said his government will seek to increase the Diaspora's involvement in Armenia's economic, social and even political life.

"You are not an unknown figure in Armenia and the Diaspora, and I think that there is a good chance that we will accomplish our new

Prime Minister Nikol Pashinian (R) meets with Zareh Sinanyan, the newly appointed commissioner general of Diaspora affairs, Yerevan, June 14, 2019

tasks set in the new era," added Pashinian.

Sinanyan spoke, for his part, of "huge potential" for the Diaspora's closer ties with Armenia as well as Nagorno-Karabakh.

Diaspora Commissioner buoyed by status power

Later, Sinanyan, in an interview with RFE/RL's Armenian service insisted that his office has a higher status than the Ministry of Diaspora abolished by the Armenian government earlier this year.

Sinanyan and his office will be tasked with coordinating Armenia's relations with its worldwide Diaspora, a function which was performed by the ministry. Some Diaspora figures have expressed concern at the Armenian government's decision to close the

ministry, saying that it could hurt Armenia-Diaspora ties.

He sought to allay those concerns: "The office [of commissioner] will have a much higher status, it is directly subordinate to the prime minister, it is part of the prime minister's office," he told "The prime minister [Nikol Pashinian] is thus showing the Diaspora just how important the Diaspora is for the Republic of Armenia and the prime minister."

"The Ministry of Diaspora carried the old reputation and therefore had to be rebranded a little," said Sinanyan. "I will make every effort to ensure that my office works with great efficiency."

"Honestly, at first I will concentrate on Russia a little because it has a very large [Armenian] community, it's very important and

it's also our strategic ally," added the Armenian-born U.S. national.

Some of Pashinian's political opponents have criticized his choice of the commissioner of Diaspora affairs, saying that Sinanyan's American citizenship will make it hard for him work with the Armenian communities in Russia and Iran.

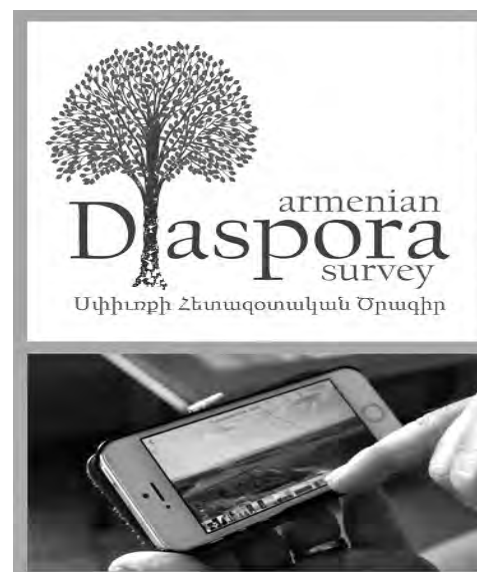
"If they are worried about Russia, I must say that I am very fluent in Russian and very familiar with Russian culture because I grew up under the Soviet system at a time when Russian culture was more present in Armenia."

The official said he also sees no serious obstacles to his dealings with Diaspora structures in Iran. "We should be very careful not to breach any laws and create any problems for Armenia and our community," he said.

Speaking to RFE/RL's Armenian service a year ago, Sinanyan suggested that many Diaspora Armenians will be ready to move to their ancestral homeland after the revolution. He claimed on Sunday that such "repatriation" to Armenia has already begun from western parts of the United States, which are home to hundreds of thousands of Armenian Americans.

"I'm saying this not because I know of people moving here with their families but because I know statistical data," said Sinanyan. "For example, if you talk to cargo firms operating both in Yerevan and there, [they will say that] that there has been a sharp rise in cargo shipments for families relocating to Armenia. People really have high hopes for today's Armenia and see themselves as actors in the building of the new Armenia."

Armenian Diaspora Opinion Survey Results Published

Armenian Diaspora Opinion Survey

LONDON—The Armenian Diaspora Survey (ADS) published the results of a first ever survey, which provides a snapshot of the issues, attitudes and trends shaping the Armenian world in the 21st century.

The 150-page Armenian Diaspora Opinion, Pilot Project 2018 includes six thematic chapters—on identity, language and culture, religion, community, politics and relations with Armenia—and the full results of the pilot survey conducted in May and June 2018 in Boston, Cairo, Marseille and Pasadena. There are sections on research methodology, profiles of the communities in the four cities and the entire questionnaire.

"The primary aim of this research project, which is led by a team of academics, researchers and experts, is to provide evidence-based understanding of the multilayered and diverse aspects of Armenian diasporic life," said Dr. Hratch Tchilingirian, a scholar at University of Oxford, who directs the project.

"The knowledge gained and the full survey responses presented in this new publication could be useful to institutional and community leaders in the Diaspora and policy-makers in Armenia," explained Dr. Tchilingirian, "especially, when they are taking decisions about priorities, projects and services in the communities."

The Armenian Diaspora Survey (ADS) is funded by the Armenian Communities Department of the Calouste Gulbenkian Foundation and carried out under the auspices of the Armenian Institute in London.

"We are pleased to see the publication of this report on the multi-country systematic survey of the Diaspora," said Dr. Razmik Panossian, Director of Gulbenkian Foundation's Armenian Communities Department. "The need for evidence-based understanding of Armenians around the world," he continued, "is essential not only to comprehend current realities, but also to plan for the future."

Hayastan Fund Should Be Seen As An Institute Of Pan-Armenian Trust - President

The annual meeting of the Board of Trustees of "Hayastan" All-Armenian Fund at Government's Reception House, Yerevan.

(Armradio) – The Hayastan All-Armenian Fund should be seen as an institute of pan-Armenian trust, which lives with the present, not the past, Armenian President Armen Sarkissian said at the 28th joint sitting of the Fund's Board of Trustees and local affiliates.

The President stressed that the Fund should not be treated as a road and irrigation system building structure.

"Let's value the work done on the past and think about the future through the present, and move towards future," Armen Sarkissian stated.

He further emphasized that the Hayastan All-Armenian Fund should be a structure that stands above all any suspicion, assumption or speculation.

According to the President, the fund created in the 20th century achieved tangible results. Now, he says, it's time for Hayastan Fund to become a national institute of the 21st

century.

"Parallel to the traditional projects, new ones should be developed and implemented. These can include panel programs meeting the requirements of the time," he stated.

President Sarkissian added that "the Fund should not be seen as a fundraising structure and its Diaspora affiliates should not work as treasury offices."

"It's time for the Fund to assume the mission of reinforcing and strengthening the pan-Armenian network. We face the problem of preserving the Armenian language, identity, and history and value system, which gets sharper under the conditions of globalization," Armen Sarkissian stated.

He voiced hope that the Hayastan Fund would maintain its pro-Armenian activity through new programs and with new inspiration.

2019 Aurora Prize Ceremony To Take Place On October 20 In Yerevan

The fourth Aurora Prize Ceremony will take place in Yerevan on October 20, 2019 and will be divided into a two-part ceremony, featuring the Aurora Prize itself and a concert by the remarkable Mariinsky Theatre Symphony Orchestra, conducted by Valery Gergiev. This unique global humanitarian Prize is awarded annually by the Aurora Humanitarian Initiative on behalf of the survivors of the Armenian Genocide and in gratitude to their saviors. The Ceremony will showcase Aurora Humanitarians – individuals who have done extraordinary work and had exceptional impact on human life by saving the desperate and abandoned and advancing the cause of humanitarianism in the face of adversity. One of these three Aurora Humanitarians will receive a \$1 million grant to continue the cycle of giving by supporting the organizations they have chosen.

The novel structure of this year's event has two parts: the 2019 Aurora Prize Ceremony itself and the charity concert of Mariinsky Theatre Symphony Orchestra's conducted by Valery Gergiev. Valery Gergiev is a prominent Russian conductor and a respected representative of the St Petersburg conducting school, as well as the founder and director of several prestigious international festivals. In the early 1980s, Valery Gergiev worked in Armenia where he was the chief conductor of the Armenian Philharmonic Orchestra. In 1988, Valery Gergiev was appointed Music Director of the Mariinsky Theatre, and in 1996 he became its Artistic and General Director. Since 2015, the maestro has also headed the Munich Philharmonic Orchestra.

"I am deeply grateful to Valery Gergiev and the Mariinsky Theatre Symphony

Aurora Humanitarian prize 2019 candidates: Mirza Dinnayi, Huda Al-Sarari and Zannah Bukar Mustapha

Orchestra for their participation in this year's Aurora Prize Ceremony, and delighted that on October 20, in Yerevan, we will honor not only the best of human courage and commitment, but also the splendor of musical genius," said Aurora Forum Co-Founder Ruben Vardanyan.

The Mariinsky Theatre Symphony Orchestra is one of the oldest orchestras in Russia. It dates back to the St Petersburg Imperial Opera Orchestra that was created at the turn of the 19th century. Under Gergiev's direction, the Orchestra has reached new heights, and its repertoire expanded significantly to include symphonic works, in addition to operas and ballet. In 2008, the Mariinsky Theatre Symphony Orchestra was ranked 14th out of 20 best symphony orchestras in the world, according to Gramophone magazine (UK). On May 6, 2016,

the Mariinsky Theatre Symphony Orchestra conducted by Valery Gergiev, held a unique concert in Syria, entitled "Pray for Palmyra. Music Revives Ancient Ruins." The event took place on the stage of historic amphitheater in Palmyra, one of the world's most ancient centers of civilization, liberated from ISIS only a few days before the concert.

"To me, Armenia is a special country, and I wholeheartedly salute the diverse, interesting and valuable activity of the Aurora humanitarian award that takes place worldwide. I would like to encourage those who want their children and grandchildren to have a better life to take a more proactive approach to their ideas. What we need right now are people who tell the truth – they are the real heroes who can really make a difference. I urge you to help the Aurora Humanitarian Initiative become a success in

any way you can," said Valery Gergiev, Artistic and General Director of the Mariinsky Theatre.

Valery Gergiev is also a member of the Aurora Prize Selection Committee, which includes Nobel Laureates Oscar Arias, Shirin Ebadi and Leymah Gbowee; former president of Ireland Mary Robinson; human rights activist Hina Jilani; former foreign minister of Australia and President Emeritus of the International Crisis Group Gareth Evans; former president of Mexico Ernesto Zedillo; Médecins Sans Frontières co-founder and former foreign minister of France Bernard Kouchner; human rights activist and Founding Director of Enough Project John Prendergast; Director of the Institute of Global Health Innovation at Imperial College London Professor the Lord Ara Darzi; former U.S. Ambassador to the United Nations Samantha Power; President of the Carnegie Corporation of New York Vartan Gregorian and Academy Award-winning actor and humanitarian George Clooney.

This year's ceremony will take place during the inaugural Aurora Forum to be held in Armenia on October 14–21, 2019. The Forum will bring together the world's leading authorities on social, scientific-technological, educational, and humanitarian innovation, marking the first program of its kind in the region. The weeklong series of activities will provide an opportunity for thought leaders to compare best practices, lessons learned and, in some cases, disruptive thinking around issues ranging from infrastructure challenges to healthcare breakthroughs to women's empowerment. The Aurora Forum is powered by partner Armenian and international institutions with a shared vision to tackle some of the most pressing challenges facing humanity today.

Dr. Vartan Gregorian Takes Part in Sesame Street's Landmark 50th Anniversary

At Sesame Workshop's 17th annual benefit dinner, the organization honored Former First Lady Michelle Obama with the Joan Ganz Cooney Award, named for Sesame Street's creator. With special performances and honorees spanning the organization's past, present, and future, the evening celebrated Sesame Street's 50-year history of helping kids everywhere grow smarter, stronger, and kinder.

"For half a century, Sesame Workshop has been on a continuous, relentless, and successful mission to help kids get ready for school—and for life," said Jeffrey D. Dunn, President and CEO of Sesame Workshop. "As we mark this historic anniversary, we're proud to honor Former First Lady Michelle Obama, a tireless champion of children and families who shares our commitment to improving the lives of kids around the world."

Sesame Street co-founder Joan Ganz Cooney joined Lin-Manuel Miranda to present Obama with the award. "When I became First Lady, and I knew that I wanted to help kids reach their potential, my first question was a simple but familiar one: Can you tell me how to get to Sesame Street?" said Obama. "I cannot tell you how proud and thankful I am to come here tonight as a Sesame Street partner. You are always ahead of the curve, always out there observing, and learning, and creating new ways to help kids and parents navigate the world around them."

You can watch the former First Lady's speech here.

Held at Cipriani Wall Street in New York City, the event was hosted by Hoda Kotb and included special guests John Oliver and Chrissy Teigen. The evening culminated with performances from John Legend and the

Vartan Gregorian with Sesame Street Muppets characters

Sesame Street Muppets, finishing with the Sesame Street classic, "Sing."

The event also honored the Ford Foundation and the Carnegie Corporation of New York, which were among the first funders of Sesame Street in the 1960s. Original cast member Sonia Manzano presented Visionary Awards to Carnegie Corporation president Vartan Gregorian and Ford Foundation president Darren Walker, who accepted on

behalf of their organizations. Remarks from Julia Stasch, president of the John D. and Catherine T. MacArthur Foundation, highlighted their historic \$100 million award to help Sesame Workshop and the International Rescue Committee bring early childhood education to children affected by refugee crises. On behalf of the LEGO Foundation, CEO John Goodwin accepted the Innovation Award for their commitment to support

displaced children through the power of playful learning.

"In 1969, the audacious philanthropy of the Carnegie Corporation and Ford Foundation made the creation of Sesame Street possible, helping to improve the lives of millions of less-advantaged children around the world," said Sherrie Westin, Sesame Workshop's President of Social Impact and Philanthropy. "Fifty years later, we're thrilled that similarly bold commitments from the MacArthur Foundation and the LEGO Foundation are helping us give millions of displaced children the tools they need to thrive."

Last night's benefit raised over \$4.5 million, which will help Sesame Workshop deliver on its mission to help kids everywhere grow smarter, stronger, and kinder. Today, the organization reaches children and families in more than 150 countries, including areas where children have no other access to quality early education. All of Sesame Workshop's social impact work—from providing early learning to millions of children affected by the Syrian and Rohingya refugee crises to addressing tough topics like homelessness and foster care in the United States—is made possible with the generous support of like-minded partners including government, foundations, corporations, and individuals, as well as proceeds from the annual benefit.

Sesame Workshop extends special thanks to presenting sponsors American Greetings Corporation, Hasbro, Inc., Ogden CAP Properties LLC, Party City, WarnerMedia Entertainment, and YouTube Kids for their exceptional generosity toward this celebration, and to Cipriani Wall Street, StarGroup Productions, Preston Bailey Designs, and The Jim Henson Company for their support.

World's Best Minds Come Together In Armenia

(Armradio) – On June 8 the solemn opening of the Armenian Summit of Minds was held in Dilijan, Armenia.

Every year the summit brings together 200-300 people from different sides of the world. The world's best minds gather to think about important issues facing the globe.

Addressing the participants, Armenian President Armen Sarkissian said "it's a unique think tank that thinks about the future of the globe. He thanked the Summit's founder Thierry Malleret and his colleagues for choosing Armenia as a venue for an event that has traditionally been convened in the French city of Chamonix.

How will Armenia benefit from hosting the event? President Sarkissian said it's important to start to listen to what the world is saying.

"We should ask the Summit of Minds – what's taking place in this world? What has to be done and how? These are global questions, but are related to Armenia, as well. Where are we moving to as the Republic of Armenia, as a nation and what we have to do and how? It's important for us to know where the world is going to be in 20-30 years, it's important to have our programs and outline our path. This is important to Armenia," President Sarkissian said.

Sarkissian informed the guests that

Some of participants of the Armenian Summit of Minds

Armenia will be hosting two or three other important events this year. The President said he hopes the Summit of Minds in Armenia will become a tradition.

The event brought together more than two hundred Armenian and foreign former and serving statesmen, political figures, well-known analytical centers, representatives of world-renowned high-tech companies, scientists, analysts, businessmen, and entrepreneurs.

Among the participants of the event were French Prime Minister (2005-2007) Dominique de Villepin, United States National Security Advisor at Obama administration, retired United States Marine Corps general James Jones, Special Presidential Representative for International Cultural Cooperation and Ambassador at Large Mikhail Shvydkoy, Director of Investment and Enterprise at the United Nations Conference on Trade and

Development (UNCTAD) James Zhan, Former UK Health Minister, Professor Ara Darzi, President of the Italian National Research Council Massimo Inguscio, Siemens CEO Jan-Marc Lischka and others.

An exclusive agreement on holding this event in Armenia was reached in September 2018, when President Armen Sarkissian was the keynote speaker at last year's Summit of Minds in Chamonix.

Mathematicians From Around The World Gather In Lori Province

"Hetq" - From June 1-7, 2019, twenty-seven researchers gathered in Armenia for The First Armenian Workshop on Graphs, Combinatorics and Probability. The purpose of the workshop was to collaborate on solving open problems in mathematics, in particular, in the area of combinatorics and graph theory.

The workshop took place at the Tufenkian Avan Dzoraket Hotel in the region of Lori. The researchers – mathematicians and computer scientists from various universities including Oxford, Cambridge, Sorbonne and London School of Economics – travelled to Dzoraket from the USA, Australia, UK, Canada, France, Spain, Germany, Belgium and Armenia. Attendees brought with them a few of their favourite open problems that they presented on the first day of the workshop. The remainder of the week was spent on working together to solve the presented problems. By the end of the workshop, the researchers had developed key insights and arguments that would lead to the partial or complete solution to these problems. The results will eventually be submitted for publication in academic journals.

The invitation-only workshop organizers made efforts to include participants from Armenia. Through a merit-based selection process, the organizers invited two graduate students from Yerevan State University to take part in the week-long workshop. This was made possible due to the contributions of the foreign participants, who raised funds to support this endeavour.

The researchers also took time off from mathematics to visit local heritage sights. These visits were in the form of hiking trips,

the first between the monasteries of Odzun and Kobayr, the second between the monasteries of Haghpata and Sanahin, while the third hike took them on a climb up Mount Lalvar.

"It was a wonderful workshop with a great cross-section of researchers from combinatorics, probability and mathematical machine learning," said Professor Louigi Addario-Berry from McGill University. "For me personally, it was quite a success. My group made progress on the topic I brought to the meeting. The small scale made it easy to find time to work with a range of different researchers, some of whom I met for the first time. I particularly enjoyed working with Aram Gharibyan and Armen Davtyan, who proposed some interesting and clever new ideas in the course of our discussions." Of Armenia, he continued, "The setting is one of the most spectacular places I've ever visited – it was a real treat to be able to come here for professional reasons. I'm sure the subsequent workshops in this series will be equally successful."

The First Armenian Workshop on Graphs, Combinatorics and Probability was organized by Bruce Reed, Professor at McGill University and a Fellow of The Royal Society of Canada Liana Yepremyan, Postdoctoral Researcher at the University of Oxford, former graduate of Yerevan State University and McGill University. Perouz Taslakian, Applied Research Scientist at Element AI, formerly Professor, Chair of Computational Sciences Program at the American University of Armenia.

Armenia Touts Demining Record In Syria

Armenian demining experts prepare to clear a minefield near Aleppo. (Photo by the Armenian Center for Humanitarian Demining and Expertise.)

(RFE/RL)- Armenian servicemen have demined nearly 35,000 square meters of land in Syria since being deployed there in February, a senior official in Yerevan said recently.

Ruben Arakelian, director of the Armenian Defense Ministry's Center for Humanitarian Demining and Expertise (CHDE), said they have found 29 landmines and unexploded ordnance during an ongoing operation coordinated with the Russian and Syrian militaries.

Arakelian said the Armenian contingent aims to clear five potential minefields in and around the war-ravaged city of Aleppo with a combined area of 1.3 million square meters. "They have to be demined first so that we avoid casualties among civilians," he told a news conference.

In what it called a humanitarian mission, Armenia sent 83 demining experts, army medics and military police officers tasked with protecting them to Syria on February 8. Russia welcomed and assisted in the deployment. But the United States, which is highly critical of the Russian military presence in Syria, criticized it.

The Armenian military rotated the contingent on June 16, sending a new team

of sappers, doctors and other military personnel to Syria for a four-month tour of duty.

Arakelian noted "logistical difficulties" of the operation. "Given that Syria is a country in a state of war, it's very difficult to handle logistical issues from Yerevan," explained the official. "If it turns out that we did not send something there or need something new, we have trouble quickly shipping [those items.]"

Arakelian said that Armenian military personnel and equipment are transported to Syria only by Russian planes. "Besides, the Russian side ensures our contingent's safe movement to minefields and return to its base as well as its broader security in case of serious hostilities," he added.

The Defense Ministry in Yerevan cited "the severe humanitarian situation" in Aleppo and "written requests from the Syrian side" when it first announced the deployment. It also pointed to the existence of an Armenian community in Syria.

The community, which used to have an estimated 80,000 members, is believed to have shrunk by more than half since the outbreak of the bloody conflict in Syria seven years ago. Thousands of Syrian Armenians have taken refuge in Armenia.

Government Moves To Raise Minimum Wage In Armenia

Prime Minister Nikol Pashinian holds a cabinet meeting in Yerevan, June 27, 2019

The Armenian government announced plans to increase the minimum wage in the country by more than 23 percent.

A bill drafted by two members of Armenia's

parliament and discussed by the government at a weekly meeting in Yerevan would raise it from 55,000 drams (\$115) to 63,000 drams per month.

Prime Minister Nikol Pashinian's cabinet decided to go further and ask the National Assembly to set the minimum monthly wage at 68,000 drams (\$142).

The higher figure was proposed by the Ministry of Labor and Social Affairs. Deputy Labor Minister Gemafin Gasparian said it is based on recent research on the cost of living in the country which was commissioned by the ministry.

Gasparian added that 35,000 people working in the public sector and 45,000 others employed by private firms are paid 55,000 drams per month at present. According to government data, the average monthly wage in Armenia stood at 179,000 drams as of April.

Deputy Prime Minister Mher Grigorian said in this regard that the government should make sure that private employers are unable to illegally underpay their workers through "hourly wage manipulations." "I think that we need to add to this bill regulations that would limit such room for maneuver by defining the length of a working day," he said.

Prime Minister Nikol Pashinian agreed. "Especially against the background of the existing level of social security ... we must do everything to preclude abuses in this sphere," he told government members.

Armenia Approves Free Hospital Care For All Citizens Under 18

The Government of Armenia has approved a decision on providing free hospital care for people under the age of 18.

Before this decision, only children up to 7 years of age were provided with free healthcare.

Deputy Healthcare Minister Anahit Avanesyan presented the initiative to the Cabinet today. She said the forecast deficit until yearend will be compensated and the government will provide 1,75 billion drams.

Why Is Armenia Angry?

A new poll finds that Armenians exhibit the greatest prevalence of anger in the world, and are far more peeved than their Caucasus neighbors.

By: Giorgi Lomsadze

The world is an increasingly angry place and Armenia is the angriest place of all, a recent survey of international emotions found.

Gallup's Global Emotions 2019, a poll that gauges the planet's emotional geography by measuring feelings like anger, joy and sadness, also found that Armenia's Caucasian neighbors, comparably sized Georgia and Azerbaijan, appear to be in far better spirits

Fully 45 percent of Armenian respondents – the highest national percentage anywhere in the world – said that they had been angry in the past day. To Armenia's north, in Georgia, the positive response rate was 27 percent, while the moneyed neighbor to the east, Azerbaijan, is the calmest in the Caucasus region, with only 18 percent reporting having been angry recently.

Nearby Iraq and Iran are nearly as angry, respectively coming second (44 percent) and third (43 percent) on the global ire chart.

The poll offers little explanation for the Armenian chagrin, which may seem surprising to an outsider. The last time the world turned its gaze toward Armenia, people were having the time of their lives there, dancing and making kebabs to celebrate the overthrow of their hated longtime leader, Serzh Sargsyan. But even Sargsyan was not averse to a little dance, and neither is the man who brought him down, Prime Minister Nikol Pashinyan.

Since the revolution, Armenia has been the most dynamic place in the Caucasus. Meanwhile, Georgia appears to be in a rut by comparison, while Azerbaijan has been politically and economically stagnant for years.

One famous syncopated depiction of peculiarities of national characters in the Caucasus, a performance by an Armenian musician in a restaurant that became a minor viral hit, depicts Armenia being more prone to drama than Georgia and Azerbaijan.

Gallup also found that the stress level is fairly low in Armenia, though not the most

stress-free in the former Soviet world. That honor goes to Turkmenistan, which also happens to be the least free country in the region, so perhaps residents don't have a choice.

The world's most stressed country is Greece, and some half-jokingly blamed the Armenian anger and Greek stress on the country in between, Turkey, which has long-running disputes with both neighbors. (Though Turkey itself is fairly stressed out, Gallup found.)

Being sandwiched between two enemies, Turkey and Azerbaijan, probably does not make Armenia particularly happy, but, geopolitics aside, Armenians might be ticked off partly because they are not getting enough rest. The nation is among the three least well-rested countries in the world, the Gallup poll found. The poll also found Armenia to be the Nervous Nelly of the post-Soviet space, as measured by level of worry expressed by respondents. The Central Asian countries appear to be the most carefree in the region.

The world's calmest nation also is a former Soviet republic: Estonia. This might offer grist for common Russian jokes that portray Estonians as phlegmatic and slow – "only Estonians can spend hours in the zoo watching sloths frolic and dart around" – but Estonia gets the last laugh as it ranks as the wealthiest (per capita) and the most democratic country to come out of the Soviet Union, far ahead of Russia on both counts.

Some questioned the poll's findings,

saying that some nations are more open about their emotions than others and that the word "anger" has different connotations in different languages. One case in point: the question "how are you?," which is mainly a ritual greeting in English followed by a mechanical "great" or "good," while in places like the Caucasus it is a genuine question that could result in an honest response about family, job or digestion-related problems.

One analysis, by Armenian economist Hrant Mikaelian sought explanations in other, past surveys. One Gallup poll published in 2017 showed that Armenia was among the top 10 countries that citizens wanted to leave, with all Armenia's neighbors feeling far less a yen to emigrate. A 2013 poll rated Armenia as the most Soviet nostalgic among former members of the Union, with 66 percent of interviewees saying that the breakup of the USSR brought more harm than good. (Azerbaijan and Georgia leaned toward "good," though by tight margins.)

Mikaelian also tied his country's unhappiness to its poor economy – Armenia has the lowest per capita GDP in the Caucasus and one of the lowest in the post-Soviet space – and relative deprivation, the gap between the expected quality of life and reality.

Whatever confluence of factors may be ultimately at play, be it cultural relativism, political instability, or economic insecurity, Armenia's new, revolutionary government has a lot of work to do if it wants to keep all that anger in check.

Armenia's Movses Abelian appointed as UN Under-Secretary-General for General Assembly

United Nations Secretary-General António Guterres has appointed Movses Abelian of Armenia (as well as a national of Georgia), as the next Under-Secretary-General for General Assembly and Conference Management. He will succeed Catherine Pollard of Guyana who has been appointed as the Under-Secretary-General for Management Strategy, Policy and Compliance, the UN official website reported.

Abelian is currently Assistant Secretary-General for General Assembly and Conference Management. Prior to assuming this position in 2016, he was Director of the Security Council Affairs Division in the Department of Political Affairs.

He brings to the position over 25 years of experience in conference and management affairs, coupled with experience in peace and security issues, conflict resolution, as well as extensive expertise leading, supporting and managing complex portfolios and intergovernmental processes in the United Nations system.

Abelian also has extensive experience in management, including program planning and budget, having previously worked as Secretary of the Administrative and Budgetary Committee of the General Assembly (Fifth Committee) and the Committee on Program and Coordination at the United Nations.

Prior to joining the United Nations, Abelian was the Ambassador and Permanent Representative of the Republic of Armenia to the United Nations (1998-2003) and Deputy Permanent Representative (1996-1998). Prior to joining the Foreign Service of Armenia in 1992, Mr. Abelian worked in academia as an Associate Professor at Yerevan State University.

Abelian was educated in Armenia, the Russian Federation and the United States. He is married and has two children.

Armenian Winemakers Revive the Tradition of ‘Noah’s Wine’

Vineyards are popping up all over the Armenian highlands, continuing the millennia-old wine tradition purportedly started by Noah.

By J.P. Mauro

(Aleteia)- When the Great Flood subsided and Noah famously landed his ark upon what many believe to be Mount Ararat, the old shipwright disembarked and, we are told by the biblical narrative, he began planting vineyards, fermenting wine, and getting drunk. As there was no mention of alcoholic beverages prior to this account, the discovery of fermentation became attributed to Noah, and thus such spirits became affectionately known as “Noah’s Wine.”

Very little is known of Noah’s winemaking, aside from a few brief lines in Genesis, but now, thanks to a team of American and Armenian archaeologists, we know that the region surrounding Noah’s landing point was utilized for vineyards as far back as 6,100 years ago. In 2007, they discovered a cave, called Areni-1, where they found a four-foot basin made of hard-packed clay, inside of which were buried large clay pots or karas used in the process of wine fermentation.

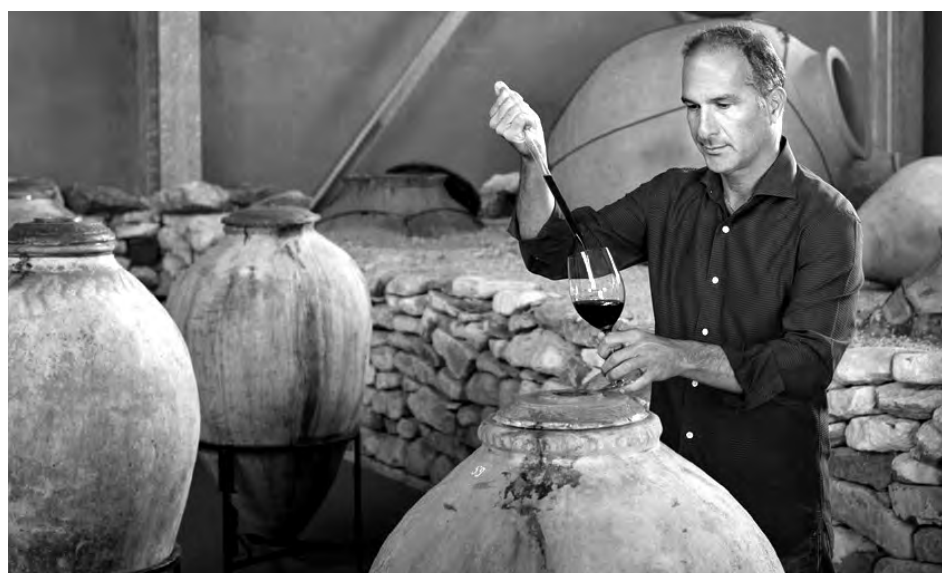
From the traces of grape juice within the karas, the team determined that this may indeed be the oldest example of an intentional fermentation operation. Also discovered at the site were seeds, stems and grape cells,

which researchers are studying to see if they can be revitalized and brought back. This strain, areni, named for the region, is such an old cultivar that it has no known ancestors.

There are many such varieties of ancient strains of wine grape, and one vintner, Vahe Keusgheurian, has opened several nurseries on his vineyard in order to study the indigenous vine varieties, 300 of which have already been discovered across Armenia’s nearly 42,000 acres of vineyards. Keusgheurian, who is known as the “Godfather of Armenian grapes,” told Wine and Spirits that he is hoping, “to see if [he] can find a jewel.”

Zorik Gharibian of Zorah winery is

Founder of Zorah Wines Zorik Gharibian

currently working with strains of areni, attempting to revive the ancient fermentation process and utilizing what few karas he was able to muster. The art of crafting ancient karas has been forgotten, but there are surviving pieces from the 19th century, which he was able to acquire. His wife, a potter, plans on opening a pottery school that will teach people to make these ancient casks again.

Gharibian hopes to keep his operation small for the moment, and is producing about 100,000 bottles per year, but there are other vineyards that are producing ancient varieties of wine that can be traced far back into

Armenia’s history.

In 2000, Gharibian brought in Italian oenologist Alberto Antonini to give an expert opinion on the wine. Antonini looked at the piles of limestone and volcanic rock and considered the extreme elevation and climate before flatly declaring, “It would be impossible not to make great wine from this site.”

While these operations are still quite new and it takes many years for a vineyard to come into its own production-wise, it is possible that very soon we may all be able to gather around and share a beverage that is not too far from the type Noah created in the years after the Flood.

The Breakaway League Comes To Nagorno-Karabakh

Soccer teams from separatist, autonomous, and otherwise self-identified territories are fighting for “national” pride in Nagorno-Karabakh.

Giorgi Lomsadze

The breakaway territories of Europe and some of their fellow travelers are gathered in the continent’s far-off, contested outskirts of Nagorno-Karabakh for their version of an international soccer competition.

From Lapland to Abkhazia, the line-up of teams serves as a guide to the obscure, often legally ambiguous enclaves of Europe and its periphery. The tournament is a chance for “sportingly isolated regions” to share in the “joy of playing international football,” in the words of the organizer, the Confederation of Independent Football Associations (CONIFA), an unrecognized nations’ FIFA of sorts.

The tournament kicked off on June 1 in Nagorno-Karabakh’s de facto capital of Stepanakert with a grand opening featuring a light show, musical performances – including by perhaps Armenia’s most famous pop star, Sirusho – and theatricalized portrayals of the Armenian culture of Karabakh. “Today the capital of Europe is Stepanakert,” CONIFA President Per-Anders Blind said at the opening ceremony, Armenpress reported.

The spectacle featured a parade of flags and teams from territories that are – at best – marked with dotted lines on the world map, including Chameria, Sapmi, and Székely Land. But four teams dropped out at the last minute, including the twin Peoples’ Republics of Donetsk and Luhansk. These two Russian-backed separatist regions of Ukraine could not afford the travel and logistical expenses, CONIFA officials told Eurasianet.

From a theme song to betting charts, the games bear all the trappings of more conventional international football championships. “Run, run, run, be the champion of fire [...] we are CONIFA, all together we will make this place rock,” local

band Voices of Artsakh sang in a rollicking anthem, the video to which shows off Karabakh’s cultural highlights.

The competition is a triumph for Nagorno-Karabakh – which is internationally recognized as part of Azerbaijan but has been controlled by ethnic Armenian forces since a ceasefire in 1994 – giving the self-declared republic a chance to boost its stature and bolster its claim to sovereignty. “This is the first time that this kind of an international sports event is taking place here,” said Bako Sahakyan, the de facto leader of the region.

Azerbaijan scoffed at the event, calling it a parody of football. “The participation of the countries like Lapland in these games reminds me of fairy tales about snow-covered countries,” the spokesperson for Azerbaijan’s Foreign Ministry, Leyla Abdullayeva, said in a statement. “The Armenian psychology is indeed based on fairy tales and legends that they believe.”

This is the second soccer spat between Armenians and Azerbaijanis in less than a month: In the May 29 Europa League championship in Baku, an Arsenal midfielder from Armenia declined to participate, setting off a bitter debate between the two sides.

Karabakh may be the biggest and the oldest flashpoint in the South Caucasus, but it is not the only one represented in the CONIFA tournament. At the opening, Sahakyan welcomed Anatoly Bibilov, his similarly de-facto opposite number from, in his words, “brotherly” South Ossetia, a tiny Russia-backed self-proclaimed republic which most of the world recognizes as part of Georgia.

Along with Azerbaijan, Georgia also condemned the event, pointing out that CONIFA itself is as unrecognized as the regions it brought together. “FIFA and UEFA categorically distance themselves from CONIFA and organizations of that sort,” Georgian Foreign Ministry Spokesperson Vladimir Konstantinidi told journalists. “Therefore, participation of football teams from Abkhazia and the Tskhinvali region [South Ossetia] cannot become a basis of some form

of legitimization of the occupying regimes.” Tbilisi regards the two regions as Georgian territories under Russian occupation.

Azerbaijan reportedly did try to prevent the championship from coming to Nagorno-Karabakh; it regards the government there as an illegal occupation and strives to isolate it internationally. “The Azerbaijan government, through its embassy in Berlin, contacted me (I’m a German and live in Germany) and very kindly informed us about their point of view of the Nagorno-Karabakh conflict [...] and requested us to cancel the event,” CONIFA General Secretary Sascha Duerkop told Eurasianet in an email. The Azerbaijani MFA did not respond to requests for comment from Eurasianet.

Duerkop said that a team from the French county of Nice dropped out as a result of Azerbaijani pressure. (Representatives of the Nice team did not respond to a request to corroborate.) “We are, indeed, sad to see that Azerbaijan is fiercely against the tournament,” said Duerkop. He said that last year, a team from Azerbaijan’s exclave of Nakhchivan

expressed interest in taking part in CONIFA: “They [...] withdrew their membership quickly when official Baku contacted them.” (A team from Turkish-backed Northern Cyprus, which had taken part in previous CONIFA events, was an early dropout; Turkey toes Azerbaijan’s line internationally with respect to Nagorno-Karabakh.)

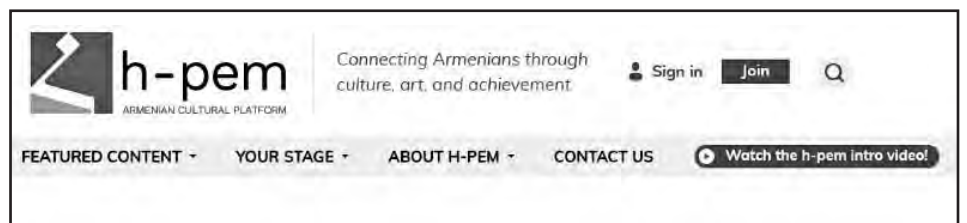
It is the second time CONIFA’s championship has graced the contested zones of the South Caucasus. In 2016, CONIFA held a larger, World Cup-style championship in Abkhazia – like South Ossetia a Russia-backed de facto republic that most of the world considers Georgian. The team from Abkhazia prevailed in that tournament and as of June 5 was the top team in this year’s affair. In the June 6 semi-finals, Abkhazia will take on Western Armenia, and the hosts will meet Székely Land.

CONIFA, though, insists that everyone is a winner in its border-transcending contest. “We believe that all people should enjoy the beautiful game,” Duerkop said.

H-Pem: Hamazkayin's Monumental Online Project To Reaching Armenian Youth Across The Globe

Hamzkayin Central Executive Board recently announced the launch of H-Pem, it's web-based platform designed to enhance Armenian cultural interaction between diasporan communities and Armenia and to foster the Armenian global identity through cultural myriad experiences.

TorontoHye conducted the following interview with Rupen Janbazian, Editor and Content Manager (Canada) and Lilly Torosyan, Assistant Project Manager (USA).

Interview Conducted by Varak Babian

Varak Babian: For those who share an innocent ignorance towards details surrounding this new and exciting project, how and when was the idea of h-pem conceived? How long did the transition from idea to “clickable reality” take?

Rupen Janbazian: The creation of a platform to engage young Armenians (and non-Armenians) with Armenian culture in the English language is a long time coming and I believe that there has been a serious need for such a space in the Armenian reality for years now.

Luckily, back in 2014, Hamazkayin Armenian Educational and Cultural Society's seventh International General Assembly outlined the creation of an innovative online platform to more effectively implement the now 91-year-old organization's mission and to reach a mass of Armenians in the diaspora—specifically the Diasporan Armenian youth—which had largely been left out of the conversation. It's not to say that English-language Armenian publications do not exist—they have been around for several decades and continue to serve a very important purpose. The idea for creating h-pem was meant to start something that we did not previously have—to use Armenian arts and culture as the focal point to create a space for creative engagement, conversation, and participation.

To ensure the success of the project, the h-pem committee and our project manager Loucig Guloyan-Srabian held consultations and brainstorming sessions with English-speaking Armenian youth across the world, well before Lilly or I joined the team. After several months of careful planning and development, h-pem, was launched and made available to the public in May.

V.B.: What makes h-pem stand out as more than just another stop on the internet highway when compared with the numerous media outlets and social media accounts growing their own online presence.

Lilly Torosyan: I think what makes h-pem so special is that it is not just one thing that appeals to one type of person: A third generation Armenian from a small town in the Midwest U.S. can get just as much out of our site as a newly-arrived immigrant from Beirut.

One of our goals is to provide a welcoming environment for young Armenians to tap into the many facets of their identity. How do we do this? At our core, we value respect and authenticity. By dignifying all genuine voices, we hope to create a community of trust, and the inevitable result of such a formula is high quality content.

V.B.: How does the h-pem platform decide what kind of content is acceptable or appropriate to be shared? Can you share some of your screening and submissions processes with us?

R.J.: One of our main objectives at h-pem is to introduce the many different facets of the Armenian culture—from both the homeland and the worldwide diaspora—to the public. In order to do that, we accept a wide array of content, which present different viewpoints, perspectives, and ideas in innovative ways.

Like I mentioned earlier, h-pem is not a conventional Armenian publication: Our

mission is not to become a news outlet or magazine in the traditional sense. Though we do have a number of regular contributors, we strongly believe in creating a collaborative space—a “bottom-up” approach, in which our users have a place to be a part of the conversation. That being said, we strive to create a space that is driven by quality and professionalism. After submitting to h-pem, our editorial team will review proposals and pieces and collectively make a decision regarding publication. As Lilly mentioned, at our core, we value quality and authenticity and we hope the pieces which we publish reflect that.

Practically speaking, our platform is divided into two main parts: Our “Featured

H-pem Editor and Content Manager Rupen Janbazian and Lilly Torosyan, Assistant Project Manager

content,” in which you will find pieces written by our many contributors, and “Your stage,” a space in which our users' work will be highlighted.

The “Featured content” portion of our site is h-pem's online magazine, which includes stories, interviews, analyses, and profiles of Armenian cultural figures and achievers, as well as stories in pictures. “Your stage” is more of an experimental space, which includes a multimedia guide and a submissions area, where we encourage aspiring and established artists to introduce and share their creative output. “Your stage” also features a section strictly for collaborations, where we collaborate with artists, writers, cultural executives, students, and graduates from multiple disciplines, as well as organizations, institutions, and community members, on focused projects. For example, Lilly led an awesome collaboration with last year's interns at the ANCA (Armenian National Committee of America), which yielded some thought-provoking and heartfelt pieces (check them out here: <https://www.h-pem.com/en/collaborations/2018/08/15/from-the-capital-to-the-interwebs/15>).

We are currently also experimenting with live streaming Armenian cultural events, which will allow folks from around the world to tune in on the go or from the comfort of their home and give them the opportunity to interact and provide commentary in real-time.

We encourage anyone who is interested in Armenian culture to become an active user, to pitch a story to us, to submit their own work, to suggest a collaboration or a live-stream, and to become a part of the conversation on existing content on the platform by commenting on our website and social media

accounts.

V.B.: It is often said that it “takes a village to raise a child.” How many pairs of eager shoulders, both individuals and organizations, have carried and helped expedite the workload attached to launching and maintaining a living, breathing online identity?

L.T.: I love this expression because I think it absolutely applies to h-pem—not just its conception or launch (indeed, many souls were integral to the birth of this project and where we are now)—but also in the ongoing process of, as you say, “maintaining a living, breathing online identity.” In many respects, h-pem is a village. I've described it as “a fortress into a bustling, dynamic world of

present day, we are simultaneously writing our own history books. What a time to be alive!

V.B.: H-Pem proclaims the importance of “boosting cultural responsiveness in creative and cooperative ways” As no culture is a monolith, how difficult is it to try to present a concept of a global Armenian reality. Is there such a thing?

L.T.: You are absolutely right that there is no such thing as “a” global Armenian reality. There are many! The beauty of our culture, our people, and our history is that we are diverse, with many different voices, perspectives, and stories that make up our collective identity. H-Pem honors the multifaceted nature of our Armenian realities by highlighting a multitude of Armenian voices, perspectives, and stories from anyone who falls under the label of “Armenian.” Some have been more visible than others, and while we do not want to negate those perspectives, we want to also provide an opportunity for other perspectives to tell their stories.

We believe that the best way to present “an Armenian reality” is to highlight all of its angles. H-Pem's model is to do this through cooperation, mutual respect, love (for each other and for our common goal), and an utmost passion and dedication for our culture, our art, and our people.

V.B.: What does h-pem hope to contribute to the current, ongoing diasporan dialogue?

L.T.: We hope that h-pem will highlight the many voices engaged in the diasporan dialogue. We seek to build bridges between different diasporan communities, as well as with Armenia. We do not shudder at our differences, but rather see an opportunity to shine a light on the beauty of each perspective. Every Armenian has a unique story to tell, and to create a hierarchy of what is deemed “acceptable”, or—worse—to limit certain voices, would be a massive disservice to our beautiful culture. H-pem is, quite literally, a “stage” for all Armenians—especially the newest generation(s)—to play an active role in creating culture, not just digesting it.

V.B.: One continuously contentious issue within the field of preservation of modern Armenian identity and culture is the role played by language. How do you respond to the inevitable naysayers who will find issue with h-pem using English as its primary language?

L.T.: I want to place an emphasis on the following: We love the Armenian language. Period. There is absolutely no doubt in our minds, or in our hearts, about the importance, beauty, and uniqueness of the Armenian language. With that being said, we also acknowledge the reality of the diasporan experience—particularly in the West—where the Armenian language is slipping away and in desperate need of revival.

R.J.: Vatche Papazian, a Beirut-based member of Hamazkayin's h-pem committee and an integral part of our endeavor, probably said it best: “Our medium is English, but our purpose is Armenian.” We strongly believe that Armenian—a language that has been spoken by our people for millennia—is central to our cultural identity. Absolutely. However, we also believe that it is vital that the many facets of the Armenian culture be experienced. Whether it's in Armenian or English, or any

cont. on page 28

Varak's Crescent

An Open Letter: Dear Armen Art Gallery...

"You don't know what you have until it's gone". Granted, an oft-repeated phrase, but the words ring true nonetheless

Here's another cliché: "Everything changes". Used frequently, but paused to consider rarely. We all exist and bear witness to every passing year; our memories become branded with happiness, or pain, or sometimes both. "Everything changes" comforts us and allows us a sense of familiarity within its transient nature.

Dear Armen Art Gallery,

Please indulge me as I pause and consider in a deliberate moment of musing about how "everything changes".

If we, as human beings, were to be rounded up and posed the identical question of what makes us happy, I'd presume the collected responses would share some common themes and ideas. Family can often make us happy; feeling loved and appreciated. A specific memory can induce happiness. The scent of a favourite cologne. Perhaps saluting the sunset each day as it departs from the warm skies. Or the booming cadence of a preferred afternoon radio show host and, more so, the comfort in knowing the dependable voice will always be there. And finally, knowing that a place like Armen Art Gallery exists.

As individuals in the pursuit of happiness, we indulge in all of these truths, in all of these moments. We feel connected to a certain reality, and then one day... "everything changes".

Loved ones pass away. The fragrance company decides to discontinue the only scent you've ever pledged allegiance to. Ambitiously developed condominiums arrive and your balcony vantage point featuring blushed crimson skies is no more. The radio show host

you had grown dependent on to shepherd you through the afternoon moves to the west coast. And finally, Armen Art Gallery closes its doors after 38 years.

"You don't know what you have until it's gone."

Dear Armen Art Gallery,

For as long as I can remember, you've always been there. Sitting comfortably at 16 Wellesley St, allowing the free theatre of city life to use you as one of its countless backdrops.

You've always been a sort of compass guiding my narrative as a Torontonian. A familiar place in the city that I would point towards and point out to whomever I would happen to be marching on pavements with that day. You were a microcosm of all that I loved about Toronto, about Canada. An Art Gallery near the heart of the city. Owned and operated by a proud Armenian artist, showcasing Native Canadian Art. A man's passion from "back home" manifesting itself in his new home; shedding light on his adopted country's inhabitants history and culture. A proud enthusiast well before our easy on the eyes Prime Minister made supporting and advocating Aboriginal Rights and culture the sexy thing to do.

You helped strengthen my self-imposed "I'm so urbane" narrative as I grew increasingly comfortable navigating the city on my own. More than once, you helped me impress first date subscribers- "Yeah the restaurant is right by Wellesley station... by the way did I ever tell you my buddy's father has an art gallery around the corner?". Well before first dates and solo subway travels, you were part of the backdrop of my childhood- quietly gracing the

back of framed photographs and works of art with the silver and blue decal of Armen Art Gallery. Reminding me

that Armen Art Gallery had a relationship with my family before the very idea of me was conceived.

Fast forward many, many year and that same iconic signature, the Armen Art Gallery decal, can be found behind framed photographs and paintings hung on the walls of my own personal home. Your youngest heir and I have a close relationship- just like your namesake Armen and my father did. I mention this all not to convey personal emotion, but to attempt an appreciation for the beauty of human connections and the ongoing circle of life that is arresting enough to warrant its own frame and blue and silver decal

"You don't know what you have until it's gone."

Perhaps I'm so sad that you're leaving because it's proof of changing times. No more making small talk and remembering first names. No more dialogue with shop keepers and the luxury of having a vast landscape of topics to share. It's no longer about custom art, gained expertise and the bricks and mortar reality. It's all about Ikea frames and quick, ready to order websites. Glossy pictures of the Tour Eiffel printed in China.

Dear Armen Art Gallery,

"Everything changes"

You opened your doors when Toronto was nearly unrecognizable from the city it has blossomed into today. From your downtown perch you witnessed cranes building towers, skin hues darkening, languages multiplying and priorities shifting. Throughout this all, you remained a constant and a tangible example of the Armenian touch in this city named for "oak tress by the lake".

Thank you for your time, for your service and for your longevity. Thank you for allowing me to feel comfortable enough to cut side streets and walk in from your back door. You were an important landmark in the city and you were important to me. Armen Art Gallery, you will be missed.

Always With Love And The Utmost Respect

Varak Babian

**Armen Art Gallery closed its doors at the end of June. It was one of the first galleries in the city with an impressively curated selection of Native Canadian Art. Armen Haroutunian has been the face and the motor behind the store since its opening. He leaves an undeniable imprint on the collective Toronto artistic landscape.*

Artist
Joseph Egoyan
Passes Away
In Victoria

Joseph Egoyan seen in a screen shot from a short film ("The Life and Art of Joe Egoyan") by Robyn Lee Unwin

Long-time Victoria, BC resident and painter Joseph Egoyan has died on June 14 after a long illness. He was 85.

Egoyan, who was the father of Oscar nominated Canadian Armenian filmmaker Atom Egoyan and acclaimed pianist Eve Egoyan, immigrated to Victoria from Cairo in the early 1960s with his family. Together with his wife Shushan, the couple established and ran an interior design and furnishing store in the city as they realized their experimental art was commercially not always favourable. The business attracted many BC artists as they befriended the art loving couple.

Their children Atom and Eve seem to have inherited their parents' love of arts: Joseph was a painter-turned designer and a music lover, while Shushan was a painter.

Joseph Egoyan was the son of Armenian Genocide survivors who was born and raised in Egypt.

On many occasions, he joined members of the Armenian community of British Columbia in commemorating the Armenian Genocide at the BC Legislature in Victoria.

He is survived by his wife and two children.

Join us
[www.facebook/
Torontohye newspaper](https://www.facebook.com/Torontohyeweb)

H-Pem: Hamazkayin's ...

cont. from page 27

other language, for that matter, it must be experienced.

Through h-pem, we hope to bring our culture to the English-speaking world—to Armenians who aren't proficient in the Armenian language and to non-Armenians wishing to learn more.

L.T.: In presenting our site in English, we are not eschewing or negating the importance, beauty, or uniqueness of the Armenian language, but simply acknowledging this stark reality. Pretending that a problem doesn't exist does not do anything to solve it. I cannot tell you how it pains me when I meet a group of what we would deem "assimilated" Armenians and among the handful of Armenian words they know are "otar" ("foreigner") and "amot" ("shame").

Resurrecting the Armenian language will

take a lot of work, but naming and shaming is not the way. We have several articles (yes, in English) about the importance of the Armenian language and resources for learning it. We tell stories about language from a personal lens, and at the root is love, not shame or guilt.

R.J.: Shaming and guilting will only deter and discourage a large portion of young Armenians from embracing their people's history, traditions, and culture. We can't afford to "write off" these folks just because they feel more comfortable speaking, reading, and engaging in a language other than Armenian. From my personal experiences in both Canada and the U.S., I can say that there is no lack of interest—we simply have to start "speaking the right language" (no pun intended!) to reach them.

Instead of playing the blame game, which will surely turn folks away even more from their Armenian identity, it's more effective to

find novel, innovative ways and methods—like our platform—in order to re-establish that invaluable relationship and connection.

L.T.: We hope that using such a perspective will make the reader—wherever they are, whoever they are—want to learn, not because of shame or obligation, but because of the desire to connect deeper with their roots, their ancestors, their families, their community—whomever they so choose. One cannot love a culture—or a tongue—without understanding it and connecting with it personally, so in making this language more accessible to what traditionally may have been deemed a "lost" community, we hope to reverse this trend and bring these Armenians back into the fold in a deeper, more genuine way.

V.B.: How do we balance creating and thriving in another "New Armenia," without increasing the disconnect with the motherland and her own unique variations and conditions?

R.J.: I was lucky enough to grow up in Toronto, where remaining Armenian was not merely possible, but which also afforded numerous opportunities for doing so; I grew up appreciating the importance of our schools, churches, Armenian centers, and organizations here. Throughout the years, though, I have also grown to recognize what it means to be a people with a country—to have a nation, which can help ensure that our millennia-old culture is not only preserved but also allowed to thrive.

Going beyond becoming just another "New Armenia," which some may characterize as being another disconnecting agent between Armenia and the diaspora, I believe that h-pem can become the first step in introducing the richness of our people to a group that has not been able to experience it previously. I firmly hold that this can help bolster and strengthen the interactions between the dispersed masses of Armenians in the diaspora and the Armenian homeland.

Տատիկի խոհանոց

Տոլմախաշու եւ Մատապուր

Սոֆիա Թաշճեան

Բախտատւորութիւն է խաղողի որթատունկ ունենալ տան մօտ. սարփինայի տերեւները գարնան վերջը արդէն իսկ կը փարթամանան եւ կը գեղազարդեն ամբողջ բակը՝ հաճելի ստուեր պարգեւելով ամրան տապին. ծնողները կը ուստոստեն ծիւղերուն վրայ եւ խաղողին հասնելէն ետք կը վայելեն անոր հատիկները: Հայերը ուր ալ երթան, իրենց հետ կը տանին խաղողի մատ մը եւ կը տնկեն որթատունկ. այդպիսով հայկական խաղողի տեսակները տարածուած են եւ կը շարունակուին տարածուիլ ամբողջ աշխարհով:

Չարքաշ բոյս է, կը բուսնի քարերու եւ ժայռերու մէջ. «մի փոքրիկ հող» բաւարար է աճելու համար. շատ երեւանցիներ իրենց շէնքերու շէմերուն կը ցանեն որթատունկ, որ աճելով կը բարձրանայ ու կը զարդարէ շէնքի ճակատային հատուածը, թարմութիւն հաղորդելով բնակիչներուն, իսկ գեղագիտական հաճոյք՝ զայն նկատողներուն: Հայերու ամօրեային մէջ որթատունկը շատ էական է. սարփինայի ստուերին յաճախ կարելի է տեսնել տան ամառային ծառասեղանը կամ տախտը:

Խաղողի բազմաթիւ տեսակներ կան Հայաստանի ամբողջ տարածքին. դարերու ընթացքին հայերը կը ցանեն ստեղծել իրաւատուկ տեսականի. կան վաղահաս եւ ուշ հասնող տեսակներ. տարբեր են նաեւ շիրայի, գինիի, չամիչի կամ սեղանի համար օգտագործուող խաղողները. յաճախ անոնք կը կոչուին իրենց գոյներու անուններով. կարմիր, վարդագոյն, սեւ, սպիտակ, ոսկեգոյն, եայլն..., նաեւ մենեւիկի (մանուշակ) մանուշակագոյն: Երբեմն պատկերի նմանողութեամբ տրուած են անուանումները. իծօն պտուկ (այծի պտուկ), հերսը մատանք (հարսի մատանք), միակտըն (մէկ կտանի), կամարակապ (ուշ հասնող տեսակ, որ կը պահեստատուեն մառանի կամարներուն վրայ, ծմրանը օգտագործելու համար), եայլն... : Հին հայերէնի մէջ խաղողի տերեւը կը կոչեն ուրարտերէնէն եկած տղի բառով. բարբառներուն մէջ դեռեւս կ'օգտագործուի դիլլա, դիլի, տոլ, տոլի, դիլլըդիլի, եւ այլ արտայայտութիւնները:

Պատմական Ուրֆա քաղաքի հայերը իւրօրինակ սովորութիւն ունեցած են. ամրան ընտանիքներով կը տեղափոխուէին իրենց այգիներու փայտաշէն հիւղակները, ուր կը կատարէին այգեկութիւն եւ խաղողէն պատրաստուող մթերքներու պահեստաւորման աշխատանքները. ընթացքին իրենց բարեկամներն ու հարազատները կու գային օգնելու իրենց. ցերեկները կ'աշխատէին, իսկ գիշերները խնձոյքներ կը կազմակերպէին: Այնթապի տնտեսութեան մէջ եւս մեծ դեր ունեցած է խաղողի մշակումը. անոնք տան բակերուն մէջ պատրաստած են խաղողի շիրան, չամիչը, պաստեղը, շարոցը: Խարբերդի ամբողջ շրջանին մէջ խաղողագործութիւնը խիստ զարգացած եղած է, այնտեղ կ'աճին բազմաթիւ խաղողի տեսակներ, օրինակ՝ արեւահամ, քրթքրթ, իշախաղող, լորիկ, խնկենի, խոխի, կաքու կտուց, եգանաչ, շաքարիկ, հարսնամատ, մշկենի եայլն: Կը մշակուին տարբեր գործածութեանց համար՝ սեղանի, ծմրան, ռուպի, չամիչի,

բայց յատկապէս գինիի արտահանման համար: Խարբերդիները իրենց բարբառին մէջ ունին «նշան իշնալ» բառակապակցութիւնը, այսինքն՝ խաղողը նշան կու տայ, որ հասունցած է, իսկ «կթել» կը նշանակէ խաղողի հիւթը քամել: Մուշ քաղաքի չորս բոլորը, լեռնալանջերուն վրայ մշակուած այգեստաններ են, որոնք նաեւ քաղաքի ժողովուրդի համար զբօսավայրեր են հանդիսացած. այնտեղ կան տարատեսակ խաղողներ. իւրաքանչիւր տան բակին մէջ եղած է խաղողի հիւթը քամելու համար նախատեսուած գուռ, ուր հիւթը քամած են ոտքերով:

Գարնան վերջն արդէն իսկ իւրաքանչիւր տանտիկին կը պահեստաւորէ տոլմայի տերեւը: Յաճախ նաեւ ազոխ կը պատրաստեն խակ խաղողով: Երբ որթատունկի բերքն առատ է եւ կը սպառնայ կոտրել ծիւղերը, այգեպանը զայն կը թէթեւցնէ. այդ խակ խաղողները ձգնելով եւ հիւթը քամելով կ'եռացնեն եւ շիշերու մէջ լցնելով կը պահեստաւորեն, որ պէտք ծառայելու թթուաշուքին տուող բնամթերք: Խաղողի քաղցր հիւթը երկար կ'եռացնեն, մինչեւ որ խտանայ եւ շիրայի (ռուպ, տըպլս, բեքմեզ, դոշաք) վերածուի: Շարոց պատրաստելու համար, շիրային կը խառնեն ալիւր, եռացնելով կը թանձրացնեն, ապա մէջը կը թաթխեն նախապէս թելի վրայ շարուած ընկոյզի միջուկը եւ կը չորցնեն: Պաստեղ պատրաստելու համար խաղողի պտղամիսը եռացնելէ յետոյ կը տարածեն ալրաշաղախ կտափ մը վրայ, ուր կը չորնայ. ապա կտափի հակառակ կողմը ջուր ցանելով, պաստեղը կը քաշեն վրայէն: Հին ժամանակ անուշ եփելու համար ռուպը ջուրով նօսրացուցած են, որուն մէջ եռացուցած անուշի պտուղը, ապա արեւին տակ դնելով խտացուցած: Չամիչ պատրաստելու համար անկուտ խաղողի ողկոյզները կը թաթխեն մոխրաջուրի մէջ եւ կը կախեն չորնալու. հետաքրքրական է, որ Սասունի բարձր տեղերը որթատունկի վրայ չորնալով, չամիչի վերածուած է: Գինիի պատրաստումը դեռ եւս Ուրարտացիներու օրոք տարածուած մշակոյթ եղած է մեր երկրին մէջ, յետագային նաեւ սկսած է օղիի պատրաստութիւնը:

Որոշ շրջաններու մէջ սովորութիւն կայ տոլմաներու առանքը դարսել խակ խաղողի հատիկները, այդպիսով թթուաշուքին տալու ծաշին: Կայ նաեւ խաղողի բեղիկներու եւ մատերու օգտագործումը մեր ծառատեսակներուն մէջ:

Տիկին Յասմին Աբէլեանը, ծնած Հայաստան, այժմ կ'ապրի Աթէնք. իր օճախին մէջ կը պահէ հայկական շունչը, կը նշէ ազգային բոլոր տօները եւ մեծ սիրով կը պատրաստէ ասանդական խոհանոցի ծառատեսակներ: Facebook-ի «Տատիկի խոհանոց» էջին մէջ պարբերաբար կը ներկայացնէ իր պատրաստած հայկական ծառատեսակները. անցեալ ամիս ներկայացուց իր Կեսարացի տատիկին՝ Մարուսիա Աբէլեանի «մատապուր» կոչուող ապուրը, պատրաստուած խաղողի մատղաշ մատիկներով: Մարուսիա տատիկը, ցեղասպանութեան տարիներուն դեռ փոքր աղջնակ, հարազատներու հետ փախած է Պարսկաստան, յետոյ ծամբորդած Յունաստան, եւ վերջապէս

1946-ի ներգաղթի տարիներուն հանգրուանած են Հայաստան: Յասմինը կարօտով կը յիշէ իր նախնիներու ծառատեսակները. «Տատիկս յաճախ էր այս սեզոնին պատրաստում խաղողի մատերով ապուր. ես էլ որոշեցի ձեզ ներկայացնել. շատ օգտակար, մի քիչ թթուաշ ու համով ապուր է: Խաղողի մատերը լաւ լուանալ, վրան լցնել եռացրած ջուր, կտրատել: Այդ ընթացքում եռացող ջրի մէջ լցնել խոշոր կորկոտ, երբ եռայ, անելացնել խաղողի կտրտած մատերը. առանձին սոխառած անել, լոլիկի մածուկ, աղ, սեւ եւ կարմիր պղպեղ: Մատուցել վրան լիմոն քամելով. ոմանք էլ նախընտրում են ծառակել սխտոր մածունով»: Յասմինի ընտանիքի երազանքն է Աթէնքի մէջ բանալ հայկական խոհանոցի ծառաւորան, որպէսզի օտարներուն ծանօթացնեն եւ հիացնեն հայկական մշակոյթով:

Մեղրիցիներու խոհանոցին մէջ կը գոյատեւէ հետաքրքրական փրլաւ մը, տոլմախաշու անունով, պատրաստուած՝ խաղողի մատղաշ տերեւներով ու բեղիկներով (ծայրի ոլորուն ծիւղերը). ըստ նախասիրութեան կարելի է նաեւ աղացած կամ մանրուած միսով պատրաստել

Բաղադրութիւնը

- 1 սոխ
- 1 գաւաթ բրինձ
- 2 գաւաթ ջուր
- 2 ապուրի դգալ իւղ
- պահար, սեւ պղպեղ, աղ
- փունջ մը խաղողի տերեւներ ու բեղիկներ

Պատրաստութիւնը

Սոխը մանրել եւ շոգեխաշել իւղով: Անելցնել բրինձը, խարկել, լեցնել ջուրն ու համեմունքը եւ եփել մարմանդ կրակով:

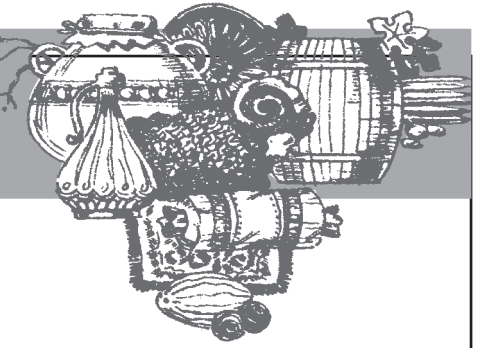
Երբ գրեթէ ներքաշուած է ջուրը, լեցնել մանր կտրտած տերեւներն ու բեղիկները, թէթեւակի խառնել (ուշադիր ըլլալով որ չկոտորուին բրինձի հատիկները), կաթսայի կափարիչը ծածկել սրբիչով, գոցել կաթսան եւ շարունակել եփել եւս 10 վայրկեան, մարմանդ կրակով:

Տոլմախաշու

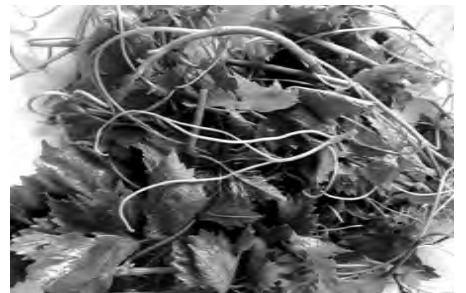
Մատնապուր

խաղող

Նախաքրիստոնէական հնձան Ագարակի պեղավայրին մէջ

խաղողի մատեր

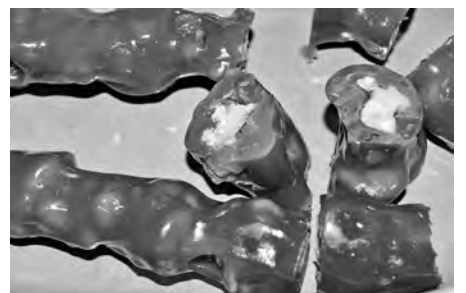
Ազոխ

շիրա, դոշաք, ռուպ, բեքմեզ

Շիրայով անուշ

Շարոց

Հ.Օ.Մ.-ի Չայն

Թորոնթոյի «Ռուբինա» Մասնաճիւղ

ARS ROUBINA CHAPTER TEL: (416)-491-2900 ext.3211
www.ars-canada.ca email: arstoronto@gmail.com

Անդամական Ժողով

Շաբաթ 13 Յունիս 2019

Հիւրասիրութիւն

Ժամը 9:30-ին

Սկիզբ Ժողովի՝

Ժամը 10:00-ին

Հ.Օ.Մ.-ի Ամառնային Ճամբարը կը սկսի Յուլիս 2-ին ութը շաբաթուայ տեւողութեան մինչեւ Օգոստոս 23: Մասնակցութեան սակ՝ շաբաթս \$175:

Գրաւում Թուականներ

Փ Կեդրոնական Վարչութեան Vision 20/20 (Տեսլական 20/20) ծրագրին նպաստելու նպատակաւ, մեր մասնաճիւղի այս տարուայ ձեռնարկը տեղի պիտի ունենայ Կիրակի, 15 Մեպտեմբեր 2019-ին, առաւօտեան ժամը 11-3, Bayview Country Club-ի վերանորոգ սրահներէն մէկուն մէջ: Այս տարուայ նիւթը ամբողջական առողջութեան մասին է (Մարմին, միտք եւ սննդականոն)

Healthy Mind Healthy Body - Living Well 2020 and Beyond!

Վերոյիշեալ երեք նիւթերը պիտի ներկայացուին երեք մասնագէտներու կողմէ: Խիստ շահեկան ձեռնարկ: Կը խնդրենք թուականը չմոռնալ:

Տոմսի գին՝ \$100 տուար: (\$50 տուարի Տոքթ: գերծ ստացագիր պիտի տրուի)

Փ Տարեկան Տոնավաճառ (Պագար) Նոյեմբեր 2-3 շաբաթավերջին:

Փ Այս տարուայ 'Տոնիկ օր'ը ձօնուած Պարսկաստանի Հայ Գաղութին տեղի պիտի ունենայ 22 եւ 23 Նոյեմբեր 2019-ի շաբաթավերջին: Յանձնախումբը արդէն կազմուած է եւ սկսած ձեռնարկի կարգադրութիւններուն:

Օգոստոս ամսուն ժողով չունինք: Հաճելի ամառ մը կը մաղթենք բոլորիդ:

ARS Social Services Office working hours **Mon to Fri from 10 a.m. to 3 p.m.**
Ընկերային Ծառայութեան գրասենեակի ժամեր՝ Երկշ.էն Ուրբ.՝ 10:00 - 3:00
Հեռ: 416-495-0644 Է-նամակ: arsocialservices@gmail.com

Armen's Math Corner

(July 2019)

Junior Problem :

Tigran multiplied a number by 11 and added 36 to get 300. What was the original number Tigran had in mind?

Senior Problem :

In geometry, a polygon with 100 sides is often called a *Hectagon*. A polygon with 20 sides is also called an *Icosikaigon* or briefly, *Icosagon*. Here's a scrambled 15-letter mathematical term that means a polygon with 28 sides. It starts with letter "I".

A POLYGON WITH 28 SIDES

A	O	I	T
I	K	C	G
O	C	O	A
N	I	S	?

see the answers reversed on this page

Ուրախութեամբ կը յայտարարենք որ Հայ Օգնութեան Միութեան Թորոնթոյի «Ռուբինա» Մասնաճիւղի «Տոնիկ Օր»ը այս տարի ձօնուած է՝

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅ ԳԱՂՈՒԹԻՆ

Ձեռնարկը տեղի պիտի ունենայ
Շաբաթ 23 Նոյեմբեր 2019ին
Հայ Կեդրոնէն ներս

Կը խնդրուի չխաչաձեւել

ՀՕՄի «Ռուբինա» Մասնաճիւ
Տոնիկ Օրուայ Յանձնախումբ
Թորոնթո

25 Տարուան ...

շար. 8 րդ էջէն

Ժնեւիութենէն բացի նաեւ կեանքի սպասուող միջին տեւողութեան անլացումն է: Եթէ 1991-ին Հայաստանի մէջ միջինը կ'արդէն մօտ 70 տարի, ապա 2015-ին արդէն՝ 75 տարի:

Մշակութային մարդաբան Աղասի Թադեւոսեանի խօսքով, այս ցուցանիշներէն յատկապէս մտահոգիչ են արտագաղթի թիւերը:

«Ես գլխաւոր պատճառներուն մէջ

առաջինը կը նշեմ վատ կառավարումը: Վատ կառավարման խնդիրներէն մէկը այն է, որ գաղթը Հայաստանի մէջ գոյութիւն ունի, որովհետեւ կառավարման գերակայութիւն չէ նշուած, չէ վերցուած երկրի զարգացումը, որ շատ տարօրինակ է, եւ սա կը նշանակէ, որ կառավարող վերնախաւերուն համար նաեւ անհրաժեշտ չէ այն ներուժը, որ կրնայ երկրի զարգացման հիմքը դառնալ, այսինքն՝ մարդկային ներուժը», ըսած է Թադեւոսեան:

www.torontohye.ca

Answers to July 2019 issue of Armen's Math Corner
Sr. Prob.: 24 ; Sr. Prob.: Icosikaigon

ԹՈՐՈՆՏՈԻԵ
TORONTOHYE

Torontohye Newspaper

Publisher

Torontohye communications Inc.
45 Hallcrown Place
Willowdale, ON
M2J 4Y4

Email: torontohye@gmail.com

Phone: (416) 491- 2900 ext. 3215

Fax: (416) 491- 2211

Խմբագիր

Կարին Սաղտըճեան

Աշխատակիցներ

Արշո Չաքարեան
Թամար Տոնապետեան

Էջադրում

Արա Տէր Յարութիւնեան

Վարչական Պատասխանատու

Միսակ Գալագեան

Ծանուցումներ

Սեւակ Յարութիւնեան
Հեռ.՝ 416-878-0746

sales.torontohye@gmail.com

Editor

Karin Saghdejian

Administrator

Missak Kawlakian

Advertisements

Sevag Haroutunian (416- 878-0746)

Design & Graphics:

Ara Ter Haroutunian (aragraphics@gmail.com)

A.C.C. TORONTO
SUMMERFEST 2019
JULY 12 | 13 | 14

ՀԱՅ ԿԵԴՐՈՆԻ ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ՓԱՌԱՏՈՒ

FRIDAY | \$25
7:30pm - 2:00am

Children 12 & Under Free
Compliments of
The Medicine Shoppe
+ TOK Coaches

SATURDAY | \$30
5:00pm - 2:00am

\$25 EARLY BIRD 5:00pm - 7:00pm

Children 12 & Under Free
Compliments of
The Baboujian Family

SUNDAY | \$25
2:30pm - 12:00am

\$20 EARLY BIRD 2:30pm - 5:30pm

Children 12 & Under Free
Compliments of
Armen Kirkorian Real Estate Broker
+ I.D.A. - Cassandra Pharmacy

ARMENCHIK
FRIDAY . JULY 12
ՈՒՐԱԹ 12 ՅՈՒԼԻՍ

KOKO ASAYAN
FRIDAY . JULY 12
ՈՒՐԱԹ 12 ՅՈՒԼԻՍ

ARAME
SATURDAY . JULY 13
ՇԱՐԱԹ 13 ՅՈՒԼԻՍ

ARARAD AHARONIAN
SATURDAY . JULY 13
ՇԱՐԱԹ 13 ՅՈՒԼԻՍ

SIRUSHO
SUNDAY . JULY 14
ԿԻՐԱԿԻ 14 ՅՈՒԼԻՍ

KEVORK ARTINIAN
SUNDAY . JULY 14
ԿԻՐԱԿԻ 14 ՅՈՒԼԻՍ

LORO

PLATINUM
SPONSOR

MAJOR PLATINUM
FOOD SPONSOR

PLATINUM
SPONSOR

#accsummerfest2019

AL' DEEWAN

BAKERY

منطقه قيش
mañakeesh

Wednesday's
ZATAR

\$1⁰⁰
+TAX

9-1415 KENNEDY ROAD, SCARBOROUGH, ON (416) 901.8552 aldeewan.ca